

REVITALIZACE

MALEŠICKÉHO ZÁMEČKU S HOSPODÁŘSKÝM DVOREM

BC. JAN TOMÁŠ

FA ČVUT 2024

ATELIÉR ŠESTÁKOVÁ - DVOŘÁK

AUTOR:

Bc. Jan Tomáš

VEDOUcí PRÁCE:

prof. Ing. arch. Irena Šestáková

ODBORNÝ ASISTENT:

Ing. arch. Ondřej Dvořák Ph.D.

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta architektury
15118 Ústav nauky o budovách

ZS 2023/2024

Chtěl bych vyjádřit svůj vděk všem, kteří mi poskytli podporu během mého studia architektury.

Zvláštní díky patří paní profesorce Ing. arch. Ireně Šestákové a panu Ing. arch. Ondřeji Dvořákovi Ph.D. za jejich odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi věnovali během zpracování diplomové práce.

Rovněž bych rád poděkoval svým přátelům, spolužákům, rodině a své přítelkyni za jejich nepostradatelnou pomoc, podporu a víru v mé schopnosti.

OBSAH

---

1. PŘEDMLUVA	1
2. ZADÁNÍ	2

3. ANALYTICKÁ ČÁST

A. HISTORICKÝ A TYPOLOGICKÝ VÝVOJ	7
B. LOKALITA	33
C. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	45
D. TYPOLOGIE	55
E. REFERENČNÍ PROJEKTY	63
F. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
G. PŘÍLOHY	75

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

A. URBANISMUS	125
B. ZÁMEČEK- NAUTIS	139
C. HOSPODÁŘSKÁ BUDOVA- KOMUNITNÍ CENTRUM	151
4.4. STODOLA S SÝPKA- NÍZKOPRAHOVÉ CENTRUM PRO DĚTI A MLÁDEŽ	163
4.5. BYTOVÝ DŮM	175

5. ZÁVĚR	193
6. DOKLADOVÁ ČÁST	195

1. PŘEDMLUVA

Diplomová práce se věnuje oživení Malešického zámečku a jeho hospodářského dvora. V současné době je tento historický komplex v zanedbaném stavu, a proto se snažím o obnovu jeho původního půvabu, navrácení historické hodnoty a otevření pro veřejnost. Součástí návrhu není pouze obnova samotného zámeckého areálu, ale i propojení s nedostatečně využívaným prostorem návsi a zapojení do okolní veřejné oblasti.

Cílem je vytvoření kulturně-sociálního centra, které by zahrnovalo terapeutické středisko neziskové organizace NAUTIS s cvičným bytem pro mladé osoby s autismem a chráněné bydlení. Součástí projektu je také komunitní centrum s kavárnou, galerií, nízkoprahovým centrem pro děti a mládež, startovacím bydlením a speciálním bydlením pro osoby s pohybovým postižením.

2. ZADÁNÍ

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: **Bc. Jan Tomáš**

datum narození:

akademický rok / semestr: 2023-24 / zimní

obor: Architektura a urbanismus

ústav: 15118 - Ústav nauky o budovách

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Irena Šestáková

téma diplomové práce:

Revitalizace malešického zámku s hospodářským dvorem

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Barokní zámek s hospodářským dvorem byl postaven na místě bývalé středověké tvrze. Zámek i dvůr byl v minulosti znehodnocen novodobými přestavbami pro potřeby zemědělského družstva. V současné době je částečně využívaný areál ve velmi špatném stavu.

Cílem revitalizace je vytvořit kulturně – komunitní centrum, které poskytne podporu, nabídne bezpečný a přátelský prostor a oživí místo ve prospěch obce a místních obyvatel.

Rámcový stavební program diplomant případně doplní o další vybrané funkce.

2/ rámcový stavební program

Komunitní centrum, kavárna, galerie

vstupní prostor s recepcí a infocentrem

- zázemí recepce

kavárna s dětským koutkem

- zázemí kavárny - přípravná, sklad (nápoje, obaly, odpad)
- šatna zaměstnanců kavárny
- hygienické zázemí

víceúčelový sál (divadlo, koncerty, filmy, semináře, workshopy, výstavy)

- technické zázemí sálu (ozvučení, promítání)
- šatna pro účinkující
- sklad (nábytku, rekvizit)
- hygienické zázemí

komunitní prostory

- 2 poradny
- seminární místnost
- 2 kanceláře
- čajová kuchyňka
- hygienické zázemí
- sklad

možnost venkovního/sezónního posezení

Nízkoprahové centrum pro děti a mládež

kontaktní část

- pobytová místnost s nealkoholickým barem
- prostory pro jednotlivé aktivity (vzdělávání, půjčování a četba knih, PC s internetem, psaní domácích úkolů, společenské hry, sportovní aktivity, kulturní aktivity atd.)
- hygienické zázemí
- sklady

sociální poradenství

- 3 poradny - sociální služby, situační intervence, pedagogické, psychologické poradenství

personální část

- denní místnost + čajová kuchyňka (kartotéky, kontakty)
- pracovna
- šatna + hygienické zázemí

technické zázemí a sklady

Cvičný byt pro mladé osoby s autismem

Podpora osamostatňování mladých lidí s autismem.

- společná místnost (hlavní obytný prostor) s jídelním koutem pro 6 osob
- 2 pokoje oddělitelné od společné místnosti např. mobilní/posuvnou příčkou
- samostatný pokoj s vyššími nároky na odhlučnění
- samostatná uzavíratelná kuchyň umožňující současnou práci až 4 osob
- bezbariérová koupelna s toaletou a sprchou
- samostatná bezbariérová toaleta
- technická místnost + úklidová komora s pračkou a sušičkou

Chráněné bydlení osoby s autismem

Chráněné bydlení bude pro 4 dospělé, nebo dospívající osoby se 3 – 4 asistenty přes den a 1 – 2 asistenty přes noc. Jednoduché a dobře čitelné prostorové uspořádání z hlediska snadné orientace a bezpečného užívání.

- společná místnost (hlavní obytný prostor) s jídelním koutem pro 6 osob
- samostatná uzavíratelná kuchyň
- 4 samostatné pokoje
- bezbariérová koupelna s toaletou a sprchou
- samostatná toaleta
- technická místnost s úklidovou komorou, pračkou a sušičkou
- zázemí pro personál s vlastním WC, sprchou a úložnými prostory bude součástí bytu, ale bude provozně oddělené

Bydlení pro osoby s pohybovým postižením

5 bezbariérových bytových jednotek uzpůsobených pro bydlení osob s pohybovým postižením.

- 2 byty 2 + kk
- 3 byty 1 + kk

Terapeutické středisko neziskové organizace NAUTIS

přímá péče

- 15 konzultačních místností
- zasedací místnost pro 15 osob
- samostatná místnost pro skupinové aktivity + čajová kuchyňka
- bezbariérové hygienické zázemí

nepřímá péče – zázemí osobní asistence

- 2 kanceláře celkem pro 10 zaměstnanců
- konzultační místnost
- zasedací místnost
- šatny a hygienické zázemí

technické zázemí a sklady

Startovací byty

Malometrážní byty pro mladé zahajující samostatný život.

Parkování

- 4 místa pro vlastní vozidla centra
- ostatní parkování dle kapacity bydlení a veřejně přístupných aktivit

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

1. TEXTOVÁ ČÁST

- viz specifikace PORTFOLIA/KNIHY diplomního projektu (ke stažení na webu FA)

2. SITUACE

- širší vztahy 1:5000

- situace 1:500 nebo 1:1000

3. PŮDORYSY, ŘEZY, POHLEDY, ŘEZOPOHLEDY 1:200

(případně jiné vhodné měřítko dle formátu výkresu)

- architektonické studie vlastního objektů

- půdorys přízemí bude řešen včetně parteru

4. DVĚ PROSTOROVÁ ZOBRAZENÍ

- perspektiva, axonometrie

5. KONSTRUKČNÍ SCHEMA STAVBY A VYBRANÉ ARCHITEKTONICKO-KONSTRUKČNÍ DETAILS /budou

upřesněny v průběhu práce/

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

1. MODEL

1:1000 nebo 1:500

3. ANALYTICKÁ ČÁST

A. HISTORICKÝ A TYPOLOGICKÝ VÝVOJ

A.1. STARÁ TVRZ S HOSPODÁŘSKÝM DVOREM

HISTORICKÝ VÝVOJ MALEŠIC V KONTEXTU VÝVOJE PRAHY (DO 17. STOLETÍ)

Přestože se nejstarší písemná zmínka o pražských Malešicích vztahuje k roku 1309¹, jejich vývoj je mnohem starší. Jde o tzv. návsní ves neboli okrouhlici, kdy jsou domy řazeny kolem návsi kruhového půdorysu. Malešice se původně nazývaly Mališice, jejich pojmenování odkazovalo na jejich zakladatele Mališe.² Umístění obce a funkce místního hospodářského dvora s tvrzí zapadají do kontextu společného vývoje feudálních sídel na území Prahy a v jejím bezprostředním okolí.³ Dle správních hledisek z roku 1974 se jedná o obvod Velké Prahy. Ve smyslu historického administrativního členění z roku 1751–1849 jde o území pražských měst, od roku 1784 královského hlavního města Prahy, a o části kraje Berounského, Rakovnického a Kouřimského. Takto vymezený region obsahuje výrazné společné znaky, např. silné pouto městského osídlení k venkovskému zázemí, menší opevněnost tvrzí a dvorců, blízká vzdálenost k Pražskému hradu, přírodní prostředí, historický vývoj oblasti.

Přírodní prostředí je charakterizováno především erozní činností Vltavy a jejích přítoků, díky níž vznikla pražská kotlina, která je centrem celého regionu. Výškové rozdíly pražského reliéfu jsou poměrně velké (až 223 m), ale pleistocénní terasy umožňují příhodné budování osídlení. Klima zde bylo příhodnější (sušší a teplejší) než jinde v Evropě na stejném stupni zeměpisné šířky. Malešice vznikly na jih od ve středověku frekventované komunikace směrem ke Kostelci nad Černými lesy, později tzv. císařská cesta.⁴

Nejstarší osídlení pražské kotliny se zasazuje až do 4. tisíciletí před naším letopočtem. Od mladší doby kamenné tato oblast patřila k nejosídlenějším částem Čech. V 6. století zde vznikala nová slovanská sídliště i na místech původního osídlení. V 7. a 8. století byla vybudována v pražské kotlině velká hradiště (např. v Hostivaři, Butovicích, Bohnicích,...), která sloužila k ochraně oblasti a hospodářskému rozvoji obyvatelstva. V 9. a 10. století vznikly dvě dominanty této oblasti, Pražský hrad a později Vyšehrad, ostatní hradiště postupně zanikala. Okolí Hradu začalo postupně získávat městský charakter (malostranská a staroměstská část), vzdálenější okolí si zachovávalo charakter venkovský. Jeho společným specifickým rysem byla jeho roztržitost, která se projevila především v rozdrobenosti majetkových práv jednotlivých osad a usedlostí. Vlastníky usedlostí v této oblasti byli od 10. století panovníkovi družiníci (jádro budoucího feudálního panstva), dále představitelé církve. Narozdíl od jiné části země zde nedocházelo k utvoření velkých dominií, ale majetek byl rozdělen mezi více vlastníků, dokonce i v rámci jedné vsi.

Tento zvláštní vývoj příznačný pro pražskou oblast má několik důvodů, např. relativní blízkost k Pražskému hradu a rozpínajícímu se městu, velká četnost vojenských akcí, husté sídelní osídlení z předfeudálního období a málo příležitostí k další kolonizaci. Především po roce 1230, kdy bylo Staré Město pražské opevněno a získalo městské výsady, se hranice mezi městským a venkovským prostředím ještě více vyhranily. Rozsáhlá držba panovníka se tak rozdrobila nejen mezi šlechtu a církevní instituce, ale postupně i mezi stále vlivnější měšťanstvo. V tomto období vznikalo velké množství malých statků.⁵

K tomuto období se také vztahuje první písemná zmínka o vsi Malešice z roku 1309. Část vesnice patřila vikáři Vojslavovi, který ji odkázal oltáři sv. Stanislava v kostele sv. Víta na Pražském hradě.⁶ Druhá část Malešic byla kolem roku 1350 v držení staroměstského měšťana Seidlina Píseckého a jeho synů Frana a Bernarta. V roce 1364 prodali zdejší úrok, který byl dáván k oltáři sv. Kateřiny u sv. Havla. Na přelomu 14. a 15. století docházelo k častému střídání majitelů obce, patřil mezi ně např. Šimon Pulc (1396), Přibík (1407), Heřman z Horek (1408). Zápis z roku 1408 uvádí první zmínku o malešické tvrzí.⁷

Před začátkem 14. století v pražské oblasti existoval pouze šlechtický hrad v Říčanech a ve Škvorci. Dá se však předpokládat větší výskyt tvrzí a poplužních dvorců v tomto regionu (Všenory, Roztoky, Chodov,...).⁸ Období vlády Karla IV. ovlivnilo zdejší oblast především založením Nového Města pražského a vydáním výnosu o zřizování vinic z roku 1358. Všichni majitelé pozemků v okruhu tří mil od Prahy měli zakládat nové vinice za značné hmotné výhody. Nařízení pomohlo expanzi městského obyvatelstva na venkov do okolí Prahy a jeho vlivu v této oblasti. Bohatí pražští měšťané se snažili vyrovnat šlechtě a venkovské statky jim umožňovaly zařazení do nižší šlechty. V případě malešického dvora se můžeme, v souvislosti s těmito událostmi, opřít o pomístní název Vinice nedaleko Malešic.

Ve 14. a 15. století přibyla v pražské oblasti další nová panská sídla (hrad Okoř, 1346, František Rokycanský, rychtář Starého Města pražského). Zápis z roku 1408 uvádí první zmínku také o malešické tvrzí. Husitská revoluce však dosavadní vývoj zvrátila. Královské hrady byly husity vypalovány (Vyšehrad, Nový Hrádek)⁹ a jistě další protihusitská sídla. Jiná sídla zabavili, stejně jako Malešice, které byly zabrány Pražany. V letech 1424–1444 je jako vlastník uveden Prokop Bervík. Císař Zikmund mu zapsal 5 dvorců, které spadaly pod Vyšehradskou kapitolu a kostel Pražský, které byly v roce 1420 Pražany obsazeny. Počátkem čtyřicátých let 15. století vesnice vyhořela, což bylo pravděpodobně důvodem prodeje vsi Janu z Příbrami, faráři staroměstského kostela sv. Jiljí, což dokládá zápis v deskách zemských. V roce 1467 byl majitelem tvrze Zikmund Malešický z Černožic a v roce 1509 Ladislav Malešický z Černožic. Z roku 1521 se dochovala zajímavá zpráva o sporu mezi majitelem zdejší tvrze Ladislavu Malešickým a místními sedláky s pražskými řezníky. Ladislav Malešický byl se sedláky zajat a vsazen do radničního vězení.¹⁰

Dokladem stále většího vlivu měšťanstva po husitských válkách je písemná zmínka z roku 1525, kdy “tvrz, duvor poplužní s poplužím, ves celú tudiež a dvory kmecí” prodal rod Malešických z Černožic spolu s hrdlořezskou krčmou a poddanskými usedlostmi v Dvorcích za 2000 kop grošů pražských Starému a Novému Městu pražskému. Za utržené peníze koupili Malešičtí roku 1528 Rataje. Z hospodářských záznamů lze usoudit, že v této době proběhly na tvrzí a vrchnostenském dvoře stavební úpravy. Za vlády Ferdinanda I. Habsburského došlo v roce 1547 k omezení moci a vlivu měst zabavením jejich majetku. Malešice byly panovníkem v tomto roce zabrány, ale v roce 1549 opět městu vráceny. Král si však na nich ponechal vrchní panství. Za vlády Rudolfa II. roku 1584 Malešice opět získalo do vlastnictví Nové Město pražské až do roku 1635, kdy je prodali generálovi Janu Beckovi.¹¹

¹ Profous, Antonín: Místní jména v Čechách, 1949, str. 10.

² Profous, Antonín: Místní jména v Čechách, 1949, str. 10.

³ Holec, František: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 7.

⁴ Laštovková, Barbora: Pražské usedlosti, 2001, str. 132.

⁵ Holec, František: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 8.

⁶ Sedláček, August: Hrady, zámky a tvrze Království českého, díl 15., 1927, str. 305.

⁷ Holec, František: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 50.

⁸ Žižka, Jan: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách, str. 13.

⁹ Holec, František: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 11–12.

¹⁰ Holec, František: Kronika královské Prahy a obcí sousedních IV. Připojené obce a zaniklé osady, Praha 1996, str. 105-106.

¹¹ Holec, František: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 50.

TYP MALEŠICKÉ TVRZE A PŘILEHLÉHO DVORA V RÁMCI OBECNÉ TYPOLOGIE

Základním a charakteristickým rysem malých feudálních sídel, který utvářel jejich umístění, vzhled i funkci, byla jejich bezprostřední vazba na zemědělskou půdu a na poddané, kteří tuto půdu obdělávali. Hospodářské zázemí bylo podmínkou jejich existence. Typy těchto staveb se nacházely především na venkově. Tvrze a přilehlé dvory byly stavěny přibližně v průběhu 400 let v období románského slohu, gotiky a ještě renesance.¹² Způsob jejich výstavby odrážel měnící se způsob života a hospodaření v různých obdobích. Bohužel se do dnešní doby zachovalo jen malé procento těchto staveb, které jsou často poznamenány přestavbami následujících období, některé byly zcela zničeny. V oblasti pražské kotliny se nacházelo téměř tisíc tvrzí a přilehlých dvorců.¹³ Na jejich podobě se také odráželo sociální a majetkové postavení vlastníků. Typickými majiteli byli zejména příslušníci nižší venkovské šlechty, ale i feudální vrstvy vyšší, světské i církevní, jako v případě Malešic. Bylo velmi časté, že vrchnost na těchto tvrzích a dvorcích hospodařila prostřednictvím správce nebo nájemce. Od konce 13. století se mezi majitele těchto objektů řadí také bohatnoucí měšťanstvo, především bohatý pražský patriciát, který se snažil držbou venkovských statků vyrovnat nižší šlechtě.¹⁴

Vlastní feudální sídlo bylo nejčastěji vyšším objektem s obytnými prostory v patrech. Provozu sídla sloužilo většinou přízemí hlavní budovy, sklepy a další budovy ke skladování úrody, především obilí. Hospodářské zázemí tvrzí zajišťovaly různě rozlehlé a výstavné dvorce.¹⁵

K popisu těchto sídel se nejčastěji používá pojmenování hospodářský dvůr. Tento název má však i širší význam, a ne zcela jasný obsah. Dále existují pojmy jako poplužní dvůr, zemědělský dvůr, statek, venkovská usedlost. Jde o uspořádání hospodářských budov s poměrně velkou výměrou pozemků (polí, luk, pastvin, zahrad) v rozmezí 100–200 ha, výjimečně více i méně.¹⁶ Dvůr byl součástí příslušenství panství, které náleželo šlechtickému rodu, klášteru, biskupství nebo městu. Majitel na něm hospodařil sám nebo prostřednictvím správy nebo pronájmu.

V Čechách se také používal německý pojem Meierhof (až do počátku 20. stol. na mapách označován zkratkou MH¹⁷), překládaný do češtiny jako poplužní dvůr. Německý pojem Hof označuje panství, rozsáhlé území s více hospodářskými dvory.¹⁸ Meierhof je historické označení vrchnostenského dvora, ke kterému patřila dominikální půda. Český název je odvozen od staré středověké měrné jednotky “popluží”, která označovala plochu, kterou bylo možné obdělat jedním spřežením za jeden den. V různých podmínkách se tedy mohla lišit. Účelem bylo zajištění dostatečného zásobování potravin pro vrchnost a jeho dvůr. Vrchnost měla z hospodaření dvora příjem. Naopak selské (kmetcí) grunty s rustikálními pozemky představovaly jiný způsob hospodaření.

Obr. 1 Malešice – II. vojenské (Františkovo) mapování¹⁹

Středověký pojem poplužní dvůr je stavebně uzavřený celek hospodářských budov, který byl ve vlastnictví svobodné osoby a ke kterému patřilo větší popluží, tedy výměra pozemků. Často byl vázán na menší panské sídlo – tvrz, případně stál samostatně ve vsi či v krajině. V případě Malešic se můžeme opřít o písemnou zmínku z roku 1525, kde je existence tvrze při hospodářském dvoře doložena: “tvrz, duor poplužní s poplužím, ves celú tudiež a dvory kmetci”²⁰ Podle typu držby rozlišujeme ještě manské dvory, které byly dědičně propůjčené s povinnostmi určitých služeb.

K typickým znakům hospodářských dvorů patří pravidelně nebo nepravidelně půdorysně uspořádané hospodářské budovy. Většinou jsou rozestavěné po obvodu dvorce, propojené ohradními zdmi a branami. Hospodářské budovy sloužily k živočišné a rostlinné produkci (zpracování a ukládání plodin, chovu hospodářských zvířat). Mezi typické budovy náležející ke dvoru patřily stodoly, sýpky, chlěvy, kolny na nářadí, obytná část, ratejna pro čeled, řezárna krmiva, stáje, kurníky, kotce, případně též ovčín, který se mohl vyskytovat mimo uzavřený hospodářský dvorec. Dalšími důležitými prostory sloužící k uskladnění potravin byly sklepy a skladovací komory. Součástí dvora byl nějaký vodní zdroj, např. studna, kašna nebo vodní nádrž. Dvory byly často obklopeny sady a užitkovými zahradami.²¹ Ohledně podoby malešického dvora se můžeme opřít o popis Václava Františka Ryby z Rybnova, který pochází z rodinného archivu Vratislavů z Mitrovic. V roce 1685 navštívil “rytířské sídlo” v Malešicích vybudované z kamene Václav František Ryba z Rybnova, který vedl jednání o koupi dvora s baronem Beckem v zastoupení za Kryštofa Františka hraběte Vratislava z Mitrovic a jeho ženu Marii Alžbětu, rozenou hraběnku z Valdštejna. V popisu tvrze uvádí dvě klenuté místnosti, malý pokoj, kuchyni, sklep na mléko a klenutý sklep. V obou sklepech byl zdroj vody, který se výkopem dostával do rybníka s dešťovou vodou nad rytířským sídlem (viz mapa z r. 1841²²). V patře byly umístěny obytné místnosti: velký pokoj obložený dřevem, dvě komory, předsíň, nad tím sýpka. Vše na spadnutí a zhodnoceno jako nevhodné obydlí pro “kavalíra”.

¹² Kašička, František: Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel ve středních Čechách, 1985, str. 57.

¹³ Kašička, František: Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel ve středních Čechách, 1985, str. 57.

¹⁴ Laštovková, Barbora: Pražské usedlosti, 2001, str. 132.

¹⁵ Kašička, František: Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel ve středních Čechách, 1985, str. 57.

¹⁶ Kotyška, 1895/ Žižka, Jan: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách, str. 13.

¹⁷ Mapa II. vojenského mapování, tzv. Františkova z let 1836–1852.

¹⁸ Žižka, Jan: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách, str. 13.

¹⁹ II. vojenské (Františkovo) mapování – Čechy, mapový list O_8_II

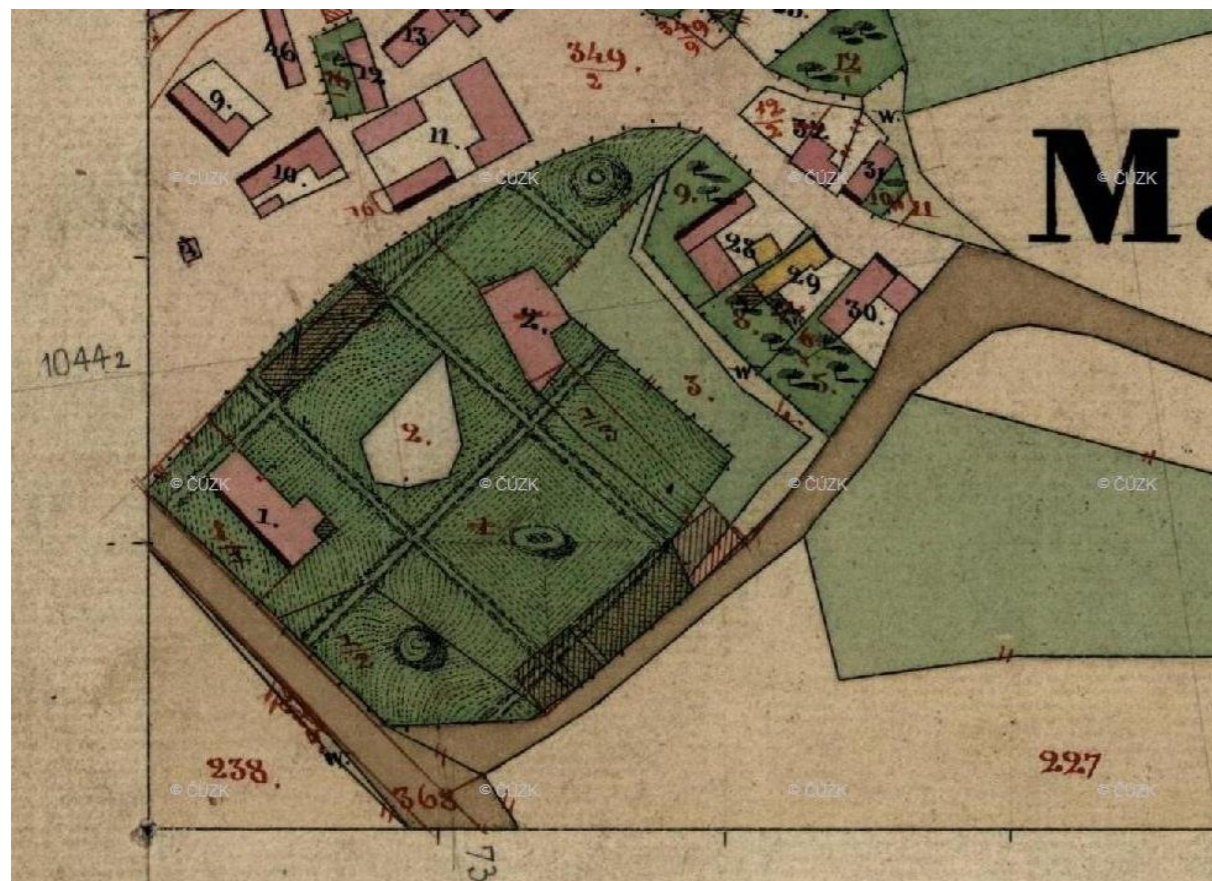
http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=2vm&map_region=ce&map_list=O_8_II

²⁰ Holec, František: Hradky, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 50.

²¹ Žižka, Jan: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách, str. 15.

²² Stabílní katastr 1841.

Podle uzavřené smlouvy z roku 1686 mělo být zbořeno staré zdivo původní tvrze, provedena nová výstavba sídla dle schváleného plánu, upraven a rozšířen kravský chlév a postaven nový ovčín.²³

Obr. 2 Zámeček Malešice - Originální mapy stabilního katastru 1 : 2 880 - Čechy²⁴

Velikost a výstavnost tvrze závisela na její funkci. Tvrz, kde alespoň občasně sídlila vrchnost, měla předimenzovanou reprezentačně obytnou složku, naopak ty, které sloužily především jako dodavatelé většímu panství či mateřskému klášteru, měly více rozvinutou hospodářskou část. Rozlišujeme tři základní typy hospodářských dvorců podle vzájemné polohy tvrze a dvorce. Prvním způsobem umístění tvrze a dvorce je "poloha za sebou". Sídlilo se nacházelo na konci ostrohu a dvorec tvořil jakési předhradí podobně jako u hradů. Druhý typ je popisován jako poloha "vedle sebe", tvrz i dvůr ležely izolovaně v blízké vzdálenosti, kdy brána tvrze byla orientována směrem ke dvorci, který byl průchozí. Méně častým, třetím typem, je postavení tvrze uprostřed dvorce. Nejméně obvyklá je situace, kdy tvrz ležela ve větší izolaci od dvora. Od 13. století se setkáváme se zánikem dvorcových sídel s kostelíky. V období renesančního slohu dochází k přestavbám některých tvrzí, ale výhradně jen u těch hospodářsky výnosných. Jiné jsou pohlcovány honosnými renesančními zámky. Novostavby renesančních feudálních sídel se nadále nazývají tvrzemi, ztrácejí však postupně charakter opevněných objektů. Začleňují se opět do půdorysu hospodářských dvorců, buď do jejich boku, nároží či vnitřních prostor.²⁵

V případě malešického dvora a tvrze o jejich vzájemné původní poloze můžeme vést pouze domněnky. Důvodem je nedostatek archeologických či povrchových výzkumů. Lze předpokládat, že pozdější přestavby a současná podoba zámečku vznikala na starších středověkých základech. Ohledně typologie můžeme vyloučit první typ (postavení tvrze a dvora za sebou) i třetí typ vzájemné polohy dvora a tvrze (postavení tvrze uprostřed dvora). Nejpravděpodobnější polohou je druhý typ, tedy situace umístění dvora a tvrze vedle sebe. Vznik tvrze a dvora bychom časově řadili do období kolem 13. století, kdy se

přestávají stavět dvorcová sídla včetně kostelíků. Alespoň se o něm žádné písemné prameny nezmiňují a ani terénní výzkum jeho existenci nepotvrdil. Předpokládáme, že šlo o půdorysně spíše nepravidelný čtyřúhelníkový dvorec s tvrzí, která se postupně včlenila do obvodu dvorce, konkrétně na jeho nároží (viz proměna dvorců a tvrzí v období renesance). Přestože jeho půdorys v období středověku a renesance nemůžeme doložit, mapa z roku 1841 tuto verzi nevyklučuje. Prostor, který je zde vymezen cestami a náměstím, má příhodný čtyřúhelníkový půdorys, přestože v tomto roce je zde zakreslena pouze budova zámečku a protějščí, pravděpodobně, hospodářské stavení²⁶ (viz níže, třicetiletá válka).

²³ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 12.

²⁴ Dostupné online z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=omc&idrastru=B2_a_4C_4081_2

²⁵ Kašička, František: Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel ve středních Čechách, 1985, str. 58.

²⁶ Stabilní katastr 1841.

A.2. BAROKNÍ PŘESTAVBA OBJEKTU

HISTORICKÝ VÝVOJ MALEŠICKÉHO DVORCE PO TŘICETILETÉ VÁLCE

Období třicetileté války ukončilo další vývoj tvrzí. Během války v podstatě všechny tvrze jako opevněná sídla funkčně zanikly. Stavební vývoj dvorců pokračoval samostatně.²⁷ V roce 1635 majitel Malešovic – Nové Město pražské bylo natolik zatíženo vydržováním císařského vojska, že muselo nakonec Malešice i se Štěrboholy prodat generálu Janu Beckovi, c.k. nejvyššímu pro jeho nezletilého syna Gerharta. Dědil ale syn Jan Jiří, který roku 1665 zemřel. Dalším majitelem je uveden (v roce 1685) jeho syn Eugen Albert.²⁸ Za třicetileté války byly Malešice při obléhání Prahy Švédy zpustošeny. Nemáme sice zprávy o tom, v jakém stavu se tvrz a dvůr nacházely, ale víme, že ještě v roce 1654 zde byly obhospodařovány jen dva selské grunty jedním sedlákem a čtyři byly uváděny jako pusté. V okolí Prahy bylo zničeno velké množství podobných drobných feudálních sídel, vypáleny vesnice i zcela znehodnoceny příměstské zemědělské plochy. V roce 1685 byl vlastníkem Malešic ještě Eugen Albert Beck, později Vratislavové z Mitrovic, za nichž byla v roce 1686 zahájena barokní přestavba tvrze. V roce 1727 je získala pražská univerzita a byly připojeny ke statku v Michli. V té době v Malešicích stál vrchnostenský dvůr, 4 selské a 3 chalupnické usedlosti, hospoda a kovárna.²⁹

Na místě dosavadní tvrze byl vystavěn jednopatrový zámek obdélníkového půdorysu. Mezi další současné barokní stavby patří např. zámek v Tróji, Vinoři, Kolodějích, Hostivicích. V této oblasti existuje značný počet barokních sídel, která dosahují vysoké umělecké úrovně. Většina z nich vznikla přestavbou starého sídla zničeného třicetiletou válkou.

V druhé polovině 17. století byl vybudován pás barokních hradeb kolem Prahy, který způsobil ještě větší oddělení městského a venkovského způsobu života. Války v 18. století přinesly další poškození okolí hlavního města, především příměstského pásma. Zcela zaniklo v této oblasti vinařství. Postupně klesal zájem o zemědělské využití této plochy, která začala sloužit více k rekreaci (okrasné zahrady, romantické pavilony, sady, umělé zříceniny,...). V 19. století se začíná do okolí Prahy rozšiřovat také průmysl a vznikají pražská předměstí s průmyslovými centry. Zemědělský ráz bezprostředního okolí Prahy tak postupně zaniká a s ním i funkce jednotlivých objektů bývalých hospodářských dvorců.³⁰ Sčítání lidu z roku 1843 uvádí 316 obyvatel a 39 popisných čísel. Na přelomu 19. a 20. století se zde nacházelo 72 domů s 824 obyvateli. K hlavnímu městu byly připojeny v roce 1922 a měly 150 čísel popisných a 1371 osob.³¹

BAROKNÍ PŘESTAVBA HOSPODÁŘSKÉHO DVORCE

Poměrně častým jevem týkající se hospodářských dvorců obecně je, že se do současnosti zachovala jejich barokní nebo ještě pozdější podoba. Nepravidelné rozmístění budov a jejich půdorysné anomálie lze pokládat za pozůstatky středověké výstavby. Na půdorysných zvláštnostech se mohly odrazit též terénní

²⁷ Kašička, František: Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel ve středních Čechách, 1985, str. 63.

²⁸ Sedláček, August: Hrad zámky a tvrze království Českého, díl 15, 1927, str. 305.

²⁹ Holec, František: Kronika královské Prahy a obcí sousedních IV. Připojené obce a zaniklé osady, Praha 1996, str. 105-106.

³⁰ Holec, František: Hrad zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, 1988, str. 15-16.

³¹ Holec, František: Kronika královské Prahy a obcí sousedních IV. Připojené obce a zaniklé osady, Praha 1996, str. 105-106.

nerovnosti, praktická výhodnost polohy stavby apod. Některé výrazné stavební proměny dvora byly realizovány však až od poloviny 19. století. Proměny objektů jsou zajímavě zdokumentovány ve stabilním katastru v letech 1826–1843.³² Typický barokní hospodářský dvůr měl pravidelné a symetrické uspořádání. Půdorys byl téměř vždy ve tvaru obdélníku nebo čtverce. Symetrie mohla být narušena především z funkčních důvodů. Většinu českých barokních dvorců tvořily budovy se stejnou výškou. Mezi barokní hospodářské budovy patřily vždy chlěvy spojené s obytnou částí a s příslušenstvím, stodola, často sýpka nebo i ovčín. Nejjednodušším půdorysným typem hospodářského dvorce je způsob umístění budov proti sobě ve dvou protilehlých stranách. Na straně jedné se nacházela obytná část s chlěvy a na straně druhé stodola se sýpkou. Čtyřúhelníkový půdorys byl dotvořen ohradními zídkami a branami.³³

Tento typ uspořádání by mohlo dokládat zakreslení stavu objektu ve stabilním katastru z roku 1841³⁴, kde je doložena stavba zámečku (nespalná budova č. 1) a v protilehlé části pravděpodobně hospodářské stavení (nespalná budova č. 2). Mezi nimi je zakreslena pravděpodobně vodní nádrž, která byla nepostradatelnou součástí takového typu stavení (viz výše). Mezi budovami jsou zakresleny užitkové zahrady s loukou, pastvinou a rolí za areálem. I v případě Malešic dochází ke stavebnímu rozvoji dvorce až v druhé polovině 19. století. Vznikají další dvě protilehlé budovy, které dotváří čtyřúhelníkový půdorys, což potvrzuje reambulace z roku 1873.³⁵ V období baroka lze doložit další typy půdorysného uspořádání dvora, např. půdorys ve tvaru šestiúhelníku, trojúhelníku či osmiboký půdorys,... Jde však o velmi vzácné varianty.³⁶ Jedinou zachovalou budovou dvorce z období baroka je vrchnostenský dům vystavěný na obdélníkovém půdoryse s kvadratickým patrovým křídlem se schodištěm. O barokní přestavbě se dochovaly písemné prameny v rodinném archivu Vratislavů z Mitrovic. Ostatní hospodářské objekty z této doby zanikly a byly postupně v 2. polovině 19. století nahrazeny budovami novějšími.

Budova zámečku byla postavena jako jednopatrová se zalamaným schodištěm. V jejím přízemí se dochovaly barokní valené klenby s koutovými výsečemi a chodba s raně barokní křížovou klenbou se štukovými hřebínky na hranách kápí. Z vnější strany budovy je dodnes patrné barokní ostění portálů a oken. Objekt měl starý barokní krov. Jiné barokní znaky již bohužel nejsou na stavbě patrné, byly zničeny rekonstrukcemi a přestavbami budovy. Jsou však důležitým dokladem barokní výstavby hospodářského dvora v Malešicích, která proběhla v roce 1686-89 podle projektu pražského zednického mistra Gicoma Antonia Canevalleho, kdy majitelem objektu byli Vratislavští z Mitrovic. Barokní zámeček nechal vystavět Kryštof Vratislav z Mitrovic, komorní prezident v Českém království, na místě původní středověké tvrze. Canevalle měl podle uzavřené smlouvy z roku 1686 zbořit staré zdivo původní tvrze, provést výstavbu dle schváleného plánu, upravit a rozšířit kravský chlív a postavit nový ovčín. Z rodinného archivu Vratislavů z Mitrovic se také dozvídáme popis původního objektu, který byl navržen ke zboření. Pro potřeby stavby zde byla zřízena i cihelna.³⁷

Na stavbě byly provedeny sochařské, sklenářské, zámečnické, kamenické i štukatérské práce ve čtyřech pokojích. Kamenické práce prováděl Giovanni Pietro a Francesco della Tore a štukatérské práce štukatér Giovanni Spazio.³⁸ Ze smlouvy vyplynulo, že novostavba měla být zděná, přízemní prostory klenuté. Vytápění objektu zajišťovaly dva "švédské" krby, pět kamen, dvě kuchyňská ohniště a dvě pece, které ústily do pěti komínů. Budova obsahovala hlavní schodiště, a ještě další se šnekovými schody.

³² Stabilní katastr 1841.

³³ Žižka, Jan: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách, str. 137.

³⁴ Stabilní katastr 1841/2.

³⁵ Stabilní katastr 1841, reambulace 1873. Dostupné online:

https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=omc&idrastru=B2_a_4C_4081_2

³⁶ Žižka, Jan: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách, str. 142.

³⁷ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 12.

³⁸ Vlček, Pavel a kol: Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách, Praha 2004, str. 98-99, 666-668.

Součástí výstavby měla být i domácí kaple. Podle odhadu bylo v budově osazeno třináct okenních rámu z dubu ve spodním patře a sedm dubových dveří v horním patře.³⁹

Závěrečná fáze přestavby byla dokončena v roce 1755, když už majitelem zámečku byla pražská Karlo-Ferdinandova univerzita. Z této etapy pocházejí klenby v přízemí s pětibokými výsečemi a půloválným profilem, sjednocující krov valbové střechy a prosté šambrány oken.⁴⁰ Do pozdně barokního období můžeme zařadit také kapličku z roku 1765, která se nachází v ulici Na univerzitním statku. Je tvořena půlkruhově zaklenutou nikou a trojúhelníkovým štítem. Dále také hospodářskou usedlost, jejíž jádro je kladeno do 17. století.⁴¹

A.3. NOVODOBÁ PŘESTAVBA A DOSTAVBA DVORA

ÚPRAVY OBJEKTU PROVEDENÉ V 18. - 20. STOLETÍ

Na sklonku 18. století řízení správy v Malešicích a Michli převzala administrativa královských státních statků, úředně jejich vlastnictví spadalo pod pražský univerzitní fond. "Pevný zámek" Malešice je zmiňován v popisné části josefského vojenského mapování. Existenci obyvatelného zámečku potvrzuje také popis Kouřimského kraje z roku 1794. V roce 1802 se podle popisu univerzitního statku v Malešicích dozvídáme, že šlo o jednopatrovou budovu pokrytou cihlovými taškami a bydlely zde v pronájmu tři rodiny. Také Sommerova topografie uvádí "malý panský vrchnostenský dům a sýpku".⁴²

Obr. 3 Malešice - I. vojenské (josefské) mapování⁴³

Z let 1810, 1825 a 1873 se dochovaly údaje o hospodářském inventáři zámku, který patřil c.k. studijnímu fondu. Vyplyval z něj následující popis. Vstup do areálu chránila vrata. Do předsíně zámku, která obsahovala dvě dvoukřídlá okna se železnou mříží, se vstupovalo dvojitými vstupními dveřmi. Odtud vedly jednokřídlé dveře do skladiště pod schodišťovým prostorem. V chodbě se nacházely dvoukřídlé dveře a okno se železnou mříží. Přízemí tvořily tři klenuté místnosti. První z nich obsahovala dvoukřídlé okno se železnou okenní mříží a dveře do chodby, které byly v roce 1873 už zazděné. Druhá klenutá místnost s dvoukřídlým oknem byla s tou první spojena dvoukřídlými dveřmi a dalšími dvoukřídlými dveřmi propojena se stájemi. Z třetí klenuté místnosti s dvoukřídlými dveřmi a dvoukřídlým oknem se železnou okenní mříží vedla dvířka k čištění komína. V 19. století se zde nacházela také místnost pro ubytování vojáků s

⁴² Stavebně historický průzkum, 2020, str. 16.

⁴³ I. vojenské (josefské) mapování - Čechy, mapový list č.108

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce&map_list=c108

³⁹ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 13-14.

⁴⁰ Umělecké památky Prahy, Velká Praha (M/Ž), 2017, str. 6-7.

⁴¹ Holec, František: Kronika královské Prahy a obcí sousedních IV. Připojené obce a zaniklé osady, Praha 1996, str. 105-106.

dvoukřídlovým oknem s okenní mříží a dvoukřídlovými dveřmi, které vedly do kravské stáje. Kravská stáj byla tvořena kamenným žlabem na podezdívce, dvěma okny s mřížemi a dvoukřídlovými dveřmi. Koňská stáj obsahovala též kamenný žlab a žebřinu na krmení, dvě dvoukřídlová okna s mřížemi a dvoukřídlové dveře. Kuchyň, v roce 1873 uvedena jako obývací pokoj, s dvoukřídlovými dveřmi vedoucími z klenuté místnosti se dvěma dvoukřídlovými okny se železnou mříží, obsahovala zděný sporák se železnými plotnami a další vybavení. Schodiště mělo tři odpočívadla, první s dvěma dvoukřídlovými okny, další se dvěma čtyřkřídlovými okny a jednokřídlovými dveřmi na záchod.⁴⁴

První patro tvořil sál a pět tzv. obývacích pokojů. První pokoj s dvoukřídlovými dveřmi měl šest čtyřkřídlových oken. Do druhého pokoje vedly dvoukřídlové dveře ze sálu, obsahoval dvě čtyřkřídlová "letní okna" a dvě čtyřkřídlová "zimní okna", dále dvoukřídlová dvířka do komína, sporák s kachlovými kamny. Součástí třetího pokoje s dvoukřídlovými dveřmi a dvěma čtyřkřídlovými "zimními" okny byla tahová kamna. Čtvrtý pokoj měl dvoukřídlové dveře a dvě čtyřkřídlová "letní okna" a dvě čtyřkřídlová "zimní" okna, dále též tahová kamna. V pátém pokoji se nacházela také dvě čtyřkřídlová "letní okna" a dvě čtyřkřídlová "zimní" okna a dvoje dvoukřídlové dveře, jedny z nich vedly do sálu. Ze třetího odpočívadla vedly jednokřídlové dveře na půdu a nacházela se zde tři dvoukřídlová okna. Na půdě s arkýřem visel zvoneček s řemenem. V inventáři se ještě v roce 1810 uvádí byt šafáře, ratejna, tři komory, kravská stáj, sýpka a komora, stodola se šesti dvojitými dveřmi. Nejpozději v roce 1873 je stodola opatřena dvoukřídlovými vraty, v nichž byla vsazena vchodová dvířka. V témže roce je uváděna vojenská koňská stáj s komorou pro krmení. Odlišné číslování dokládá, že stodola a stáj ležely mimo budovu. Střecha objektu má na severu a jihu valbové zkosení. Rizalit byl zastřešen konstrukcí s nižším hřebenem. Mezi rizalitem a hlavní částí budovy byl zbudován přístavek s pultovou střechou pro drobný dobytek.⁴⁵

Z roku 1893 se dochoval záznam o špatném stavu omítek a říms na budově zámku. Stavební komise schválila v roce 1894 úpravy v prvním patře budovy. Týkaly se především úpravy tzv. Reitlerova bytu, který se stal jeho nájemcem. Další místnosti byly upraveny jako byt pro kočího. V roce 1921 se vlastníkem Malešic stal Československý stát. V roce 1968 byl objekt (Malešické náměstí č.p. 1) zapsán do státního seznamu nemovitých kulturních památek. Z roku 1968 pochází také doklad o zamýšlené úpravě malešického dvora od Ing. arch. Švehelky. Na plánu je zobrazen areál v Malešicích, budova "zámečku" je zde označena jako obytný dům, mezi místnostmi se nacházela např. kancelář nebo místnost strážného. Je pravděpodobné, že došlo k modernizační přestavbě v interiérech budovy. Podoba současného stavu objektu byla pravděpodobně dotvořena do roku 1975. V tomto roce odbor výstavby ONV v Praze sdělil Státnímu statku Praha, že v areálu v Malešicích jsou prováděny stavební úpravy bez povolení, a to včetně objektu č.p. 1, který je kulturní památkou.⁴⁶

SOUČASNÝ STAV ZÁMEČKU A PŘÍLEHLÉHO AREÁLU

Do areálu přibyli mezi lety 1841–1873 objekty 2,4 a 5 (viz obr 4 a 5) dle Obr. 2 - Originální mapy stabilního katastru 1:2 880. Objekt 3 byl postaven mezi lety 1873–1899, neboť se objevil na polohovacím plánu Malešic 1:1440 z roku 1899. Areál prošel ve 20. stol. novodobou přestavbou v zemědělské družstvo, díky níž vznikly nové stavby (2 a 6–10), které však nesouvisejí s historickou hodnotou místa. Tím došlo k úplné ztrátě památkové hodnoty původního dvora jako periferního sídla. Současný stav dvora není v příliš dobrém stavu, sídlí zde malé firmy, především autoservis.

⁴⁴ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 16-18.

⁴⁵ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 19-20.

⁴⁶ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 20-21, 39.

Obr. 4 Zámek Malešice – popis současných budov

Obr. 5 Zámek Malešice – popis současných budov – letecký pohled

Zámeček

Viz přílohy: G.1 ZÁMEČEK – PŘÍZEMÍ, G.2 ZÁMEČEK – PATRO, G.3 ZÁMEČEK – POHLED JIHOZÁPADNÍ, G.4 ZÁMEČEK – POHLED SEVEROZÁPADNÍ, G.5 ZÁMEČEK – ŘEZ

Budova zámečku stojí v areálu malešického dvora zcela volně, má pravidelný obdélný půdorys, na severovýchodě doplněný o rizalit schodiště. Jde o jednopatrový (dvoupodlažní) nepodsklepený objekt. Malešický zámeček má v současné době dispozici, která je výrazně ovlivněna stavebními úpravami z období působení zemědělského družstva. Přízemí (1. NP) pravděpodobně sloužilo jako skladový prostor a kanceláře s hygienickým zařízením pro celý areál Malešického statku. K tomu byla na severozápadní straně objektu přistavěna novodobá přístavba. Patro (2. NP) fungovalo jako kancelářské prostory a bylo výrazně přestavěno novými příčkami a vybouráním rozsáhlých částí původních stavebních konstrukcí. V důsledku toho má nyní dispozice charakter administrativní budovy. V prostoru podkroví je zachovalý barokní krov, který nebyl využíván.⁴⁷

⁴⁷ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 2.

Obvodové stěny zámečku jsou vybudovány ze smíšené zdi, kombinující cihly a kámen (pískovec – barokní ostění). Tloušťka zdiva se pohybuje v rozpětí 820-1110 mm. Vnitřní nosné stěny jsou rovněž tvořeny smíšeným zdivem, kombinujícím cihly (klenby) a kámen (lokálně), s tloušťkou v rozpětí 750-990 mm. Tyto stěny byly doplněny nepůvodními příčkami z cihlové zdi.⁴⁸

Stropy v přízemí jsou zajištěny pomocí cihelných kleneb, které jsou vyztuženy náspem, vrstvou betonové mazaniny a cementovým potěrem. V patře jsou stropy provedeny jako dřevěné trámové stropy s rákosovou omítkou, náspem, barokním prkenným záklopem a půdovkami (bobrovkami).⁴⁹

Celkový stav zámečku je relativně zachovalý, avšak nese známky jasně opotřebování. Venkovní i vnitřní omítky se odlupují a podlaha v přízemí je lokálně narušená. Fasády budovy byly novodobě upravené, hladké. Na hlavní části budovy se dochovala původní barokní bohatě profilovaná korunní římsa. Obě podlaží dělí jednoduchá pásková kordonová římsa. Na schodišťovém rizalitu byla původní korunní římsa nahrazena hranolovým profilem.

Okna mají obdélný tvar, většina z nich je nově upravená, zvýšená a rozšířená. Původní menší a nižší okna v přízemí se dochovala pouze tři v západním průčelí. Mají jednoduchá kamenná ostění lemovaná pásky. Ostatní okna mají jednoduché stuhové omítkové šambrány a výplně ve špaletách. Původní podoba oken v patře se dochovala na rizalitu. Jsou vyšší, obdélná a mají hranolová ostění lemovaná páskou a pod překlady uší s kapkami. Parapetní římsy obsahují vystouplé oblouny. Dochovaly se dva původní vstupní portály, v rizalitu a uprostřed hlavní budovy. Při novodobých úpravách byl k schodišťovému rizalitu přistavěn nižší přístavek se záchody.

Přízemí je klenuté, včetně schodiště a chodby, která k němu přiléhá. Tvoří jej už od počátku pět místností, které jsou různě velké. I zde došlo k přepažení místností příčkami, např. z důvodu úpravy jedné části na toalety s umývárnu. V jihovýchodním koutě objektu je v klenbě plochá výseč, nově upravená. Lze se domnívat, že jde o pozůstatek točitého schodiště, které je zmiňováno ve smlouvě o výstavbě zámku, zrušené asi při stavebních úpravách v 19. století. Hlavní schodiště se nachází v samostatném obdélném rizalitu již od dob výstavby zámku. Je dvouramenné, ramena jsou oddělena vřetenovou zdí. Stupně byly vyzděné, svrchu překryté dřevěnými nášlapnými deskami. Obvodové zdi schodiště byly překryty dýhovaným ostěním.

K rozsáhlým změnám interiéru došlo v poválečném období v 1. patře, které už v podstatě nelze rekonstruovat do původní podoby. Části původních příček naznačují, že prostor byl původně rozdělen do čtyř místností. Všechna okna mají rozevřené špalety a přímé překlady. V současné době zde vznikla propojovací chodba po téměř celé délce objektu. Nově vzniklé místnosti jsou rozděleny dalšími tenkými příčkami na kancelářské místnosti.

Podkroví tvoří jediný velký prostor. Nachází se zde tři zděné obdélníkové komíny s kovovými jednokřídlými dvířky se zástrčkami. Valbový krov je upevněn prahovými a středovými vaznicemi, propojenými šikmými vzpěrami a ondřejskými kříži. Konstrukce je tvořena devíti plnými vazbami. Podlaha podkroví je dlážděna pálenými topinkami čtvercového tvaru.⁵⁰

Dodnes hodnotnými prvky z památkářského hlediska je architektonické členění fasád, rozmístění a tvar většiny okenních a vstupních otvorů, tvar střech, profilovaná barokní korunní římsa hlavní budovy, barokní portály s ušima a původním ostěním barokních oken. V interiérech jsou cenné barokní klenby v

⁴⁸ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 2.

⁴⁹ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 2.

⁵⁰ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 27-32.

přízemí a na schodišti, klasicistní kovová dvířka se zástrčkami na komínech v podkroví a konstrukce krovu z let 1685-7 a 1808-10.⁵¹

Obr. 6 Zámek Malešice – pohled jihovýchodní

Obr. 7 Zámek Malešice – pohled severozápadní

⁵¹ Stavebně historický průzkum, 2020, str. 40.

Obr. 8 Zámek Malešice – přízemí ⁵²

Obr. 9 a 10 Zámek Malešice – krov ⁵³

⁵² Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 17.

⁵³ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 19.

Kanceláře a šatny

Viz přílohy: G.6 KANCELÁŘE A ŠATNY – PŘÍZEMÍ, G.7 KANCELÁŘE A ŠATNY – POHLEDY, G.8 KANCELÁŘE A ŠATNY – ŘEZ

Současná budova kanceláří a šaten původně sloužila jako kůlna na traktory a dílna. Jedná se o jednopodlažní zděný nepodsklepený objekt s valbovou střechou.

Obr. 11 Kanceláře a šatny – severní pohled ⁵⁴

Hospodářská budova

Viz přílohy: G.9 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – PŘÍZEMÍ_1, G.10 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – PŘÍZEMÍ A PATRO_2, G.11 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – PŘÍZEMÍ_3, G.12 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – PŘÍZEMÍ_4, G.13 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – POHLED VÝCHODNÍ_1, G.14 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – POHLED ZÁPADNÍ_1, G.15 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – POHLED VÝCHODNÍ A ZÁPADNÍ_2, G.16 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – POHLED VÝCHODNÍ_3, G.17 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – POHLED ZÁPADNÍ_3, G.18 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – POHLED VÝCHODNÍ_4, G.19 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – ŘEZ_1, G.20 HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY – ŘEZ_3

Hospodářská budova tvoří SV stranu dvora a původně se zřejmě jednalo o kravín. Skládá se ze čtyř navzájem propojených částí. Dvoupodlažní levé křídlo využívané jako kanceláře a dílny na opravu osobních aut. Dvoupodlažní střední část s kanceláři a sociálním zázemím. Dvoupodlažní pravé křídlo využívané k opravě traktorů a snížená jednopodlažní část využívaná ke skladování. Jedná se o nepodsklepený zděný objekt s litinovými sloupy ve středu dispozice.

⁵⁴ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 30.

Obr. 12 Hospodářská budova – západní pohled ⁵⁵

Obr. 13 Hospodářská budova – západní pohled ⁵⁶

⁵⁵ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 36.

⁵⁶ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 37.

Obr. 14 Hospodářská budova – východní pohled ⁵⁷

Obr. 15 Hospodářská budova – interiér ⁵⁸

⁵⁷ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 39.

⁵⁸ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 41.

Stodola

Viz přílohy: G.21 STODOLA – PŘÍZEMÍ, G.22 STODOLA – POHLEDY, G.23 STODOLA – ŘEZ

Tvoří část dvora na JV straně. Objekt je jednopodlažní zděný nepodsklepený se sedlovou střechou. Bývalá stodola nyní slouží ke garážování zemědělských strojů a k uskladnění náhradních dílů.

Obr. 16 Stodola – severní pohled ⁵⁹

Obr. 17 Stodola – jižní pohled ⁶⁰

⁵⁹ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 60.

⁶⁰ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 61.

Sýpka

Viz přílohy: G.24 SÝPKA – PŘÍZEMÍ, G.25 SÝPKA – PATRO, G.26 SÝPKA – POHLEDY, G.27 SÝPKA – ŘEZ

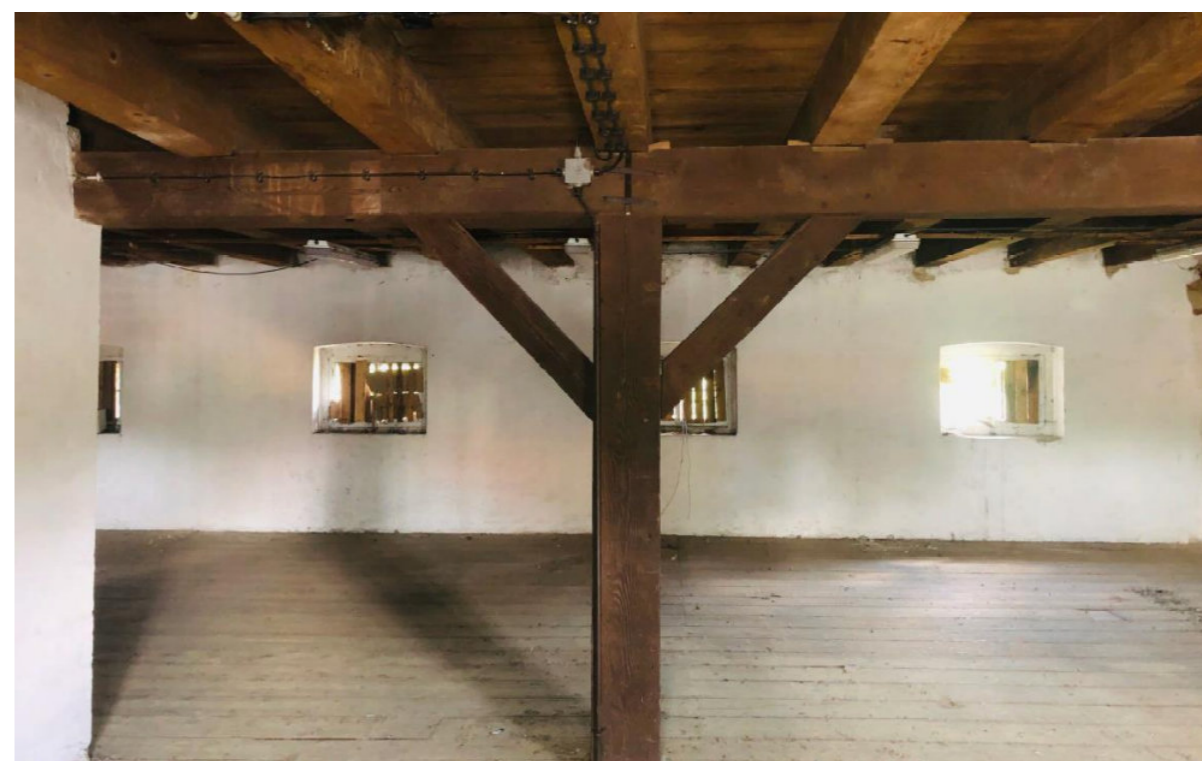
Objekt dříve sloužil jako sklad obilí (špejchar), později jako sklad obuvi. Nachází se na JV straně dvora. Má dvě nadzemní podlaží plus podkroví. Jedná se o nepodsklepenou zděnou budovu se sedlovou střechou. V 1.NP se nachází kancelář a sociální zařízení a v 2.NP skladovací prostory.

Obr. 18 Sýpka – jižní pohled ⁶¹

Obr. 19 Sýpka – severní pohled ⁶²

Obr. 20 Sýpka –interiér ⁶³

⁶¹ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 72.

⁶² Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 73.

⁶³ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 74.

Sklady_1

Viz příloha: G.28 SKLADY_1

Objekt se nachází na JZ straně dvora a je dispozičně rozdělen na jednotlivé buňky se samostatnými vstupy určené pro skladování stavebních materiálů. Jedná se o zděnou jednopodlažní budovu s pultovou střechou.

Obr. 21 Sklady_1 ⁶⁴

Sklady_2

Viz příloha: G.29 SKLADY_2

Objekt se nachází na JZ straně dvora a je dispozičně rozdělen na dvě části, první je určená k parkování a druhá ke skladování. Jedná se o jednopodlažní budovu s pultovou střechou.

Elektro rozvodna

Viz přílohy: G.30 ELEKTRO ROZVODNA

Objekt tvoří jediná místnost, kde se nachází el. Rozvaděče. Má obdélný tvar a pultovou střechu.

Dílny

Viz přílohy: G.31 DÍLNY – PŘÍZEMÍ, G.32 DÍLNY – POHLED JIHOZÁPADNÍ A SEVEROZÁPADNÍ, G.33 DÍLNY – POHLED JIHOVÝCHODNÍ, G.34 DÍLNY – POHLED SEVEROZÁPADNÍ, G.35 DÍLNY – ŘEZ

Objekt dílen je situován ve střední části dvora. Má obdélníkový půdorys se dvěma malými přístavky. Jedná se o zděný objekt se sedlovou střechou. V objektu se nachází výměňková stanice sloužící pro všechny vytápěné objekty. Jinak je objekt využíván jako dílny autoservisu.

⁶⁴ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 84.

Obr. 22 Dílny ⁶⁵

Garáže

Viz přílohy: G.36 GARÁŽE – PŘÍZEMÍ, G.37 GARÁŽE – POHLEDY, G.38 GARÁŽE – ŘEZ

Jedná se o jednopodlažní objekt s pultovou střechou. Konstruktivně se jedná o ocelovou konstrukci se zděným soklem. Funkčně se jedná o garáže s jednotlivými vjezdy.

Obr. 23 Garáže ⁶⁶

⁶⁵ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 98.

⁶⁶ Stavebně-technický průzkum, 2021, str. 106.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

B. LOKALITA

B.1. OBČANSKÁ VYBAVENOST

● KANCELÁŘSKÝ KOMPLEX	● SDRUŽENÉ AMBULANTNÍ ZAŘÍZENÍ, ORDINACE	● SPORTOVNÍ HALA, ZAŘÍZENÍ, AREÁL
● KANCELÁŘSKÝ OBJEKT	● DALŠÍ SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE	● SPORTOVNĚ-REKREAČNÍ AREÁL, KEMP
● SPECIALIZOVANÁ PRODEJNA	● DOMOV PRO SENIORY	● HŘIŠTĚ
● VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA	● MĚSTSKÁ POLICIE PRAHA	● PRODEJNA ANEBO SLUŽBA V PARTERU
● STŘEDNÍ ŠKOLA	● KAPLE	
● MATEŘSKÁ ŠKOLA		

B.2. DOSTUPNOST

○ 300 m
○ 500 m
○ 800 m

DEPO HOSTIVAŘ M

B.3. KRAJINA

- KRAJINA PĚSTEBNÍ
- KRAJINA NELESNÍ
- KRAJINA LESNÍ
- KRAJINA ZEMĚDĚLSKÁ

- REKREACE PŘÍRODNÍ
- REKREACE AKTIVNÍ
- REKREACE VZDĚLÁVACÍ
- SPORT

B.4. DOPRAVA

- MÍSTNÍ KOMUNIKACE I. TŘÍDY
- MÍSTNÍ KOMUNIKACE II. TŘÍDY
- VLAKOVÉ LINKY
- TRAMVAJOVÉ LINKY
- AUTOBUSOVÉ LINKY

- V NÁKLADOVÉ VLAKOVÉ NÁDRAŽÍ PRAHA MALEŠICE
- M STANICE METRA A - DEPO HOSTIVAŘ
- P+R ZÁCHYTNÁ PARKOVIŠTĚ P+R
- TRAMVAJOVÉ ZASTÁVKY
- AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY

B.5. HODNOTY A PROBLÉMY

HODNOTY

- ① LOKÁLNÍ PARK
- ② MÍSTNÍ PARKY
- ③ VÝZNAMNÝ KRAJINÝ PRVEK
- ④ NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

PROBLÉMY

- Ⓐ KAPACITNÍ PROBLÉMY KOMUNIKACE
- Ⓑ NÁKLADNÍ VLAKOVÉ NÁDRAŽÍ
- Ⓒ VENKOVNÍ VEDENÍ TEPELOVODU

B.6. MORFOLOGIE

— VRSTEVNICE PO 1 m

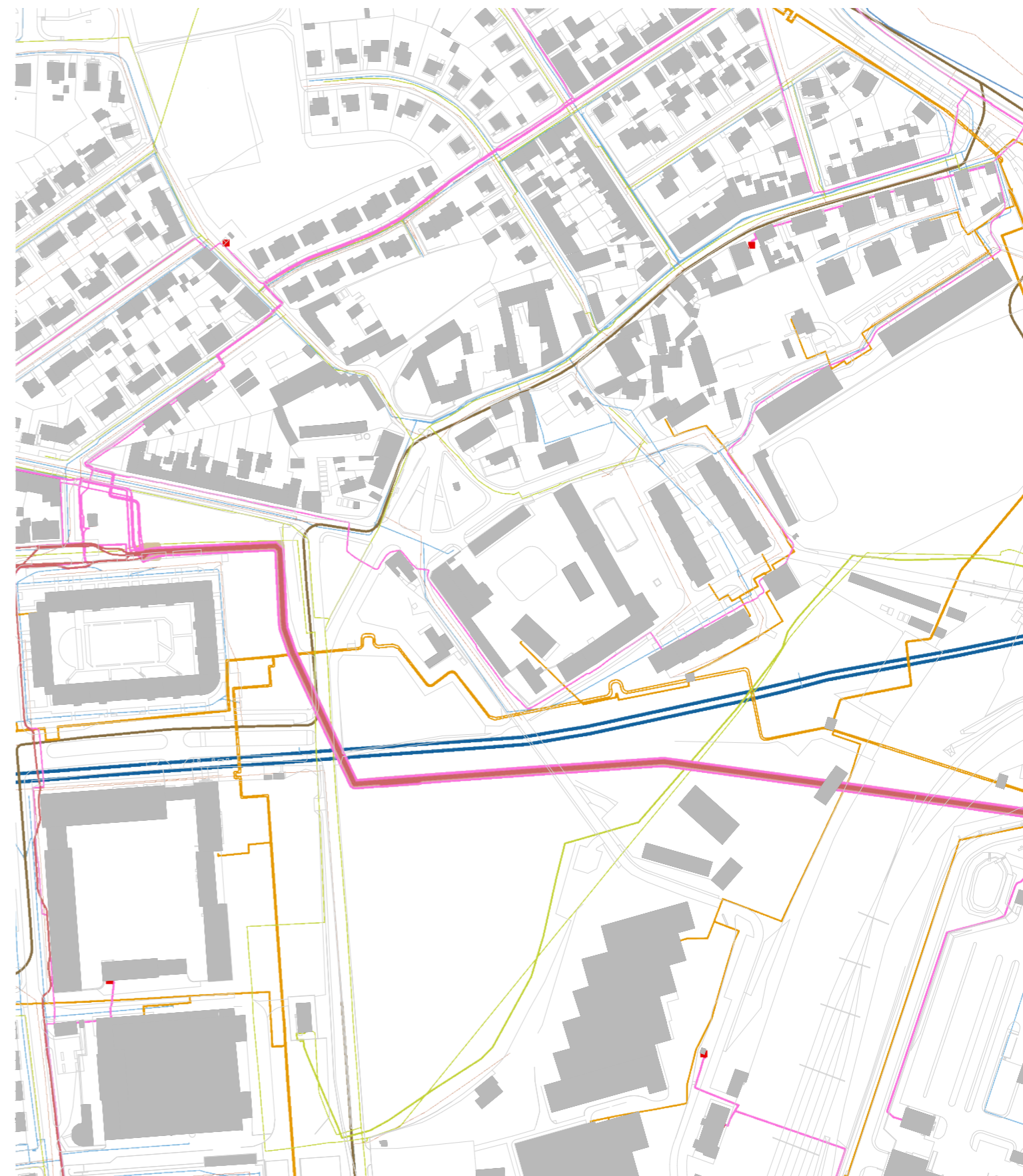

B.7. PODLAŽNOST

● ≤ 2 NP	● 5 NP
● 3 NP	● 6 NP
● 4 NP	● 7 NP

B.8. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

— VODOVOD	— PLYNOVOD
— KANALIZACE	— EL. VEDENÍ
— TEPLOVOD	

B.9. MAJETKOVÉ VZTAHY

— PARCELE

B.10. PŘÍSTUPNOST

- ZÁSTAVBA
- VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÉ
- VEŘEJNĚ NEPŘÍSTUPNÉ
- ÚČELOVĚ VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÉ
- LINIOVÁ PŘEKÁŽKA V PROPISTNOSTI

3. ANALYTICKÁ ČÁST

C. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

C.1. HISTORICKÉ ÚZEMNÍ PLÁNY

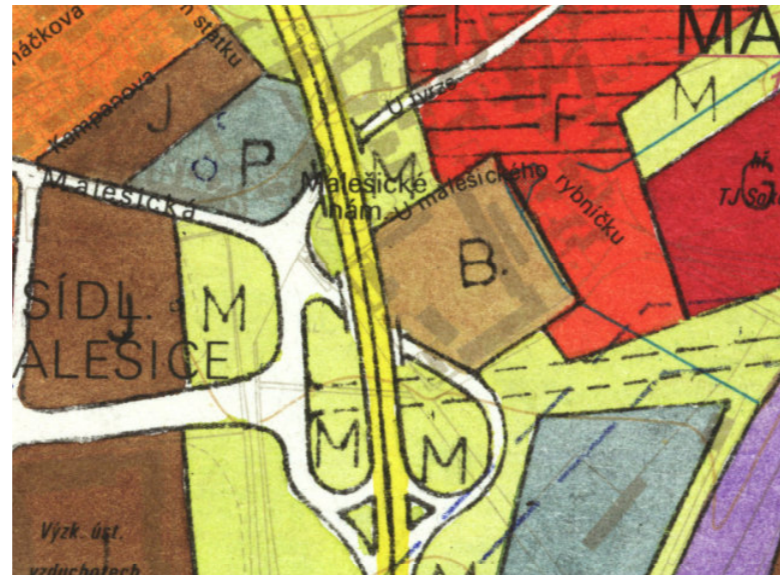
1964

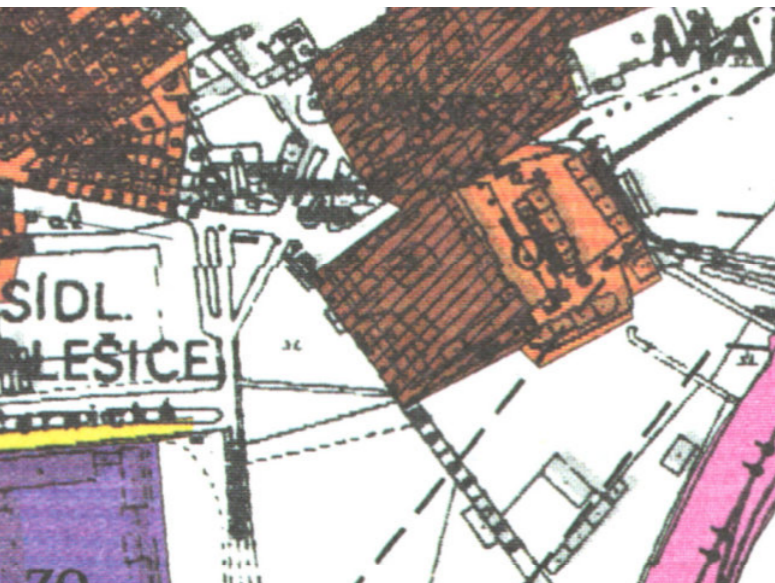
1971

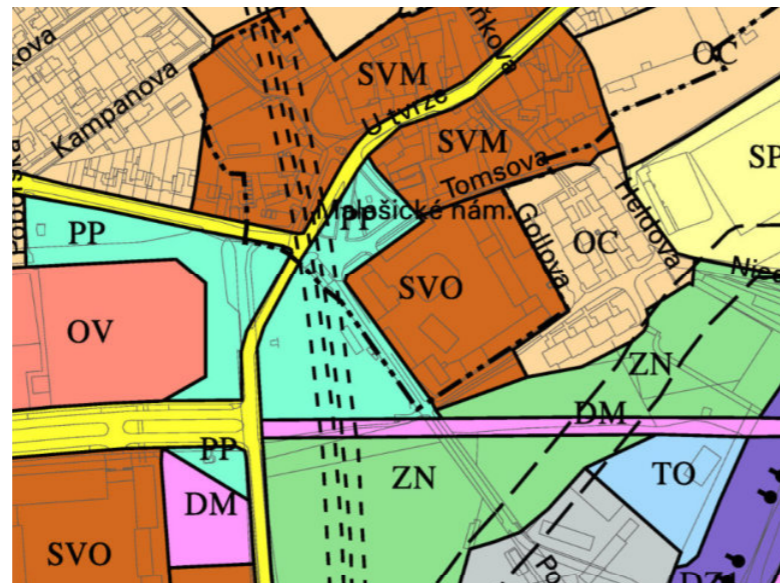
1976

1986

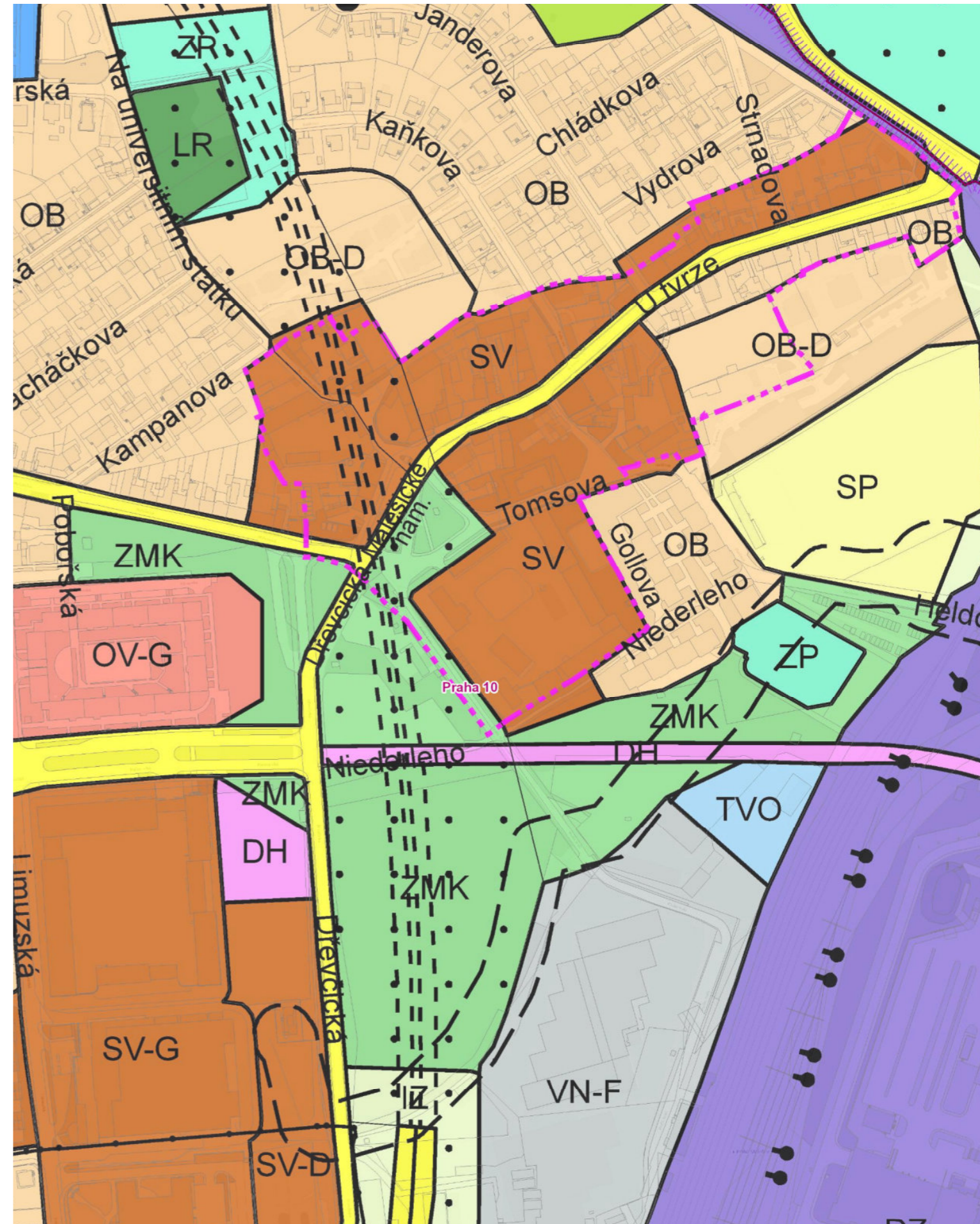

1984

1999

C.2. PLATNÝ ÚZEMNÍ PLÁN

C.2. PLATNÝ ÚZEMNÍ PLÁN

SV - všeobecně smíšené

Hlavní využití:

Plochy pro umístění polyfunkčních staveb nebo kombinaci monofunkčních staveb pro bydlení, obchod, administrativu, kulturu, veřejné vybavení, sport a služby, při zachování polyfunkčnosti území.

Přípustné využití:

Polyfunkční stavby pro bydlení a občanské vybavení v souladu s hlavním využitím, s převažující funkcí od 2. nadzemního podlaží výše (např. bydlení či administrativa v případě vertikálního funkčního členění s obchodním parterem), obchodní zařízení s celkovou hrubou podlažní plochou nepřevyšující 8 000 m², stavby pro administrativu, kulturní a zábavní zařízení, školy, školská a ostatní vzdělávací a vysokoškolská zařízení, mimoškolní zařízení pro děti a mládež, zdravotnická zařízení, zařízení sociálních služeb, zařízení veřejného stravování, ubytovací zařízení, církevní zařízení, stavby pro veřejnou správu, sportovní zařízení, drobná nerušící výroba a služby, hygienické stanice, veterinární zařízení v rámci polyfunkčních staveb a staveb pro bydlení, čerpací stanice pohonných hmot bez servisů a opraven jako nedílná část garáží a polyfunkčních objektů, stavby, zařízení a plochy pro provoz PID, malé sběrné dvory.

Drobné vodní plochy, zeleň, cyklistické stezky, pěší komunikace a prostory, komunikace vozidlové, plošná zařízení technické infrastruktury v nezbytně nutném rozsahu a liniová vedení technické infrastruktury.

Parkovací a odstavné plochy, garáže.

Podmíněně přípustné využití:

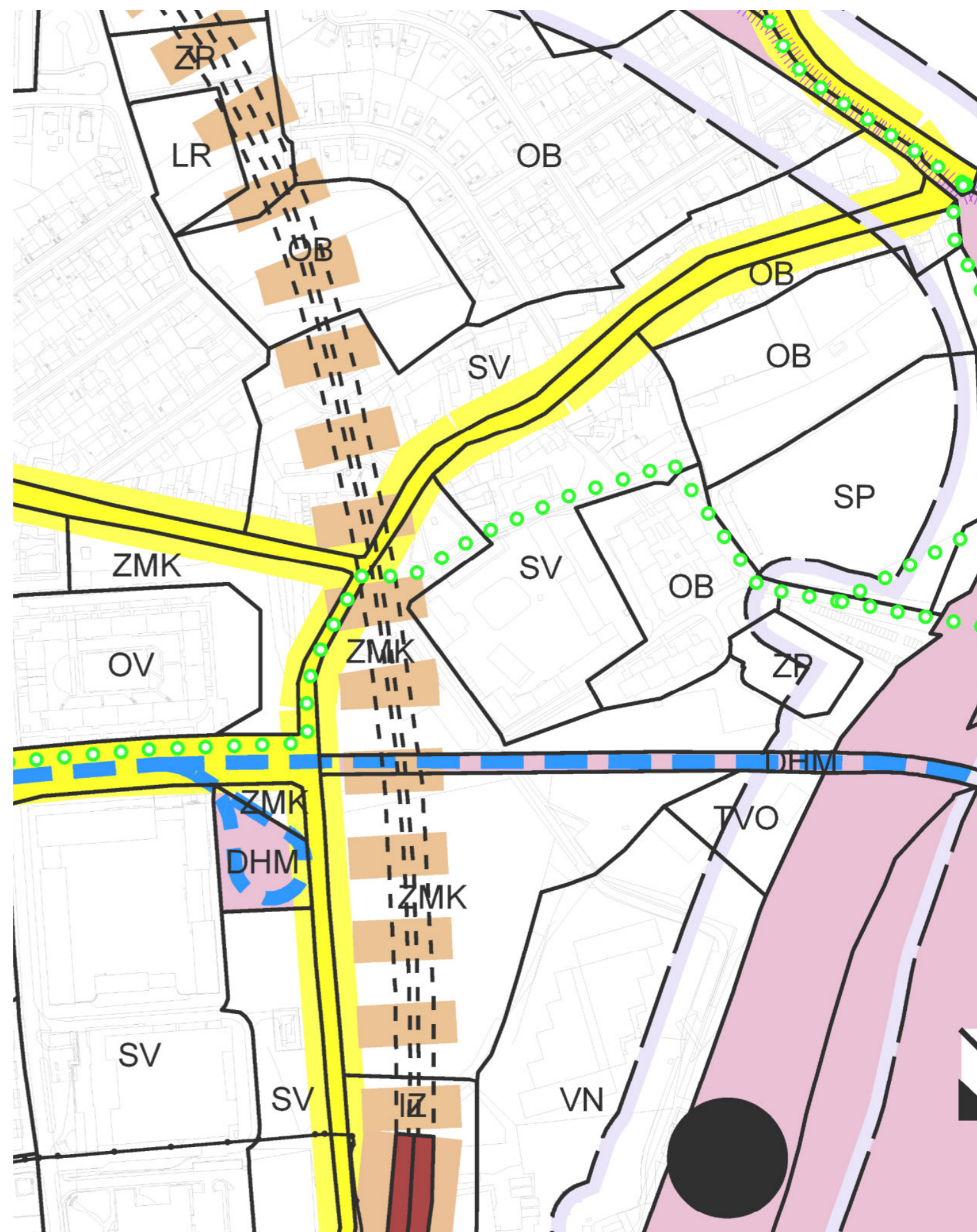
Monofunkční stavby pro bydlení nebo občanské vybavení v souladu s hlavním využitím v odůvodněných případech, s přihlédnutím k charakteru veřejného prostranství a území definovanému v ÚAP. Víceúčelová zařízení pro kulturu, zábavu a sport, obchodní zařízení s celkovou hrubou podlažní plochou nepřevyšující 20 000 m², zařízení záchranného bezpečnostního systému, veterinární zařízení, parkoviště P+R, čerpací stanice pohonných hmot, dvory pro údržbu pozemních komunikací, sběrné dvory, sběrný surovin, zahradnictví, stavby pro drobnou pěstitelskou činnost a chovatelství.

Pro podmíněně přípustné využití platí, že nedojde k znehodnocení nebo ohrožení využitelnosti dotčených pozemků.

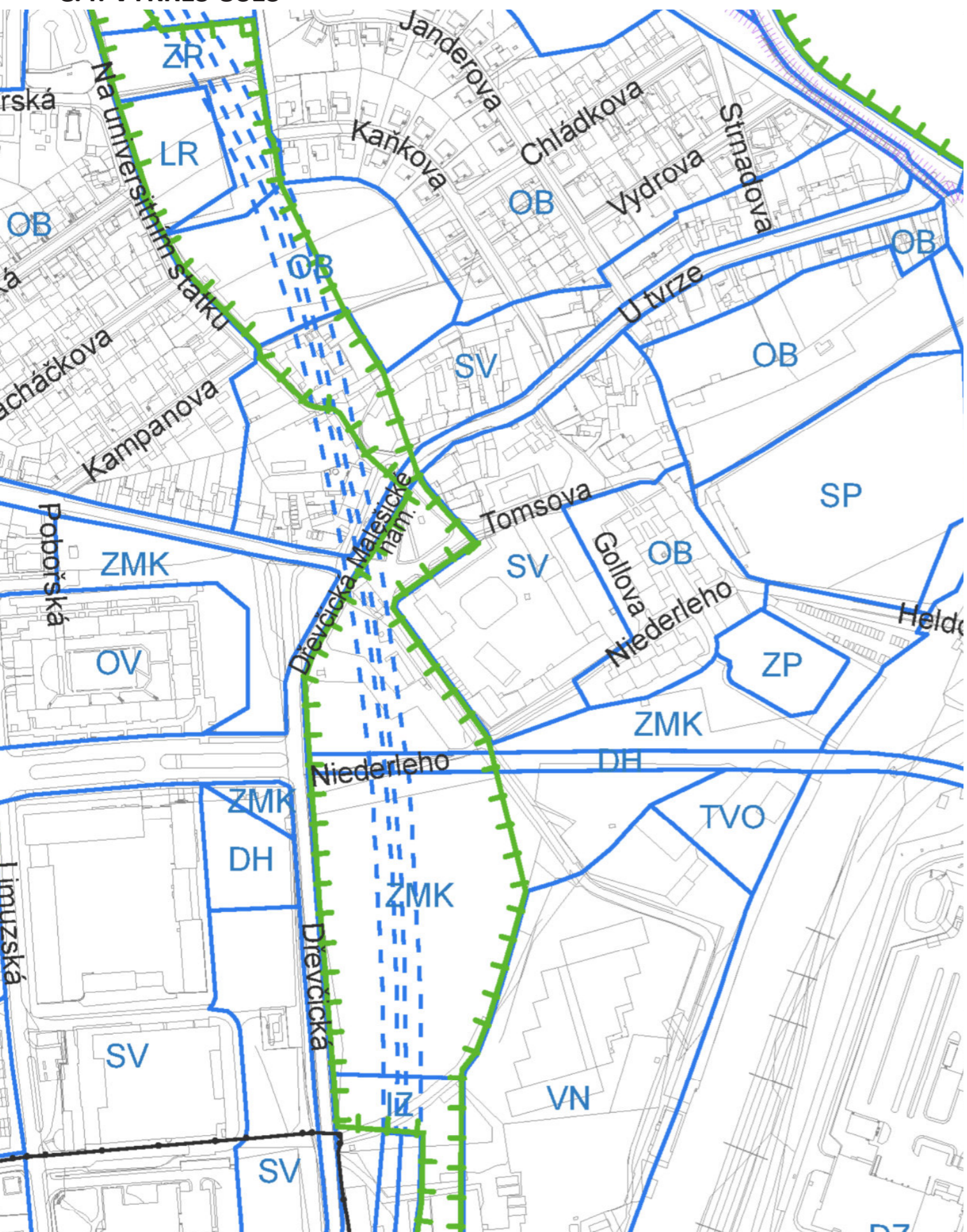
Nepřípustné využití:

Nepřípustné je využití neslučitelné s hlavním a přípustným využitím, které je v rozporu s charakterem lokality a podmínkami a limity v ní stanovenými nebo je jiným způsobem v rozporu s cíli a úkoly územního plánování.

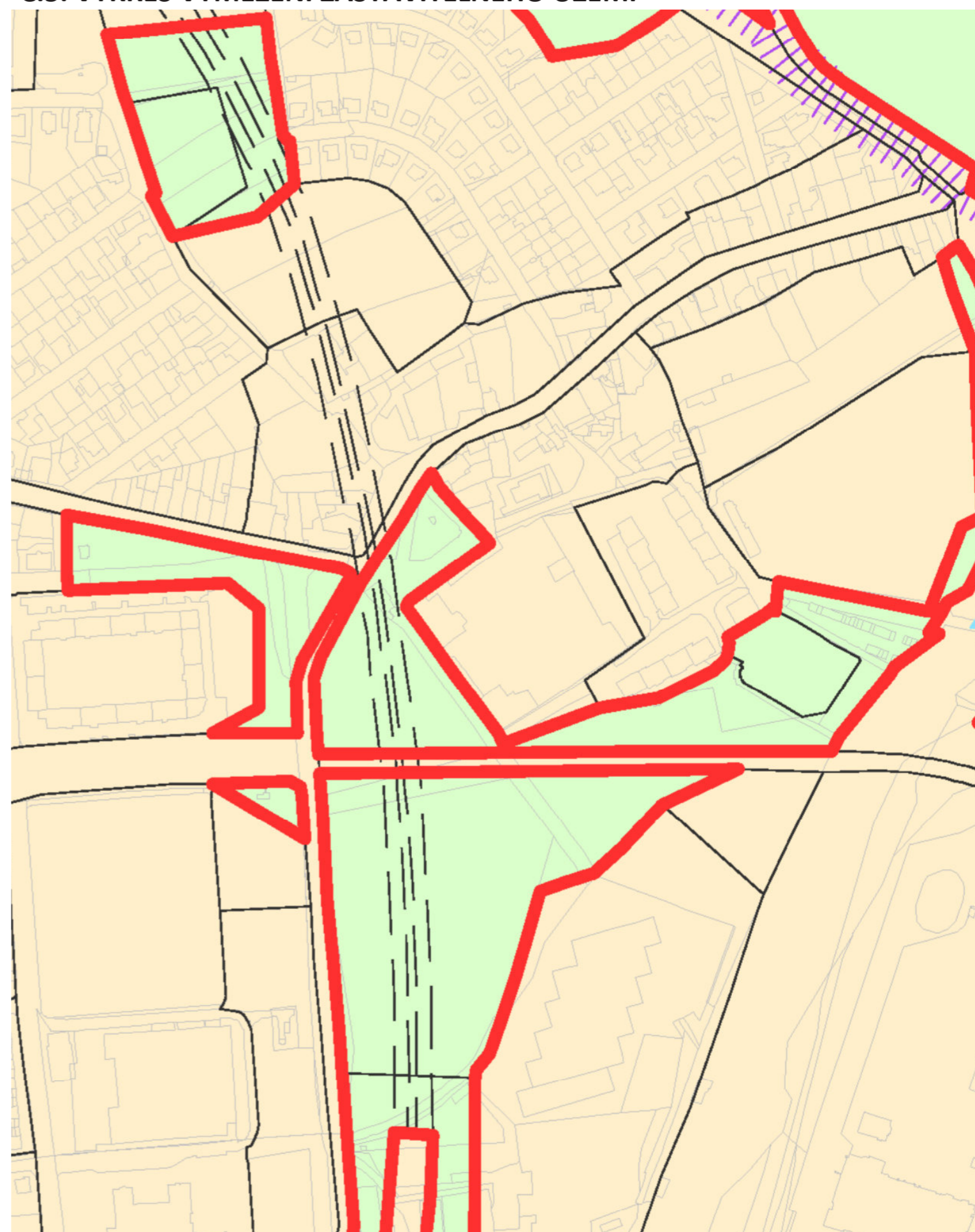
C.3. VÝKRES DOPRAVY

C.4. VÝKRES ÚSES

C.5. VÝKRES VYMEZENÍ ZASTAVITELNÉHO ÚZEMÍ

C.6. METROPOLITNÍ PLÁN

200 / Staré Malešice

Zastavitelnost: zastavitelná stavební
Typ struktury: vesnická struktura
Způsob využití: zastavitelná obytná
Míra stability: stabilizovaná

Cílový charakter lokality

Dotvořit a posilovat cílový charakter zastavitelné, stabilizované, obytné lokality Staré Malešice se strukturou vesnickou. Lokalita je součástí krajiny vymezené v ZÚR s názvem Městská krajina Prahy.
Lokalita Staré Malešice je vymezena jako lokalita s původní vesnickou strukturou. V lokalitě je nutné chránit dochovaný charakter jádra původního historického sídla. Cílem navržených regulativů je zachování prostorového uspořádání, posílení historického jádra vesnice kolem původní návsi na místě dnešního Malešického náměstí obklopeného rodinnými domy, ve vymezené transformační ploše doplnění zástavby a zlepšení prostupnosti do lokality Malešická stráž a do parku Heldova.

100 / Městská příroda

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

200 / Vystavěné prostředí

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

300 / Využití území

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

400 / Stabilita a míra využití území

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

500 / Krajinná infrastruktura

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

600 / Dopravní infrastruktura

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

700 / Technická infrastruktura

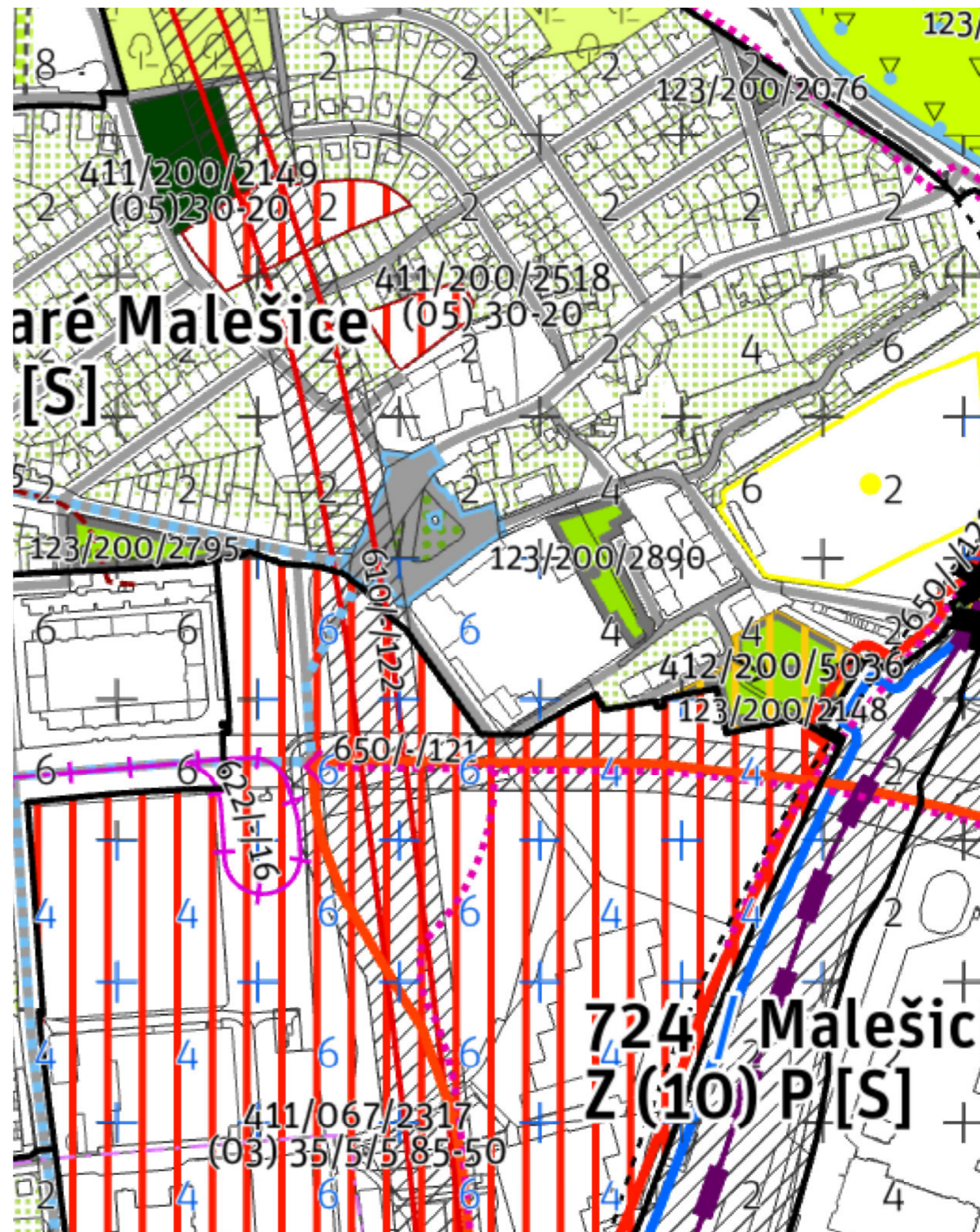
Individuální regulativy nejsou stanoveny.

800 / Veřejná vybavenost

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

900 / Veřejný zájem

Individuální regulativy nejsou stanoveny.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

D. TYPOLOGIE

D.1. CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ

Základní charakteristika

Samotný koncept chráněného bydlení představuje formu ubytování určené pro osoby s různými druhy zdravotního sociálního znevýhodnění, které podporuje a pomáhá v jejich každodenním životě. Jeho primárním záměrem je vytvořit prostředí, které těmto jedincům umožní dosáhnout co největší míry nezávislosti a integrace do společnosti, ale zároveň dbá o individuální potřeby a zajištění jejich bezpečnosti.

Cílová skupina

Takové zařízení má za cíl poskytovat domov osobám s fyzickým či mentálním postižením, duševními poruchami, omezenou soběstačností a dalším zdravotním nebo sociálním handicapem. Zahrnuje nejen samotné ubytování, ale také odbornou péči, podporu a asistenci ve všech aspektech života.

Principy pro navrhování

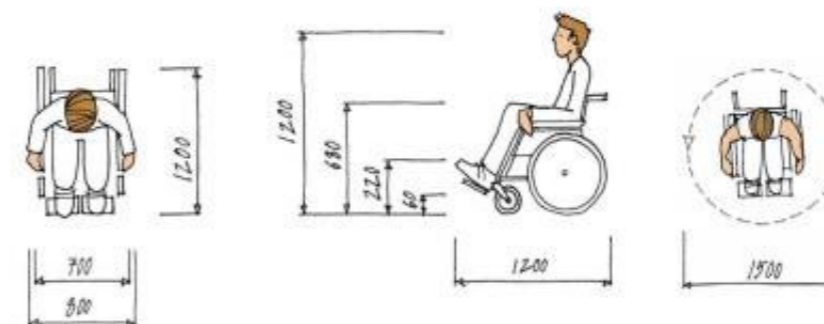
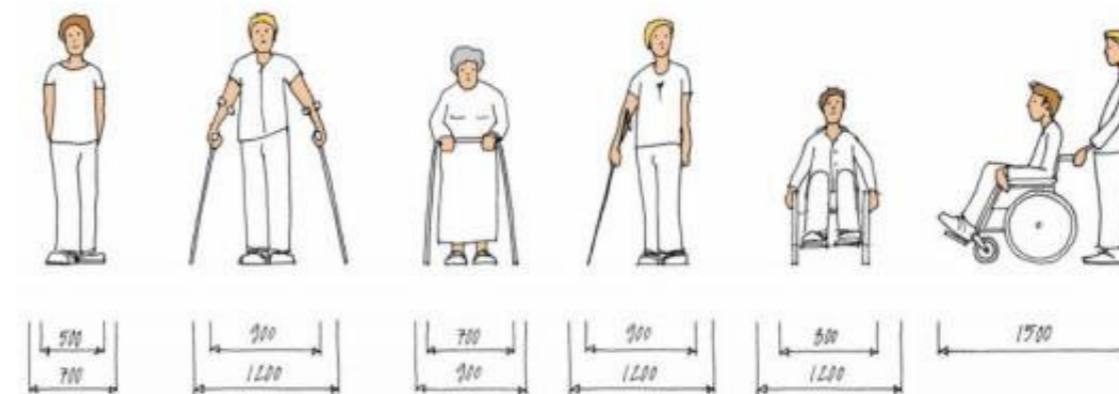
Architektonické plánování chráněného bydlení klade důraz na několik zásadních principů. Za první, přístupnost a bezbariérovost jsou klíčové. Budovy a byty musí být plně přístupné pro osoby s různými omezeními pohybu. Důležité je zastavit bezbariérové vstupy, dostatečně široké chodby a dveře, aby byl pohyb snadný a plynulý. Výtahy a další prvky musí být navrženy tak, aby zajistily bezproblémový pohyb vozíčkářů a dalších osob s omezenou pohyblivostí.

Flexibilita a individualizace jsou dalšími aspekty, které reflektuje architektura chráněného bydlení. Jedná se o to, aby byty a společné prostory mohly být přizpůsobeny individuálním potřebám každého obyvatele. Tato flexibilita umožňuje lidem žít v prostředí, které odpovídá jejich individuálním preferencím a potřebám.

Bezpečnost a orientace jsou rovněž důležitými aspekty. Architektura musí poskytovat pocit bezpečí a zároveň být snadno orientovatelná. To zahrnuje dostatečné osvětlení, jasné značení nouzových východů, snadný přístup k hasičským a záchranářským zařízením a další prvky, které minimalizují rizika.

Společné prostory jsou také nedílnou součástí chráněného bydlení. Architektura musí podporovat sociální interakci mezi obyvateli, proto je důležité vytvořit vhodné společné prostory jako jsou obývací místnosti, kuchyně či zahrady. To napomáhá vytvoření komunity a posilování mezilidských vztahů.

Kromě toho je důležité brát v úvahu potřeby personálu poskytujícího péči a podporu. Architektura musí zohlednit praktické aspekty práce personálu a zajistit jim vhodné pracovní prostory.

D.2. CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ PRO OSOBY S AUTISMEM

Autismus je neurovývojovým rozdílem, který má vliv na způsob, jakým jedinec vnímá svět a navazuje s ním komunikaci. Tito lidé mají rozmanité schopnosti a potřeby, což vytváří specifické výzvy nejen v jejich každodenním životě, ale i při navrhování prostředí, ve kterém budou žít.

Projevy autismu jsou různorodé. V oblasti sociální interakce mohou mít problémy s porozuměním sociálních signálů a emocemi druhých, což může vést k obtížím v navazování vztahů a porozumění mezilidských interakcí. V komunikaci mohou mít omezenou schopnost verbálního vyjadřování, a také se mohou projevovat echolálie – opakování slov nebo frází. Stereotypní chování a zájmy jsou také typické, a mohou zahrnovat opakované pohyby, silnou fixaci na určitá témata či aktivity. Mnoho osob s autismem také zvyšuje citlivost na smyslové podněty, jako jsou zvuky, světlo nebo doteky.

Potřeby osob s autismem jsou individuální, avšak některé zásady obecně platí. Strukturované prostředí s jasnými rutinami a predikovatelností může pomoci se cítit bezpečněji. Důležité je také vytvoření prostředí, které minimalizuje senzorické podněty, to umožňuje únik před nadměrnou stimulací.

Při návrhu chráněného bydlení pro osoby s autismem je důležité brát v úvahu mnohá specifika. Architektura by měla podporovat strukturované prostředí a zároveň umožnit individuální úpravy v interiéru, aby odpovídaly potřebám konkrétních osob. Vizuální podněty a jasné vizuální nápovědy mohou usnadnit orientaci a komunikaci. Důležité je vytvořit bezpečné útočiště, kam se osoby s autismem mohou stáhnout před nadměrnými podněty. Společné prostory by měly být navrženy s ohledem na trénink sociálních dovedností a podporu vzájemných interakcí. V neposlední řadě je důležité vytvořit prostředí, kde se osoby s autismem budou cítit akceptovány a budou mít možnost navazovat vztahy, což napomáhá vytvoření komunitního ducha. Celkově je důležité, aby návrh chráněného bydlení reflektoval jejich specifické potřeby, podporoval jejich pohodlí a umožňovalo jim co nejvíce nezávislý a naplněný život.

D.3. KOMUNITNÍ CENTRUM

Základní charakteristika

Komunitní centrum je multifunkční zařízení sloužící jako centrální bod pro setkávání, aktivity a podporu různých skupin lidí v určité komunitě. Jeho hlavním účelem je poskytovat místo pro sociální interakci, vzdělávání, kulturní akce a podporu. Cílovou skupinou mohou být lidé různých věkových skupin, zájmů a potřeb, od dětí a mládeže po seniory, rodiny, lidi s různými zdravotními postiženími a další.

Principy návrhu

Při navrhování komunitního centra je klíčové zohlednit několik základních principů, které zajistí jeho efektivní a účelné využití: Prvním z těchto principů je vstřícnost a dostupnost. Centrum by mělo být snadno dostupné pro všechny členy komunity, bez ohledu na jejich fyzické schopnosti. To zahrnuje bezbariérový přístup, vhodnou polohu v rámci komunity a dostatečné parkovací možnosti.

Dále je flexibilita a multifunkčnost. Navržené prostory by měly být flexibilní a přizpůsobit se různým typům aktivit a událostí. Vnitřní uspořádání by mělo umožnit jednoduchou rekonfiguraci, aby bylo možné uspokojit různé potřeby komunity.

Dalším důležitým principem je inkluzivita. Komunitní centrum by mělo být navrženo tak, aby reflektovalo různorodost komunit. To znamená zohlednit potřeby a preference různých skupin, včetně těch s fyzickými omezeními, zdravotními postiženími nebo kulturními specifiky.

Společné prostory hrají také klíčovou roli. Design centra by měl podporovat setkávání a interakci mezi lidmi. Venkovní prostory, haly, zahrady a kavárny, mohou sloužit jako místa pro komunitní akce, diskuse a vytváření sociálních vazeb.

Posledním principem je zapojení komunity do procesu návrhu. Zahrnutí zpětné vazby a nápadů od budoucích uživatelů centra je klíčové pro zajištění, že centrum bude co nejlépe sloužit potřebám komunity.

Celkově vzato, komunitní centrum funguje jako centrální bod pro interakci, setkávání a podporu v rámci komunit. Jeho návrh by měl reflektovat principy vstřícnost, inkluzivita, flexibilita a bezpečí, aby mohl poskytovat multifunkční a přizpůsobitelné prostředí, které skutečně odráží potřeby a charakter komunity.

D.4. NÍZKOPRAHOVÉ CENTRUM

Základní charakteristika

Nízkoprahové centrum představuje klíčovou instituci, která slouží jako otevřené a dostupné místo pro lidi v ohrožení sociálního vyloučení či rizikových situací. Tato zařízení má za úkol poskytovat podporu, informace a různé aktivity, které mohou pomoci jedincům zlepšit jejich. Cílovou skupinou nízkoprahových center jsou především mladí lidé, kterých se týká domácí násilí, nebo mají různé obtíže, jako jsou bezdomovectví, závislost nebo jiná riziková chování.

Principy návrhu

Při navrhování nízkoprahových center je zásadní řešením několika klíčových principů, které zajišťují jejich efektivitu a účinnost. Jedním z hlavních principů je nízký práh vstupu. To znamená minimalizovat bariéry, které by mohly bránit lidem přicházet do centra. Důraz by měl být kladen na snadnou dostupnost a přívětivé prostředí, což umožní všem lidem bez problému využívat poskytované služby.

Dalším zásadním prvkem je respekt a nedožadování se. Nízkoprahová centra by měla vytvářet atmosféru důvěry a respektu k jednotlivým osobám. Lidé by měli mít možnost přicházet do centra bez obav o odsouzení nebo souzení, což vytváří prostředí, kde se mohou cítit akceptováni.

Centra by měla poskytovat podporu a informace. To může zahrnovat individuální poradenství, konzultace s odborníky a informace týkající se možností a služeb, které jsou dostupné. Poskytování relevantních informací umožňuje lidem lépe se orientovat a rozhodovat.

Princip prevence a vzdělávání je také důležitý. Nízkoprahová centra by měla nabízet školení, workshopy a osvětové akce, které posilují povědomí o rizicích a poskytují dovednosti pro zlepšení jejich situace.

Sociální aktivity, jako jsou skupinové aktivity, sportovní akce umělecké dílny nejen poskytují zábavu a oddech, ale také pomáhají budovat sociální vazby a získávat nové dovednosti.

Důležitým principem je také důraz na individualitu. Každý člověk má své specifické potřeby a problémy. Centra by měla nabízet personalizovanou podporu a přístup, který reflektuje jedinečnost každé osoby.

D.5. STARTOVACÍ BYTY

Základní charakteristika

Startovací byty představují specifický koncept bydlení, který je navržen s ohledem na potřeby mladých jedinců, kteří vstupují do samostatného života nebo se snaží získat první svůj vlastní domov. Tyto byty se vyznačují cenovou dostupností a často zahrnují doprovodné služby a podporu, které pomáhají mladým lidem efektivně zvládnout začátek samostatného života. Cílovou skupinou startovacích bytů jsou zejména mladí dospělí ve věku od 18 do 35 let, kteří se nacházejí v období osamostatňování, hledání práce či studia a hledají dostupné a vhodné bydlení, které jim umožní stabilizovat se životě.

Při navrhování těchto startovacích bytů je dodržováno několik základních principů. Prvním klíčovým principem je cenová dostupnost. Byty by měly být dostupné pro mladé lidi s omezenými finančními možnostmi, což zahrnuje nižší náklady na nájem nebo speciální podmínky na hypotéky pro ty, kteří chtějí byt vlastnit.

Dalším aspektem je optimalizace velikosti prostoru. Startovací byty by měly efektivně využívat prostor, často s multifunkčními místnostmi, které mohou sloužit víceúčelově – jako obývací pokoj, jídelna a kuchyň.

Univerzálnost a flexibilita bytového návrhu je dalším důležitým principem. Byty by měly být navrženy tak, aby se daly přizpůsobit široké paletě lidí.

Podpora sociálních interakcí a komunitního života je rovněž významným prvkem. Okolí bytů by mělo poskytovat příležitosti pro sdílené aktivity a setkávání s ostatními, což může vést k posilování sociálních vazeb.

Důležitým aspektem je dostupnost doprovodných služeb, jako jsou různé poradenské a podpůrné služby, jako je finanční poradenství, kariérní poradenství či osobní rozvoj, které mohou mladým lidem pomoci lépe se začlenit do samostatného života.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

E. REFERENČNÍ PROJEKTY

E.1. KOMUNITNÍ CENTRUM H55

Martin Rusina, Martin Frei

Spolupráce: Markéta Poláčková

Vypisovatel: Městská část Praha – Hloubětín

Užitná plocha: 600 m²

Obestavěný prostor: 3 000 m³

Celková plocha: 5 ha

Náklady: 18 mil. Kč

Soutěžní návrh: 2014

Architektura komunitního centra odkazuje k původní zástavbě Starého Hloubětína, jejíž podoba zůstala zachována i po začlenění obce do města. Kompozice domu sleduje tři osy – podélnou ke kostelu, příčnou do zahrady a svislou osu v místě schodiště. Dlouhá sedlová střecha s tradiční taškovou krytinou je protíváhou kostelní věže. Prosklená kavárna spojuje ulici se zahradou je komunikačním jádrem domu, ze kterého jsou přístupné víceúčelový sál, knihovna i klubovny v patře. Kruhový světlík nad schodištěm nejen osvětluje vnitřek domu, ale zvenčí zároveň tvoří viditelnou značku pro komunitní centrum. Dům je nepodsklepený a zděný. Použity jsou klasické materiály v podobě omítek, keramických tašek a dřevěných stropů, oken a dveří. Zahrada je také tradiční, s trávníkem, ovocnými stromy a záhony.

E.2. KOMUNITNÍ CENTRUM ŽIDLOCHOVICE

Pavel Jura, Pavel Steuer

Židlochovice

Datum projektu: 2016

Realizace: 2020

Zastavěná plocha: 765.00m²

Plocha pozemku: 4 860.00m²

Generální projektant: JURA ET CONSORTES/ PROMED Brno spol. s r.o.

Zahradní úpravy. GRUPETO, Tomáš Babka, Petra Babková, Václav Babka: Zahradní úpravy. GRUPETO, Tomáš Babka, Petra Babková, Václav Babka

Generální dodavatel: ESOX spol. s r.o.

Moravské Židlochovice s necelými čtyřmi tisíci obyvatel se v minulém roce dočkaly nového komunitního centra, které přímo v historickém jádru města navrhlo studio architekta Pavla Jury. Trojice nových objektů vymezuje polouzavřený areál, kde vzniklo také malé náměstí s kašnou. Jedna z novostaveb navazuje přímo na starou radnici, se kterou je propojena krčkem a vznikly v ní další kanceláře městského úřadu. Druhý objekt slouží primárně jako zázemí a klubovny samotného komunitního centra, které poskytuje sociální služby obyvatelům, zejména pak seniorům, dětem a sociálně slabým. Ve dvoře pak najdeme stavbu pojatou jako stodolu s velkým víceúčelovým sálem, která se otevírá do městského meruňkového sadu.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

F. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HOLEC, František, Barbora LAŠŤOVKOVÁ, Václav LEDVINKA a Petr KOVAŘÍK. *Kronika královské Prahy a obcí sousedních. Díl IV., Připojené obce a zaniklé osady*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996, 261 s., [8] s. barev. il.: il., mapky; 30 cm. ISBN 80-7106-130-1.

HOLEC, František. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 7, Praha a okolí*. Praha: Svoboda, 1988, 221 s.: il.

KAŠIČKA, František. Hospodářské zázemí drobných feudálních sídel ve středních Čechách. In *Archaeologica historica*, 1985, roč. 10, s. 57.

LAŠŤOVKOVÁ, Barbora a Jiří KOŤÁTKO. *Pražské usedlosti*. Praha: Libri, 2001, 359 s.: il.; 21 cm. ISBN 80-7277-057-8.

NAŇKOVÁ, Věra a Pavel VLČEK. ÚSTAV DĚJIN UMĚNÍ (AKADEMIE VĚD ČR). *Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách*. Praha: Academia, 2004, 761 s.; 27 cm. ISBN 80-200-0969-8.

PATRNÝ, Michal, Petr Mandažiev a Markéta Musilová. *Zámeček Malešice č. p. 1 - Stavebně historický průzkum*. Praha: Archiv NPÚ, 2020, 72 s.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny*. Praha: Nakl.Čs.akad.věd, 1949, 705 s.

SEDLÁČEK, August a Jindřich BUBENÍČEK. *Hrady, zámky a tvrze Království českého. Díl 15, Kouřimsko, Vltavsko a J.-Z. Boleslavsko*. Praha: Šolc a Šimáček, 1927, 340 s., obr. příl.: il.; 35 cm. ISBN 80-85794-84-5.

VLČEK, Pavel a Dalibor PRIX. *Umělecké památky Prahy. Velká Praha*. Praha: Academia, 2012, 3 svazky: ilustrace, plány; 27 cm. ISBN 978-80-200-2107-6.

ŽIŽKA, Jan. *Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách*. Praha: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, 2016, 573 stran: ilustrace (převážně barevné), mapy, plány, faksimile; 28 cm. ISBN 978-80-86516-85-1.

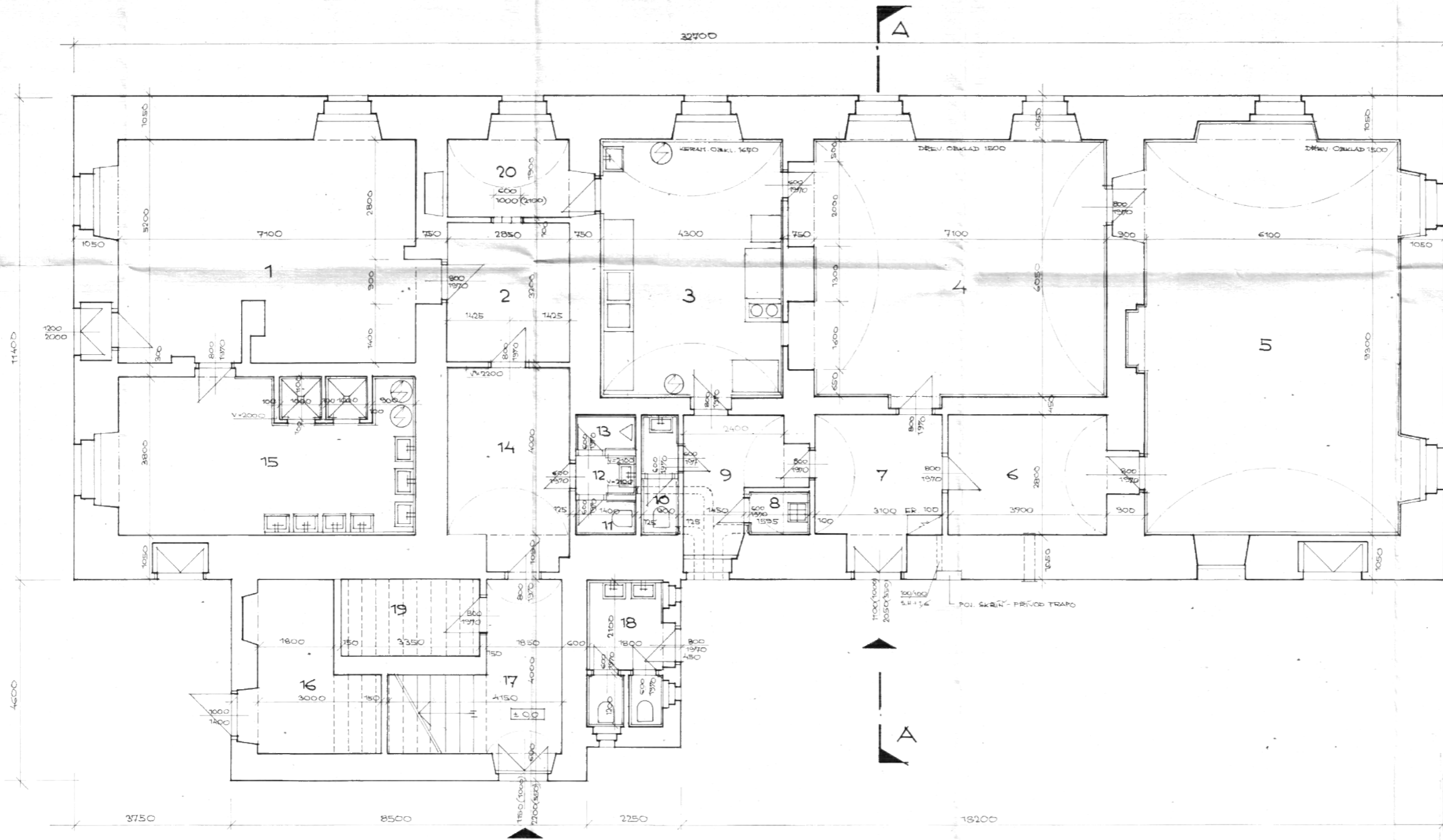
HOTĚK, Jan. *Stavebně-technický průzkum*. Praha: 2021, 114 s.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

G. PŘÍLOHY

G.1. ZÁMEČEK - PŘÍZEMÍ

Č	POPIS MÍSTNOSTI	m ²	ÚPRAVA PODLAHY	ÚPRAVA STĚN
1	ŠATNA	37,0		OLEJOVÝ NÁTěr 100
2	ŠATNA	9,2		~
3	KUCHYŇ	26,0	KERAMICKÁ DLAŽBA	KERAN OBKL 1470
4	JÍDELNA	43,0	~	DŘEV. OBKL 1500
5	SPOLEČENSKÁ MÍST	57,0		~
6	ŠATNA	10,3		OLEJOVÝ NÁTěr 100
7	CHODBA	9,0		~
8	SKLAD	1,3		KERAMICKÁ OBKL 1500
9	CHODBA	8,0		~
10	WC + UHVĚRNA	2,5	KERAN. DL.	KERAMICKÝ OBKL 1800
11	WC MUŽI + U	1,1	~	~
12	UHVĚRNA WC	1,3	~	~
13	WC MUŽI	1,1	~	~
14	ŠATNA	13,3		OLEJOVÝ NÁTěr 100
15	UHVĚRNA	27,0	KERAMICKÁ DLAŽBA	KERAN. OBKL V= 6500
16	SKLAD	9,5		~
17	CHODBA	7,4	KERAN. DL.	~
18	UHVĚRNA + WC	5,7	~	KERAN. OBKL V= 1500
19	SKLAD	6,0		~
20	SKLAD	5,4		~

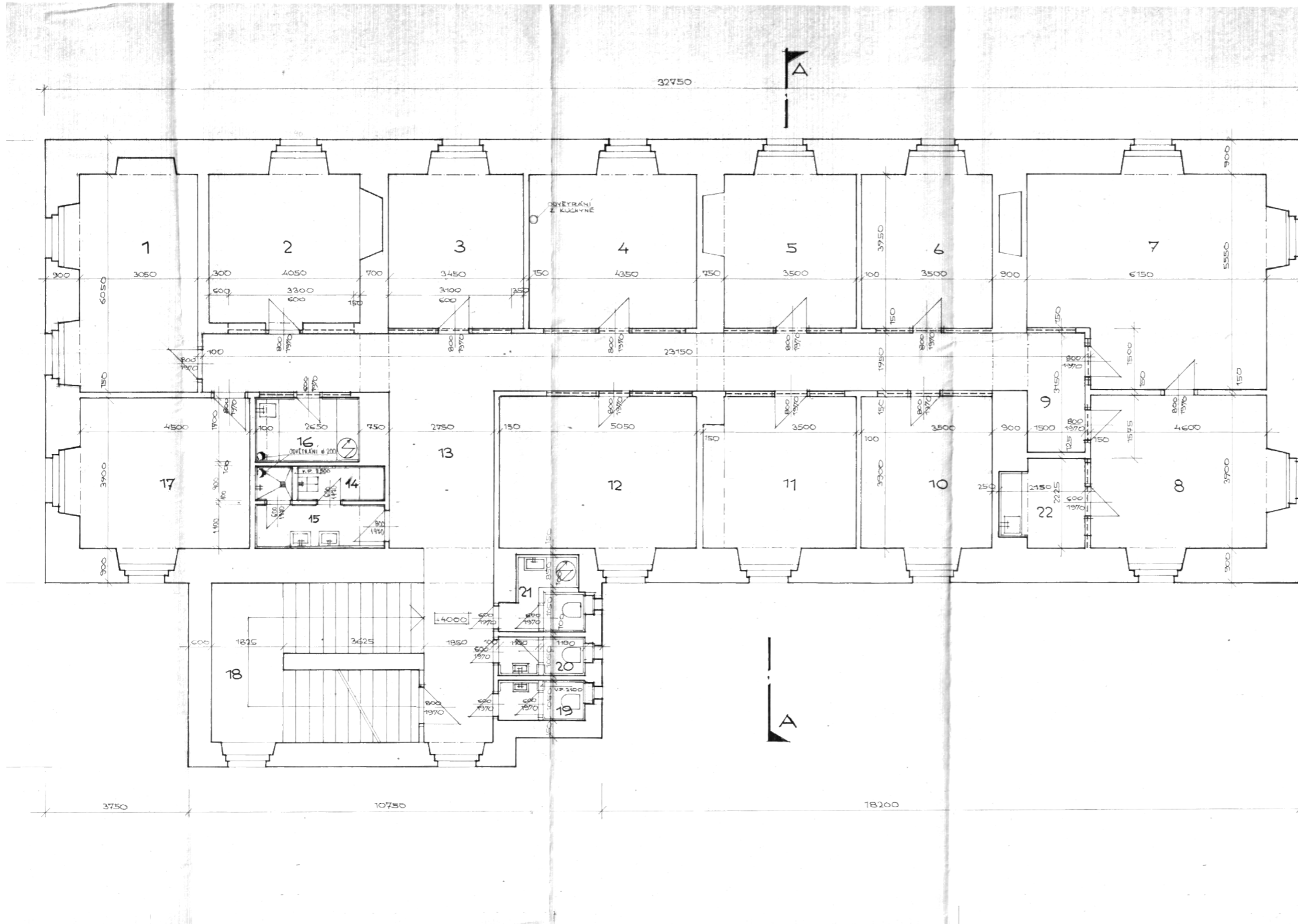
Pro úřad

OVĚŘENO STAVĚNÍM
 O ÚPRAVĚ
 DNE 2. 5. 1994
 ČÍSLO 22. 452/94/ps-nd

ING. BUZICKÁ
 PRACOVNÍ Š. R. O.
 PRANA 10 - MALČICKÉ NÁHĚSTĚ 1
STÁVAJÍCÍ STAV
ADMINISTRATIVNÍ BUDOVA
PŮDORYS 1.NP

8/9
 1P
 STAVĚNÍ
 8/94

G.2. ZÁMEČEK - PATRO

Č.	ÚČEL MÍSTNOSTI	m ²	DŘEV. PODLAHY	ZVL. ÚPRAVA POVRCHU	POZNATÍ
1	KANCELÁŘ	18,5	PVC	DR. SOUŠ. SOUŠ.	
2	KANCELÁŘ	15,4	~	~	
3	KANCELÁŘ	14,1	~	~	
4	KANCELÁŘ	17,3	~	~	
5	KANCELÁŘ	15,0	~	~	
6	KANCELÁŘ	14,0	~	~	
7	KANCELÁŘ VED.	32,2	JR. KOR.	~	
8	SEKRETARIÁT	17,6	~	~	
9	PŘEDSÍNÍ	4,8	DLAŽBA	SOUL. 100 Z. DUB. BIC.	
10	KANCELÁŘ	11,4	PVC	DR. OB. 1000	
11	~	14,6	~	~	
12	~	19,8	~	~	
13	CHODBA	50,3	DLAŽBA	SOUL. 100	
14	ÚKLID	1,2	~	~	~
15	UMÝVÁRNA	5,2	~	~	
16	KUCHYŇKA	4,6	PVC	ČERT. OB. 100	
17	KANCELÁŘ	19,7	~	~	
18	SCHODIŠTĚ	29,0	DŘEVĚNÉ	~	
19	WC & PŘEDSÍNÍ	2,30	DLAŽBA	OB. 100	
20	~	2,30	~	~	
21	~	3,6	~	~	
22	SKLAD	3,3	PVC	~	

PROJEKTANT: ...
 PRŮJEMNÍK: ...
 2.5.1994
 60 41 553/94/20-402

ING. BUZICKÁ   ING. BUZICKÁ

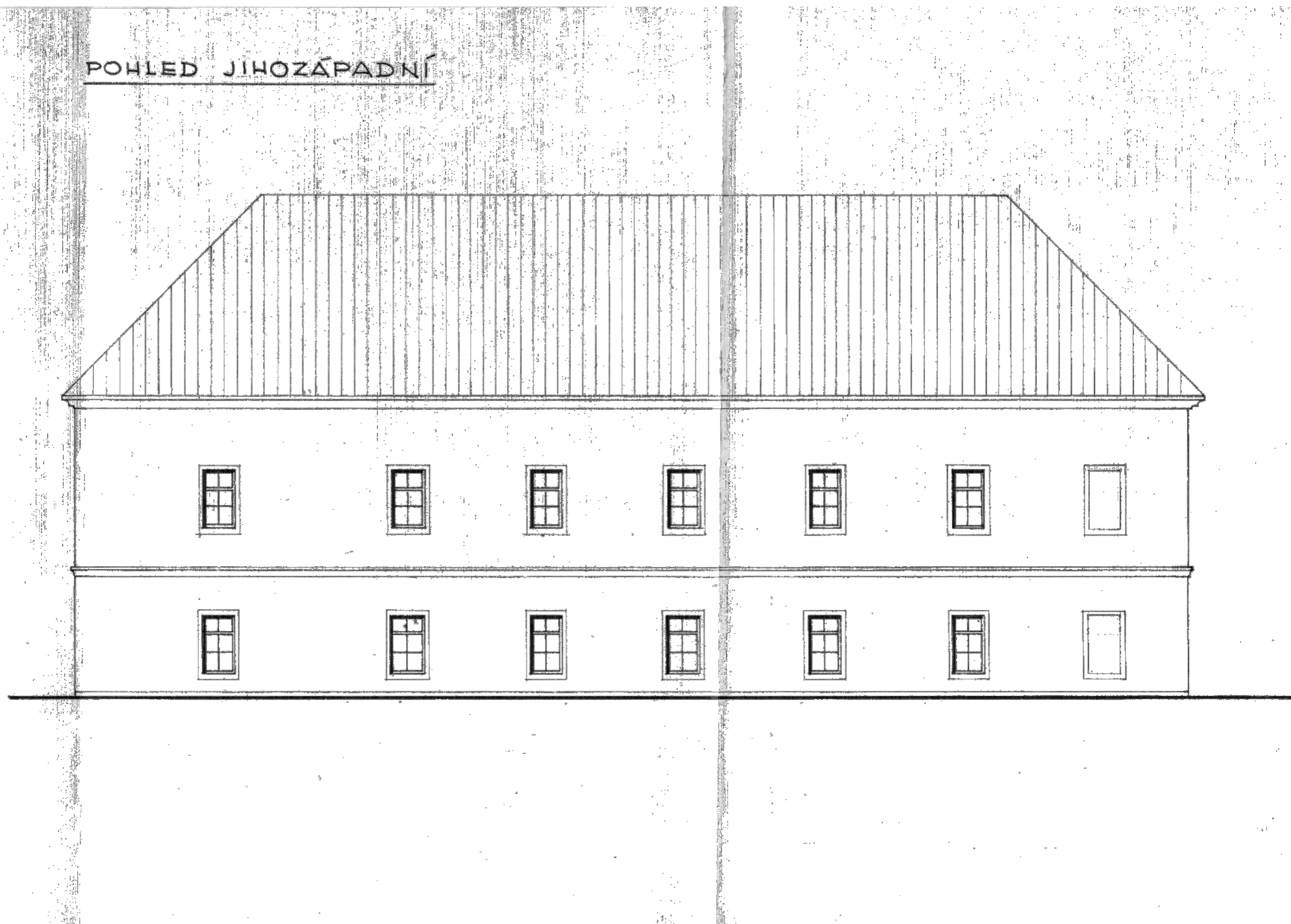
PRAGOHUT S.R.O.
 PRAHA 10, HALEŠICKÉ NÁMĚSTÍ 1

STÁVAJÍCÍ STAV
ADMINISTRATIVNÍ BUDOVA

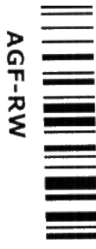
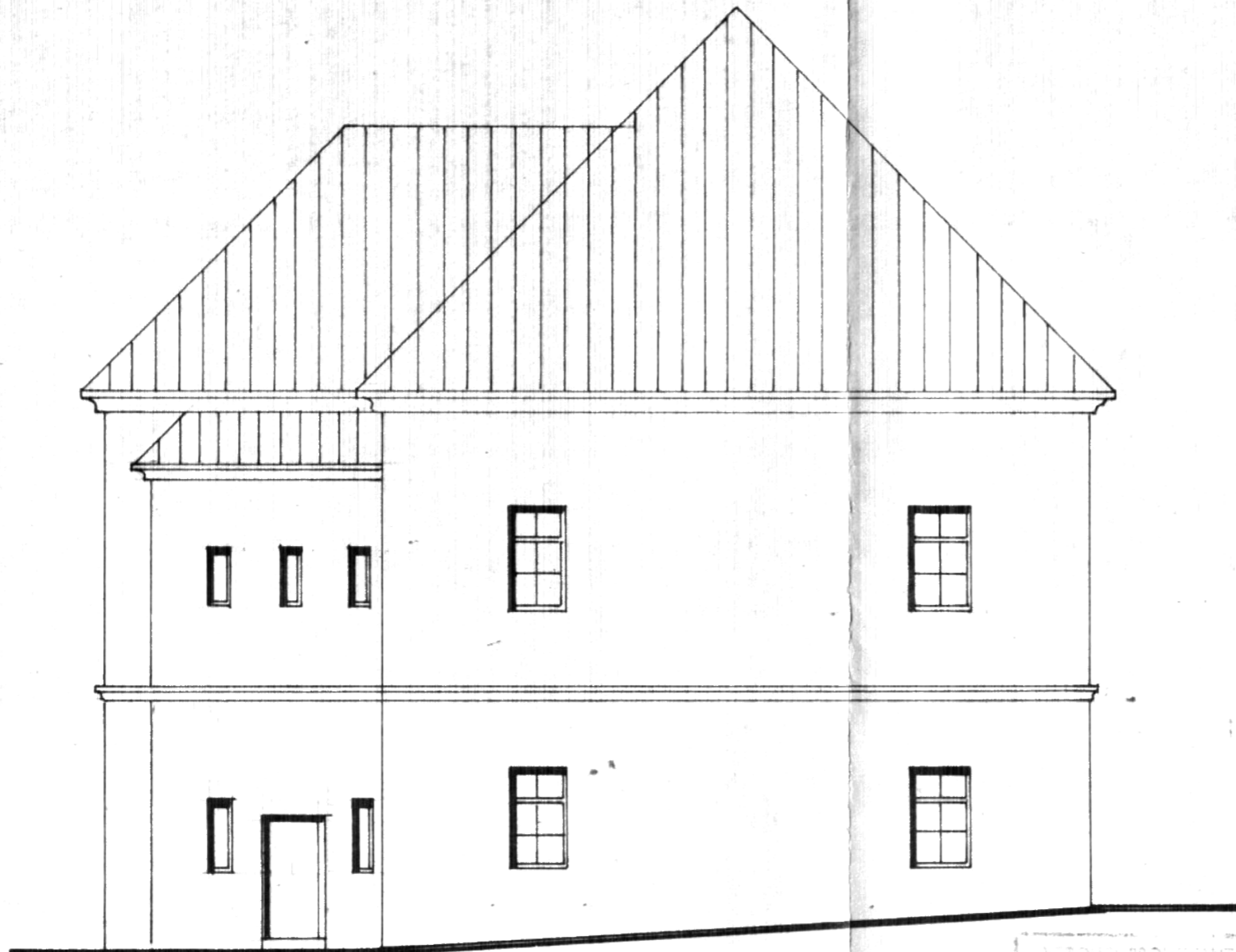
PŮDORYS 2. NP

1:50   4

G.3. ZÁMEČEK - POHLED JIHOZÁPADNÍ

POHLED SEVEROZÁPADNÍ

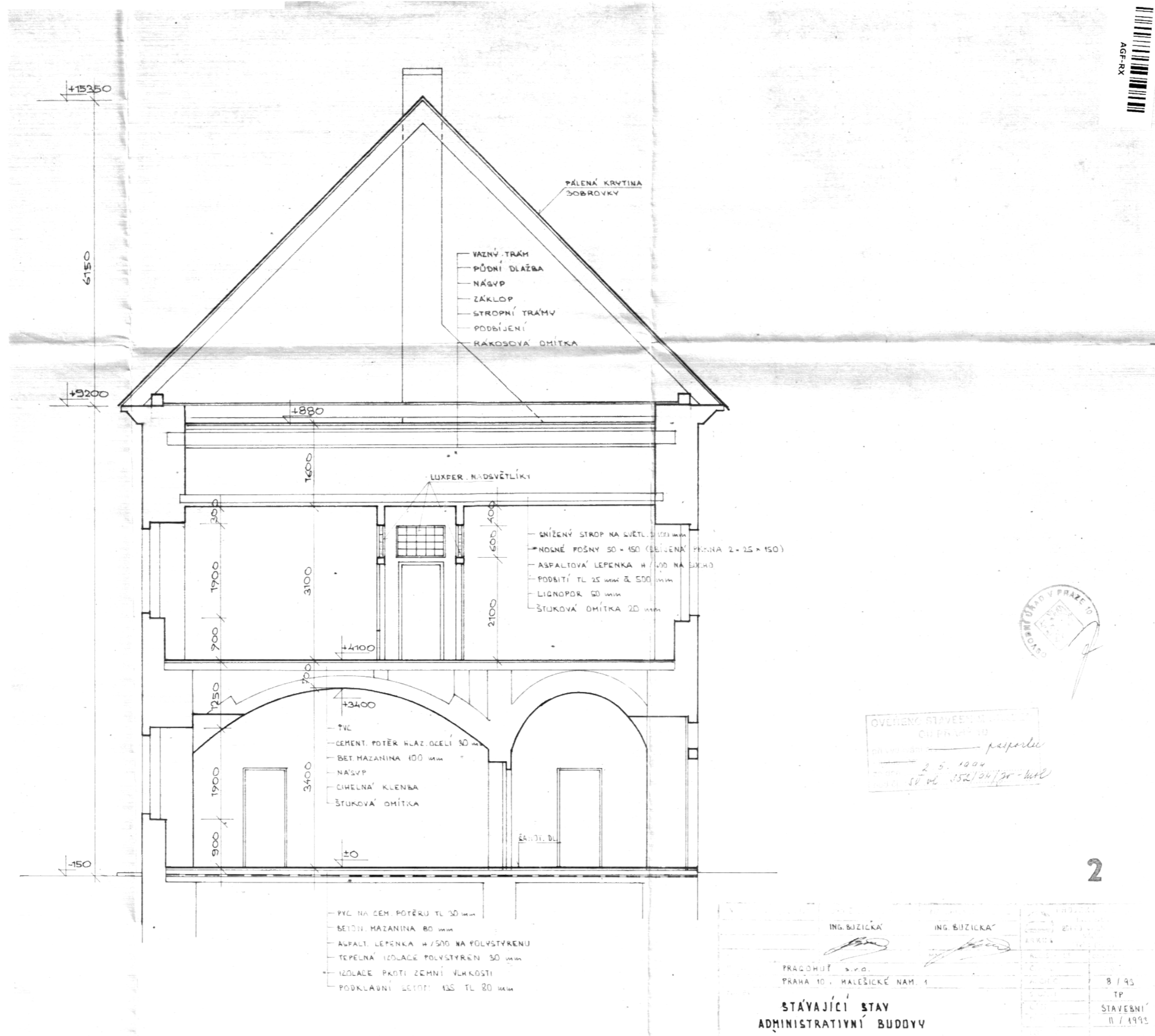

OVĚŘENÍ STAVEBNÍHO ÚPLNĚNÍ
 PRAHA 10
 pasporta
 2.5.1994
 pod čí.: 50. st. 352/94/jo-wol

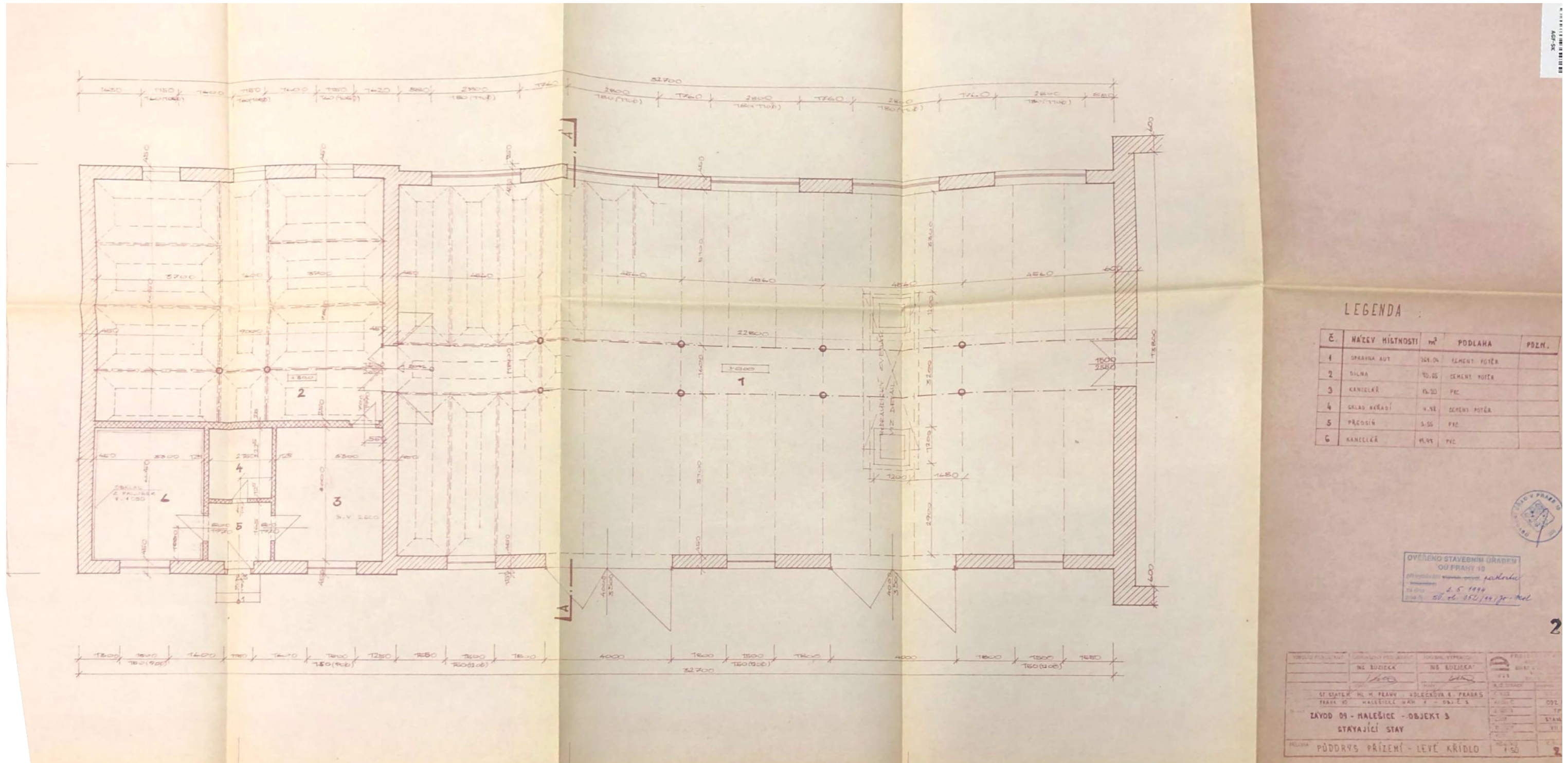
2

VEDOUcí PROJEKTANT	SPROVED. PROJEKTANT	NÁVRH. VÝST. LOŽAL	PROJEKTANT
	ING. BUZICKA'	ING. BUZICKA'	
	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	
PRAGOHUT s.r.o.			PROJEKTANT
PRAHA 10, MALEŠICKÉ NÁM. 1			25163
STÁVAJÍCÍ STAV			STAVBA
ADMINISTRATIVNÍ BUDOVA			TP
			STAVEBNÍ
			11/1993

G.5. ZÁMEČEK - ŘEZ

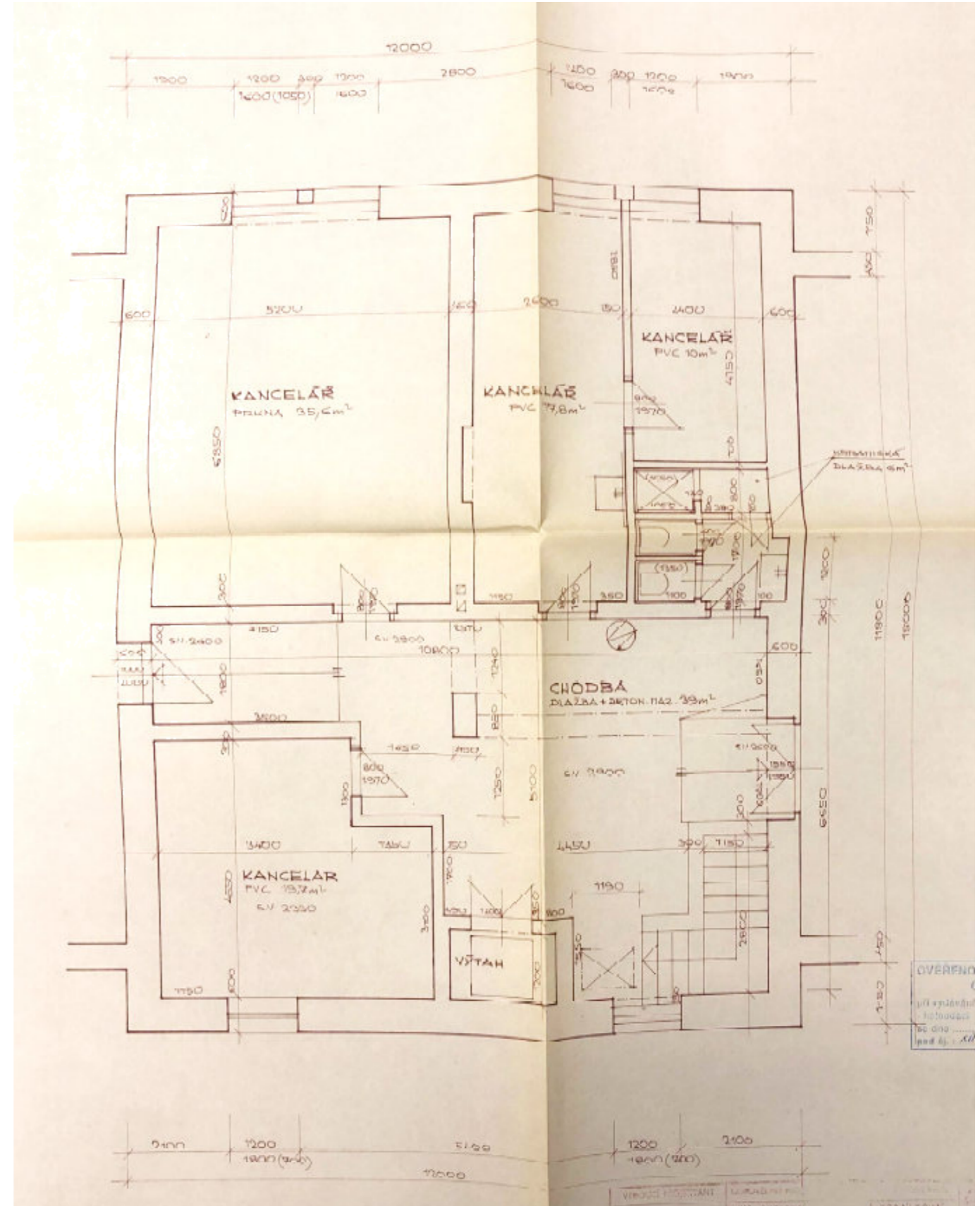
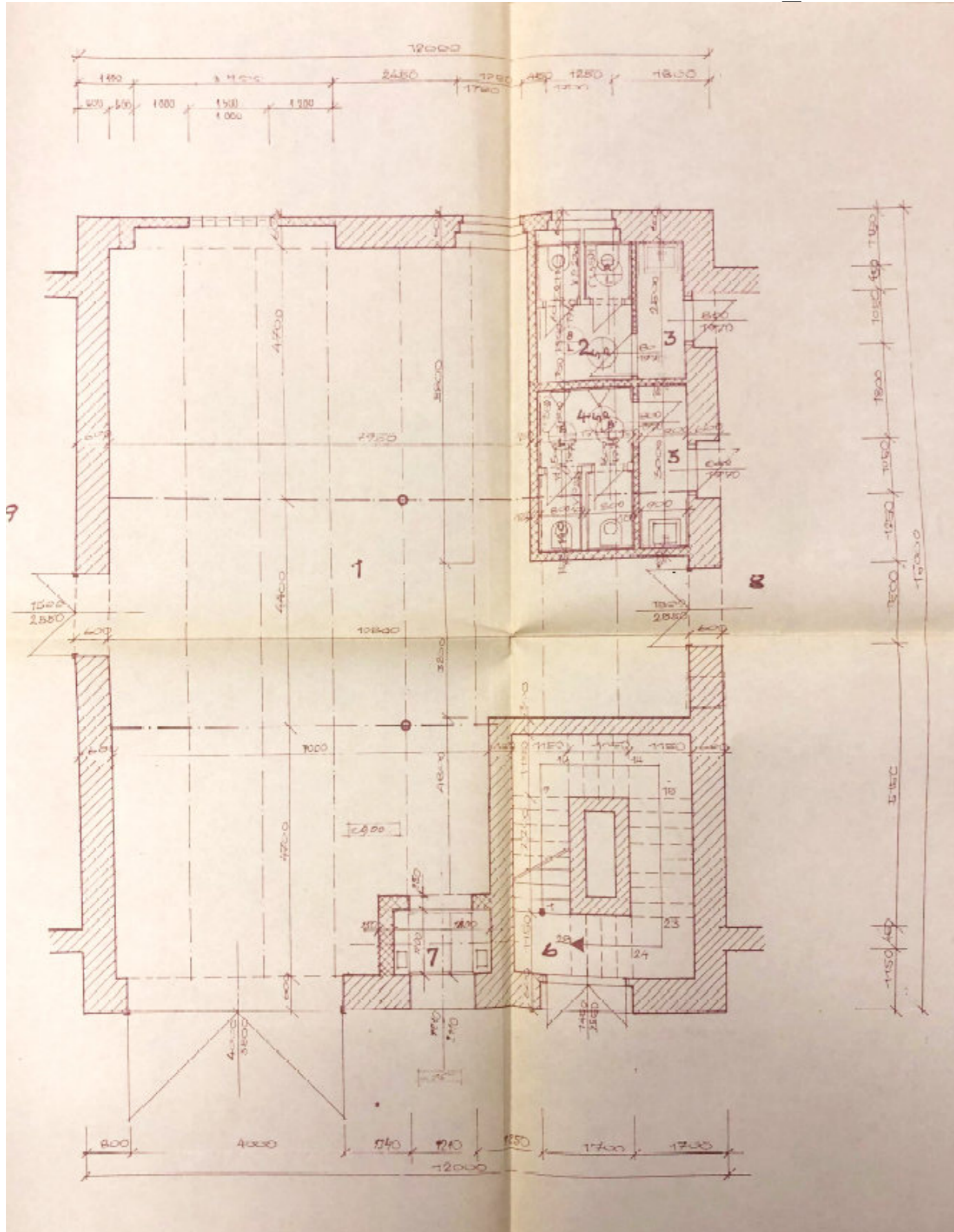

G.6. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - PŘÍZEMÍ_1

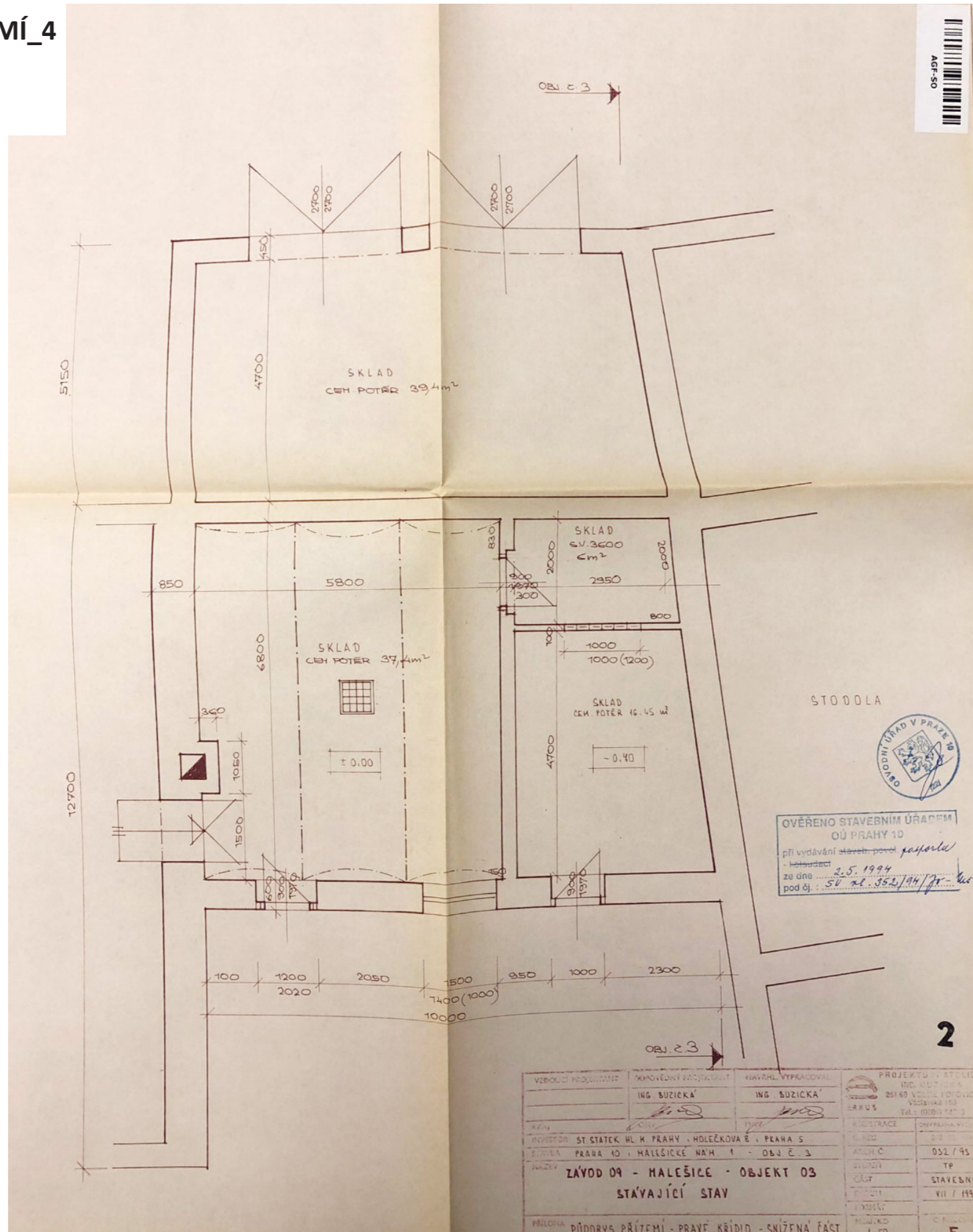

G.7. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - PŘÍZEMÍ A PATRO_2

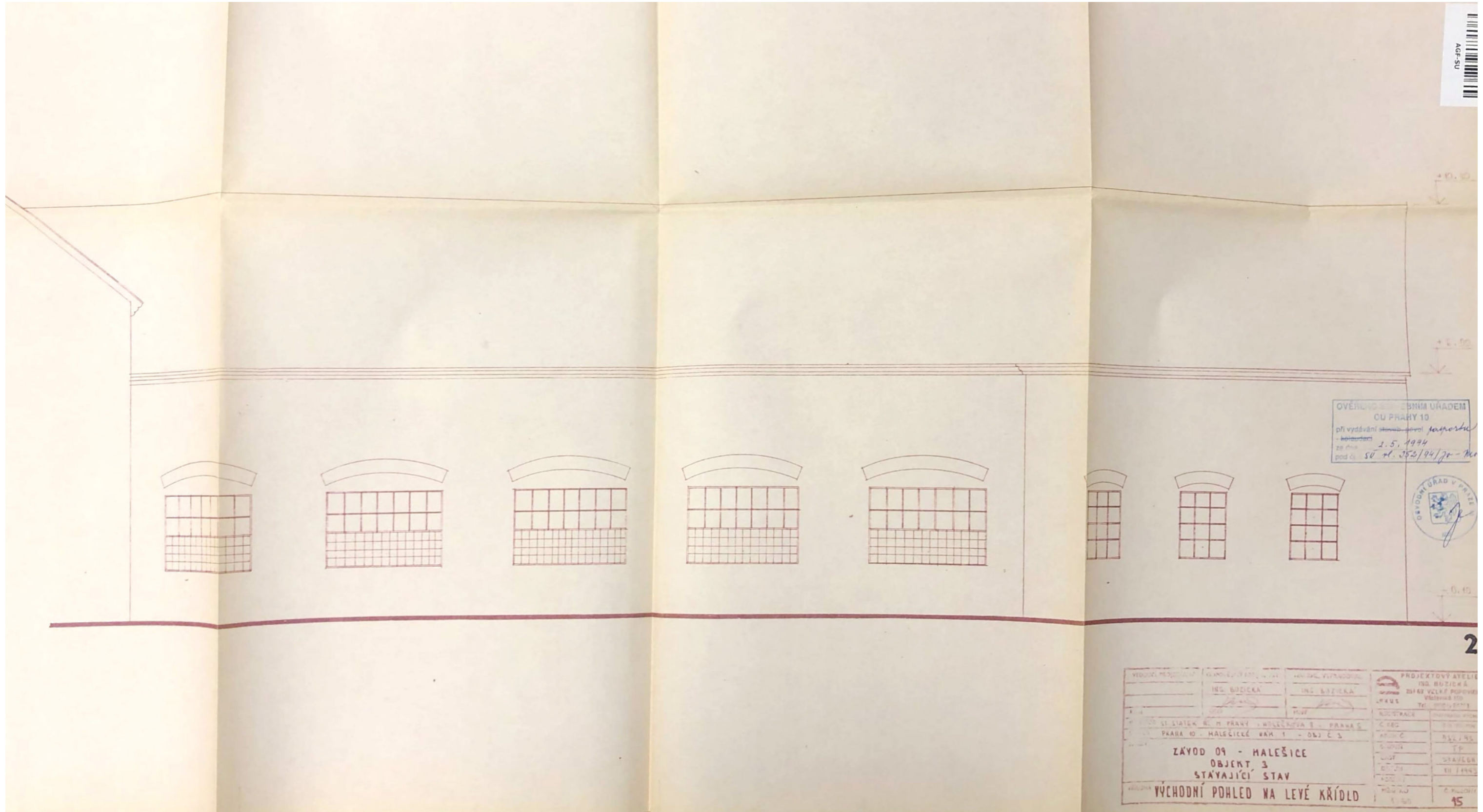

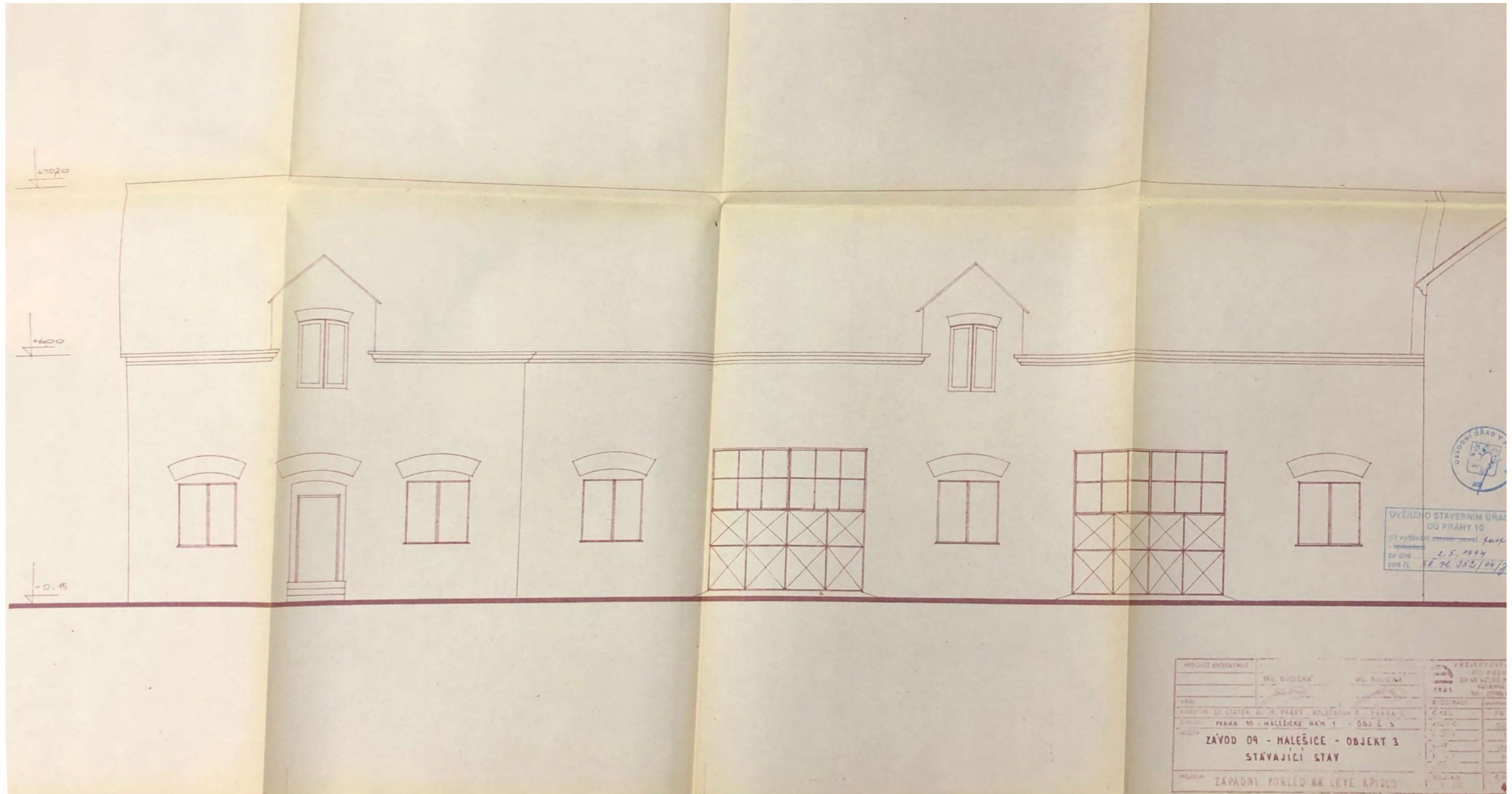
G.9. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - PŘÍZEMÍ_4

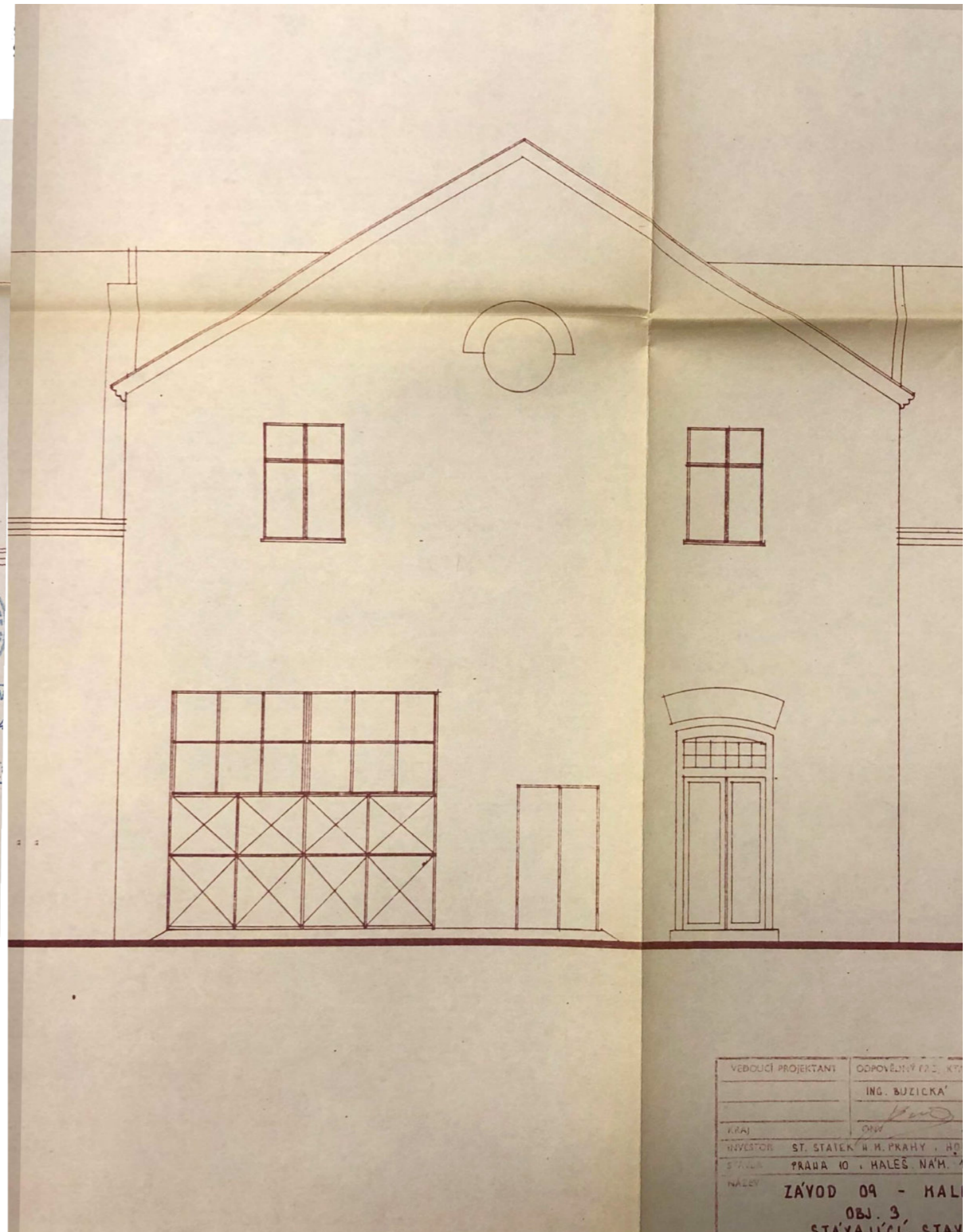
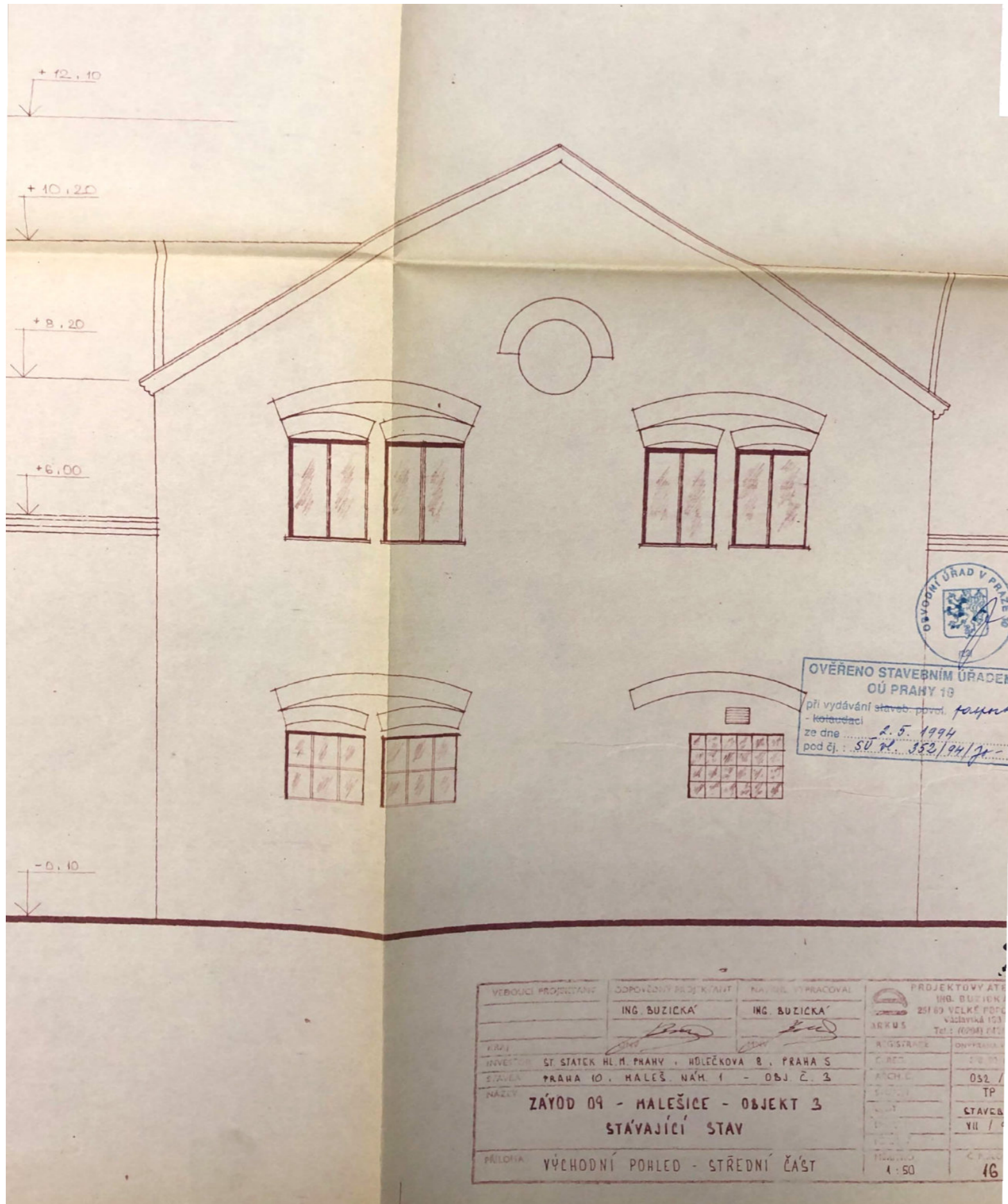
G.10. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - POHLED VÝCHODNÍ_1

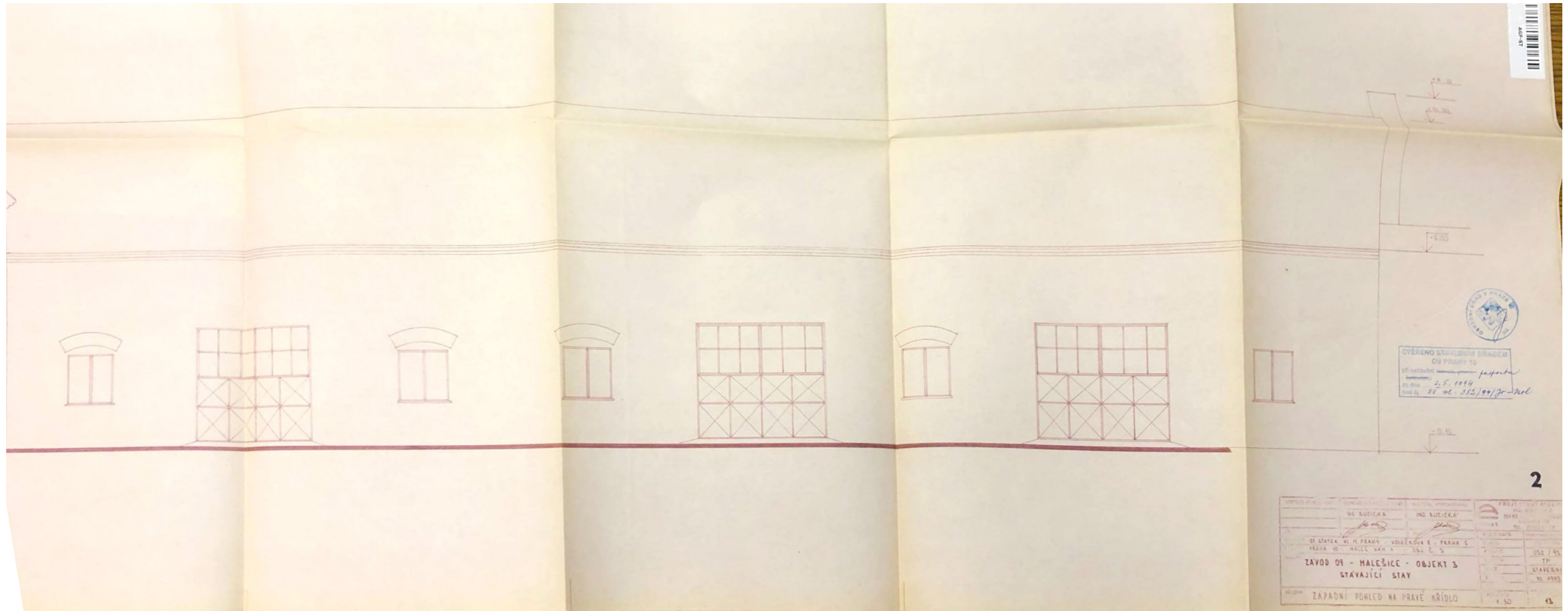
G.11. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - POHLED ZÁPADNÍ_1

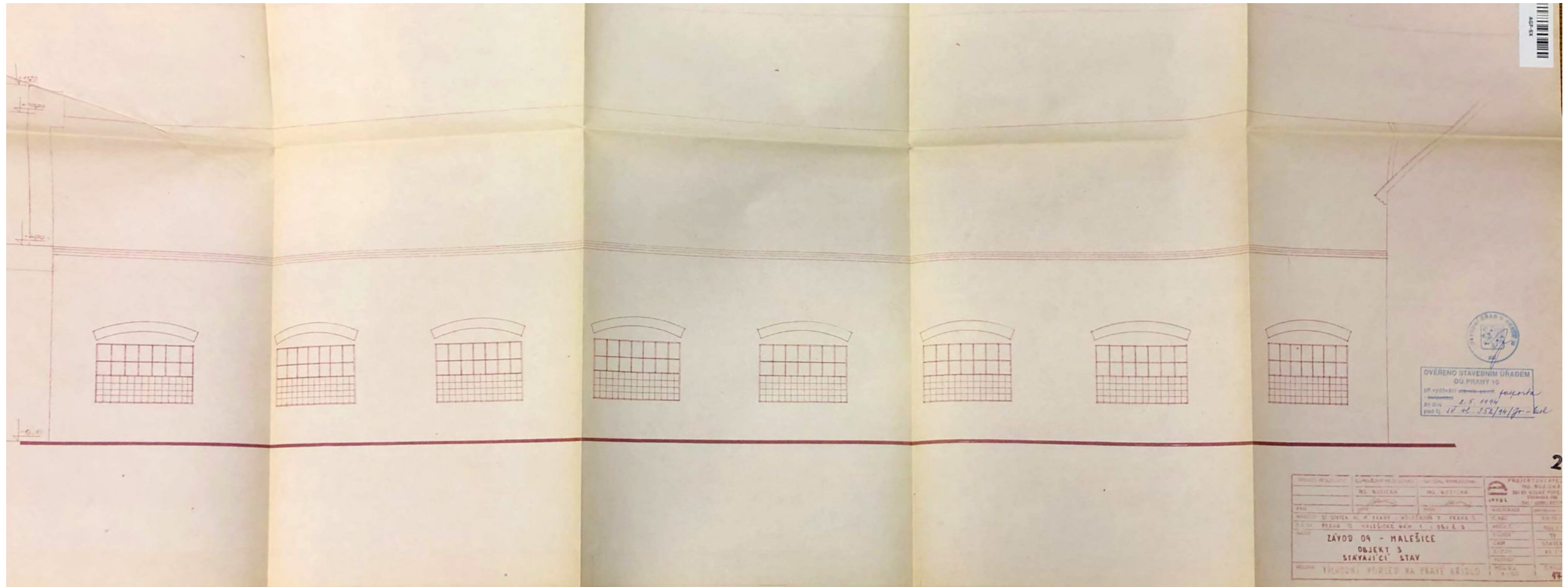
G.12. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - POHLED VÝCHODNÍ A ZÁPADNÍ_2

G.13. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - POHLED VÝCHODNÍ_3

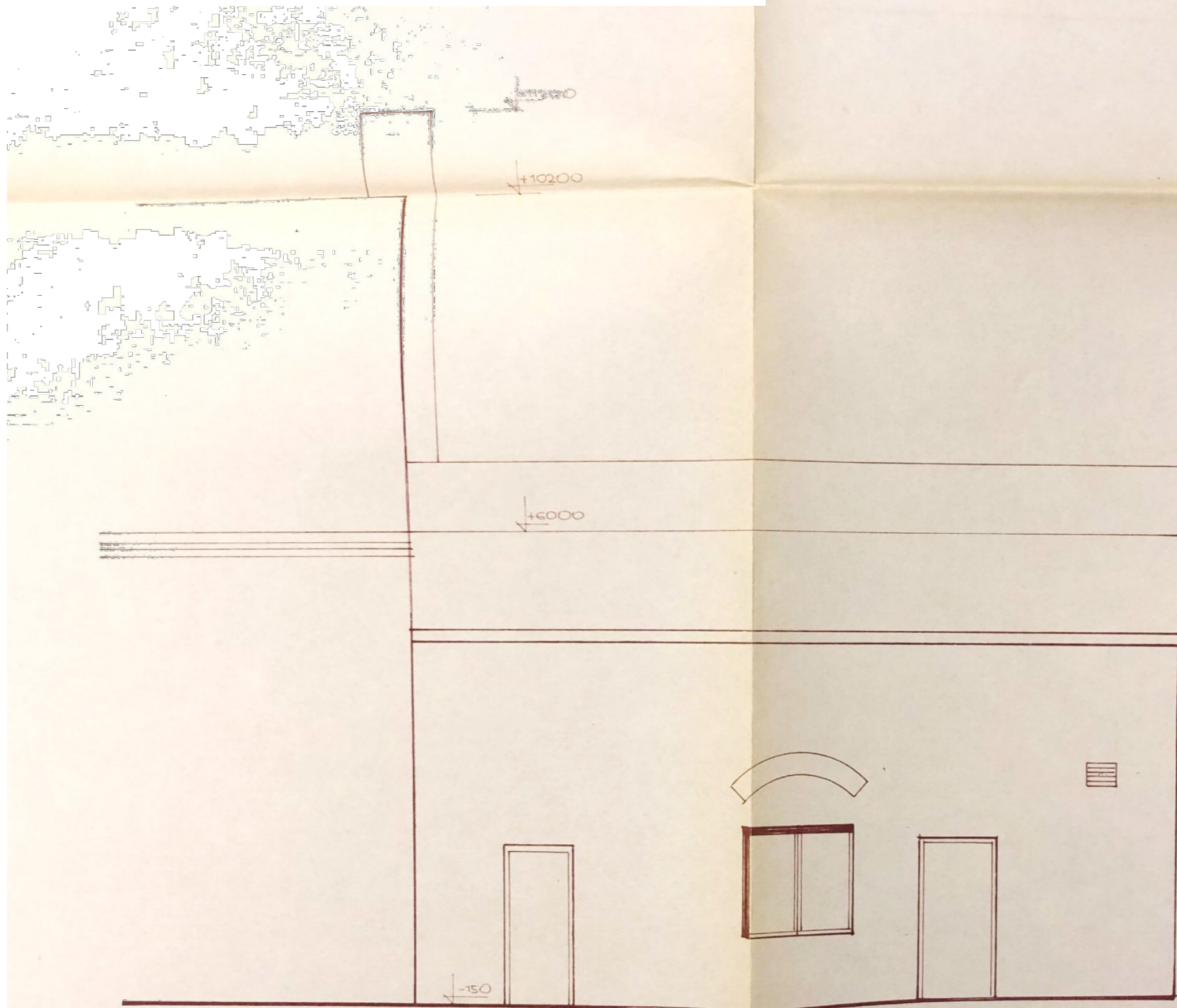
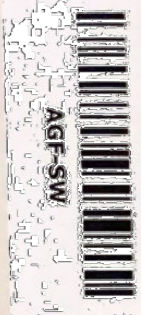

G.14. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - POHLED ZÁPADNÍ_3

G.15. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - POHLED VÝCHODNÍ_4

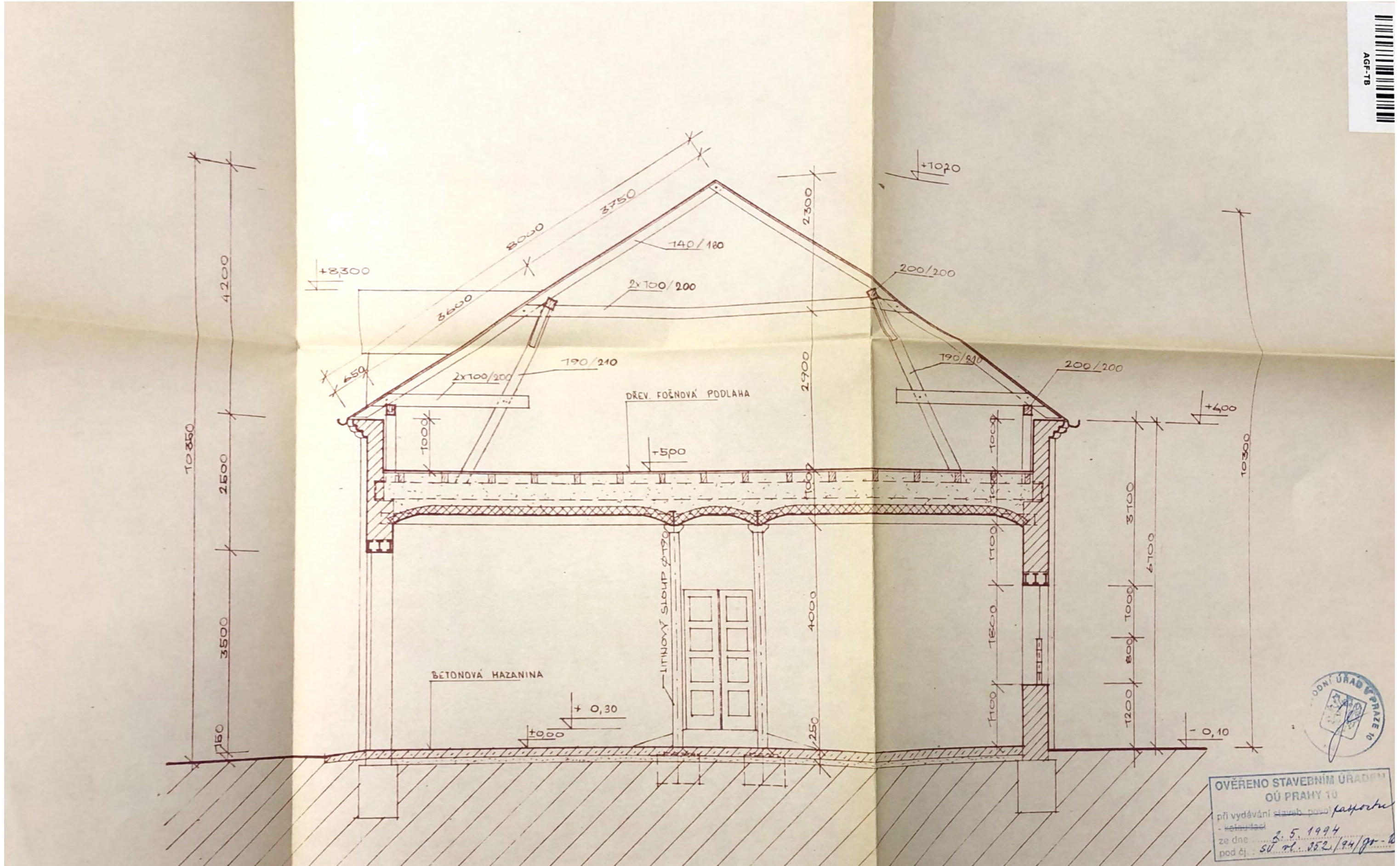

OVĚŘENO STAVEBNÍM ÚŘADEM
OÚ PRAHY 10
při vydávání staveb. povol.
- kolaudaci
ze dne 2. 5. 1994
pod čj.: SV. M. 352/94 jo - Mol

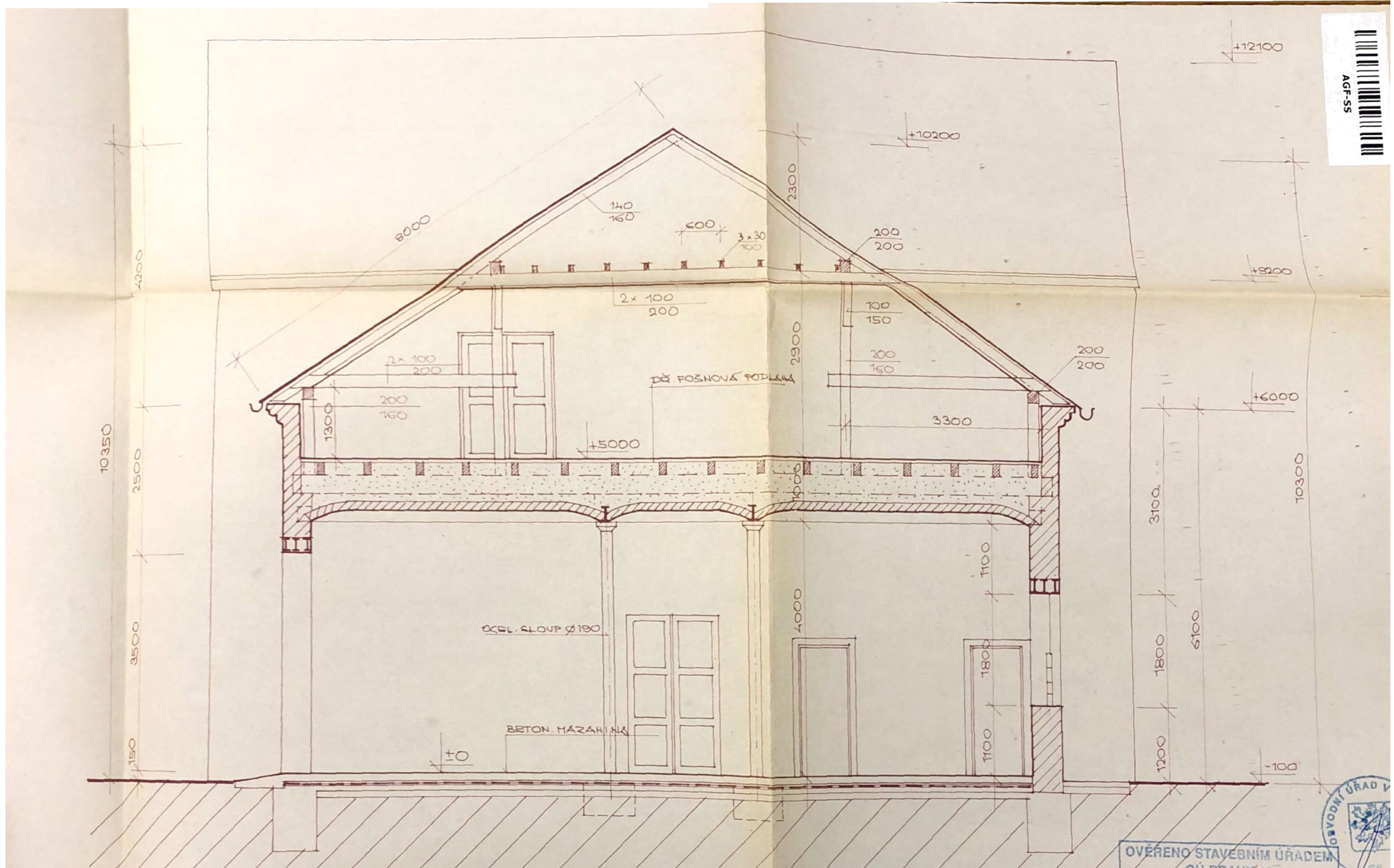
2

VEDOUcí PROJEKTANT	ODPOVĚDNÝ PROJEKTANT	NAVŘEL	PROJEKTOVÝ ATELIER
	ING. BUŽICKÁ	ING. BUŽICKÁ	ING. BUŽICKÁ

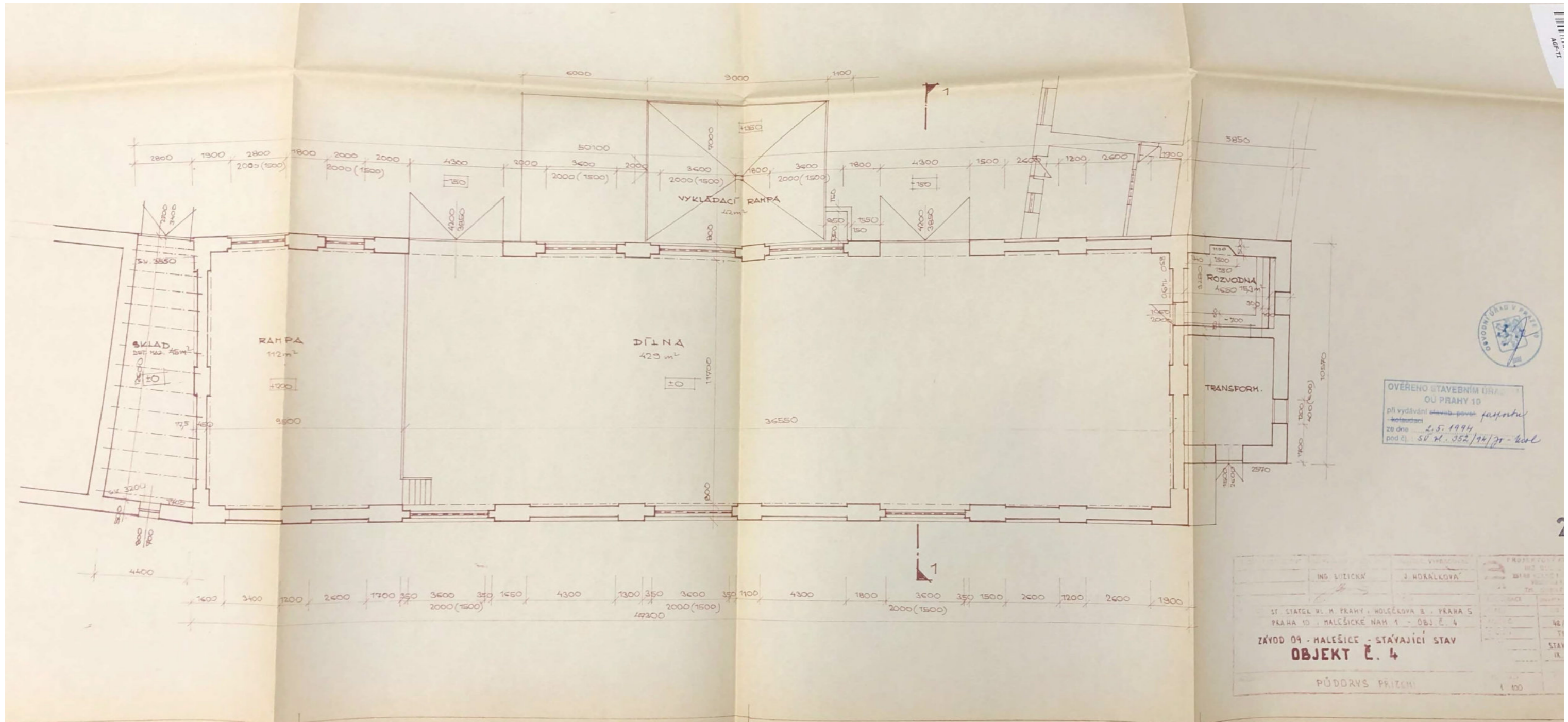
G.16. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - ŘEZ_1

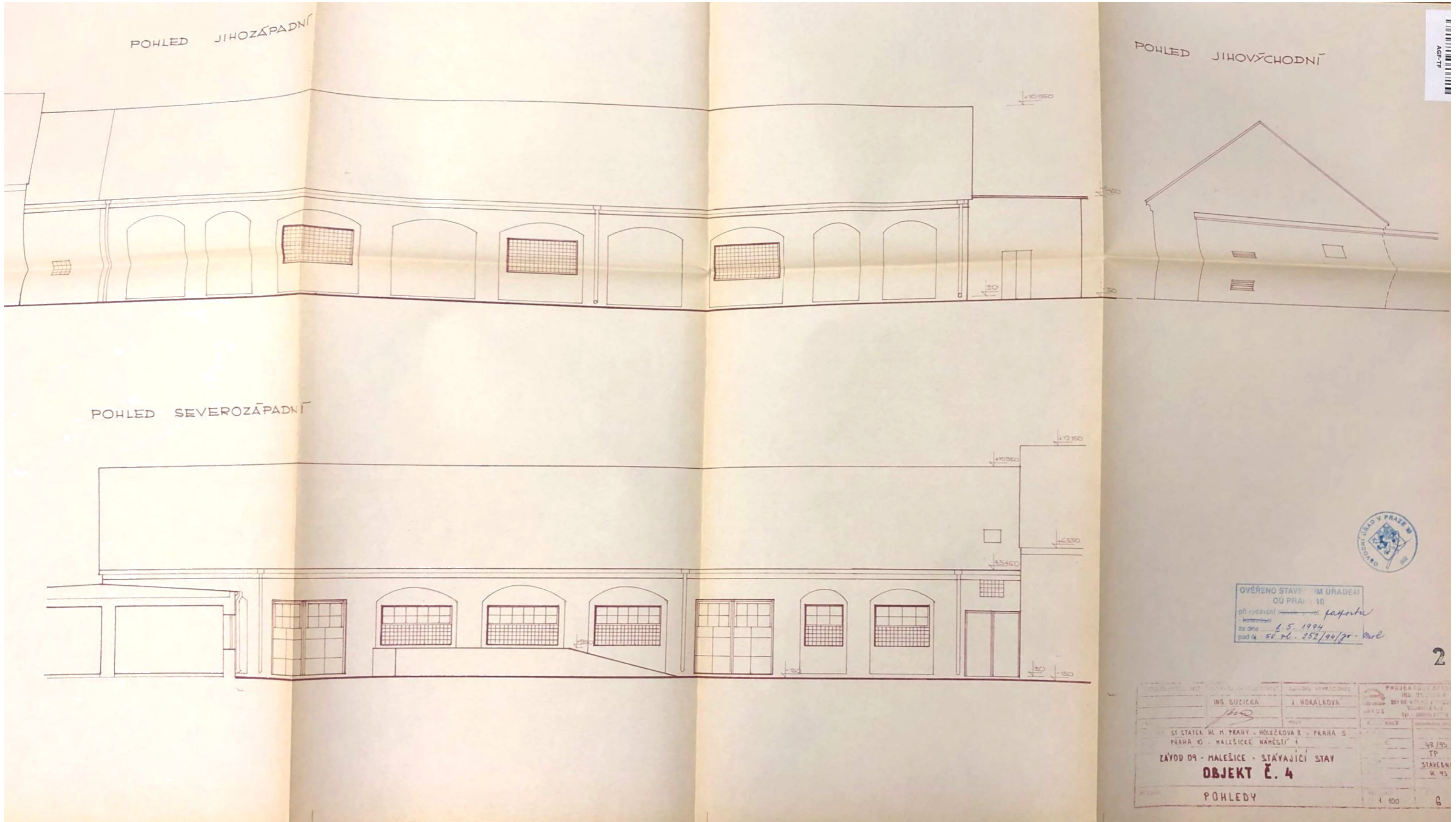
G.17. HOSPODÁŘSKÉ BUDOVY - ŘEZ_3

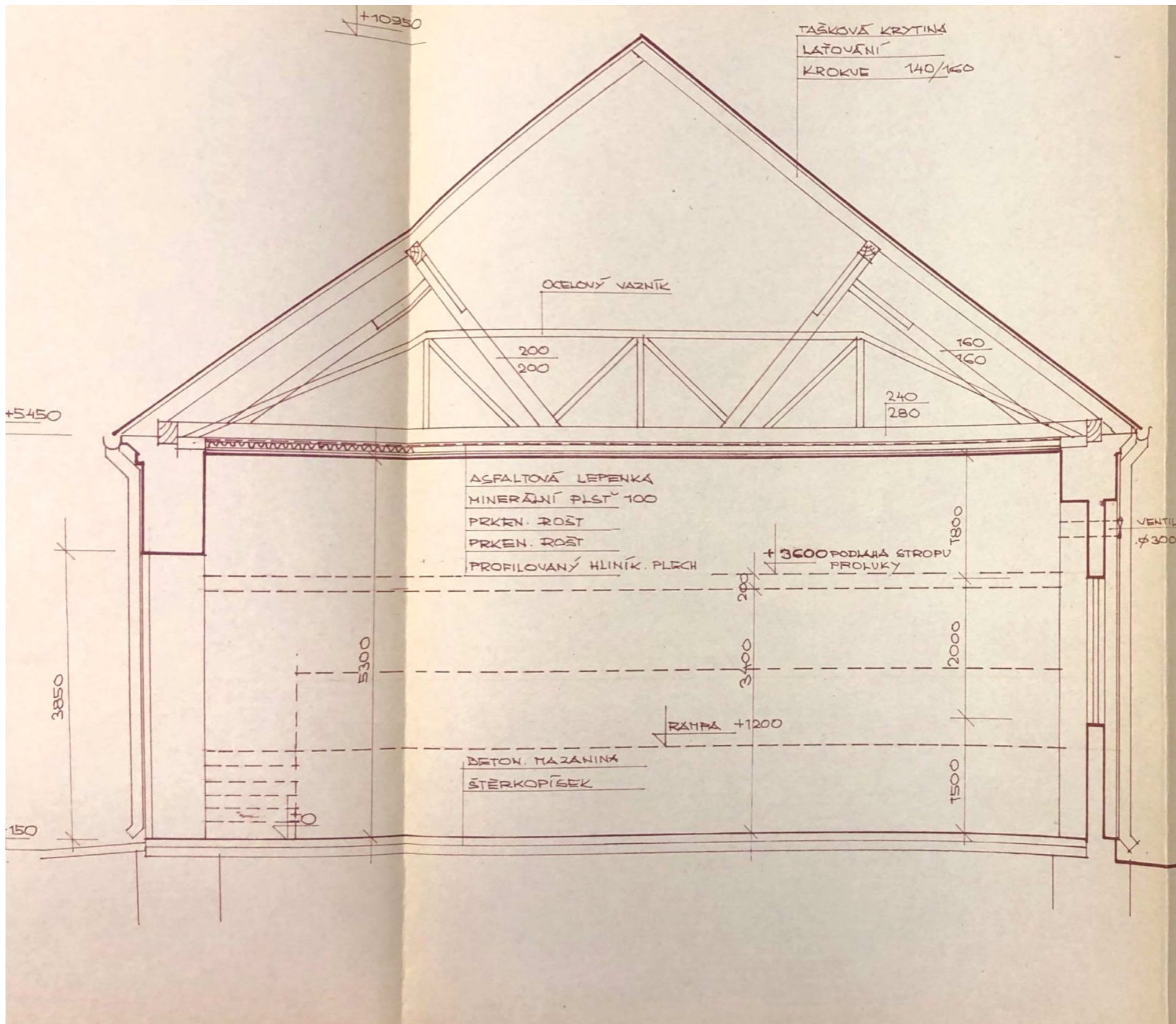
G.18. STODOLA - PŘÍZEMÍ

G.19. STODOLA - POHLEDY

G.20. STODOLA - ŘEZ

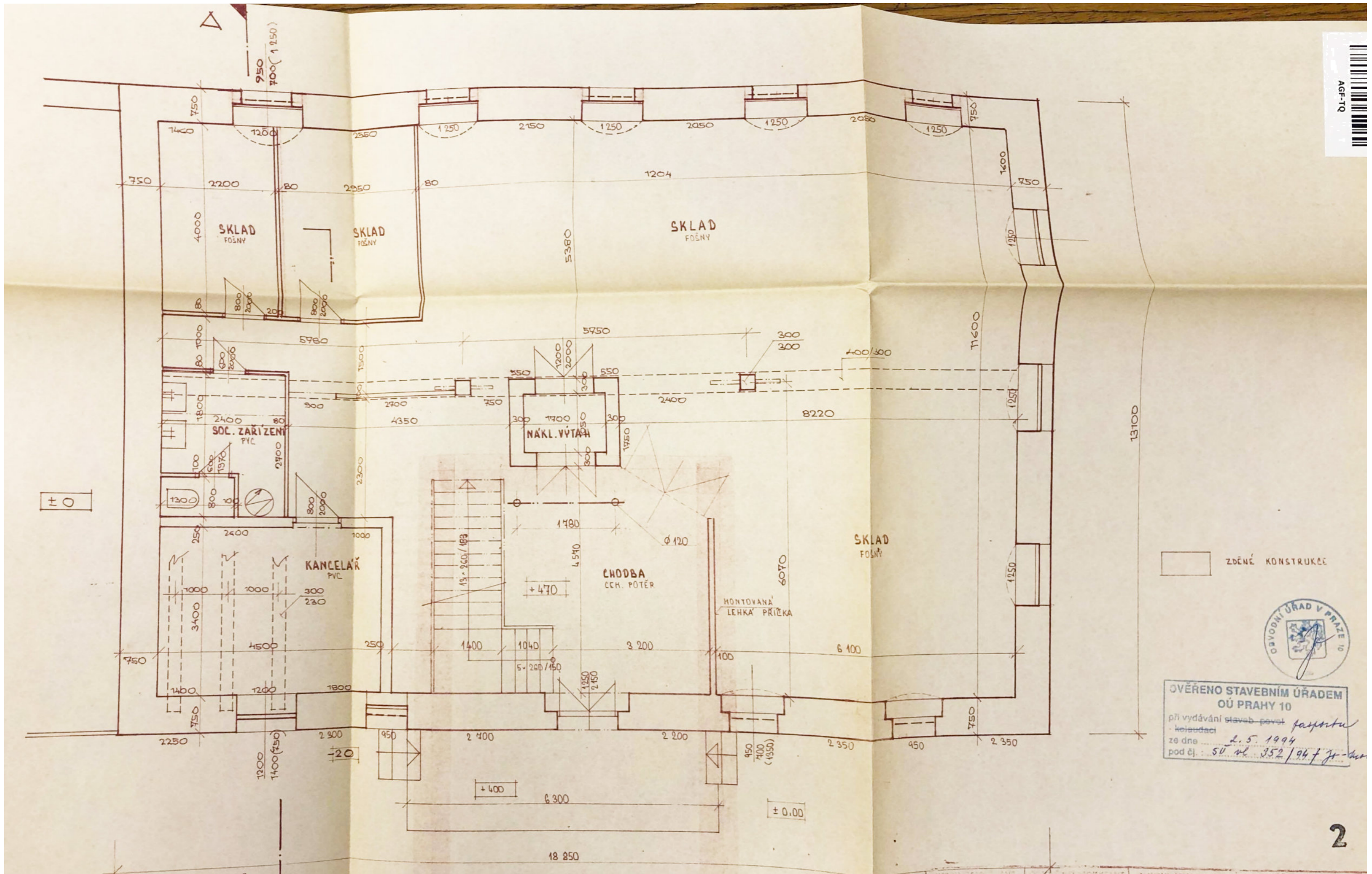

OVĚŘENO STAVEBNÍM ÚRADEM
 při vydávání stavebního pasportu
 ze dne 2. 5. 1994
 pod č. 50. M. 352/94/20 - kvl

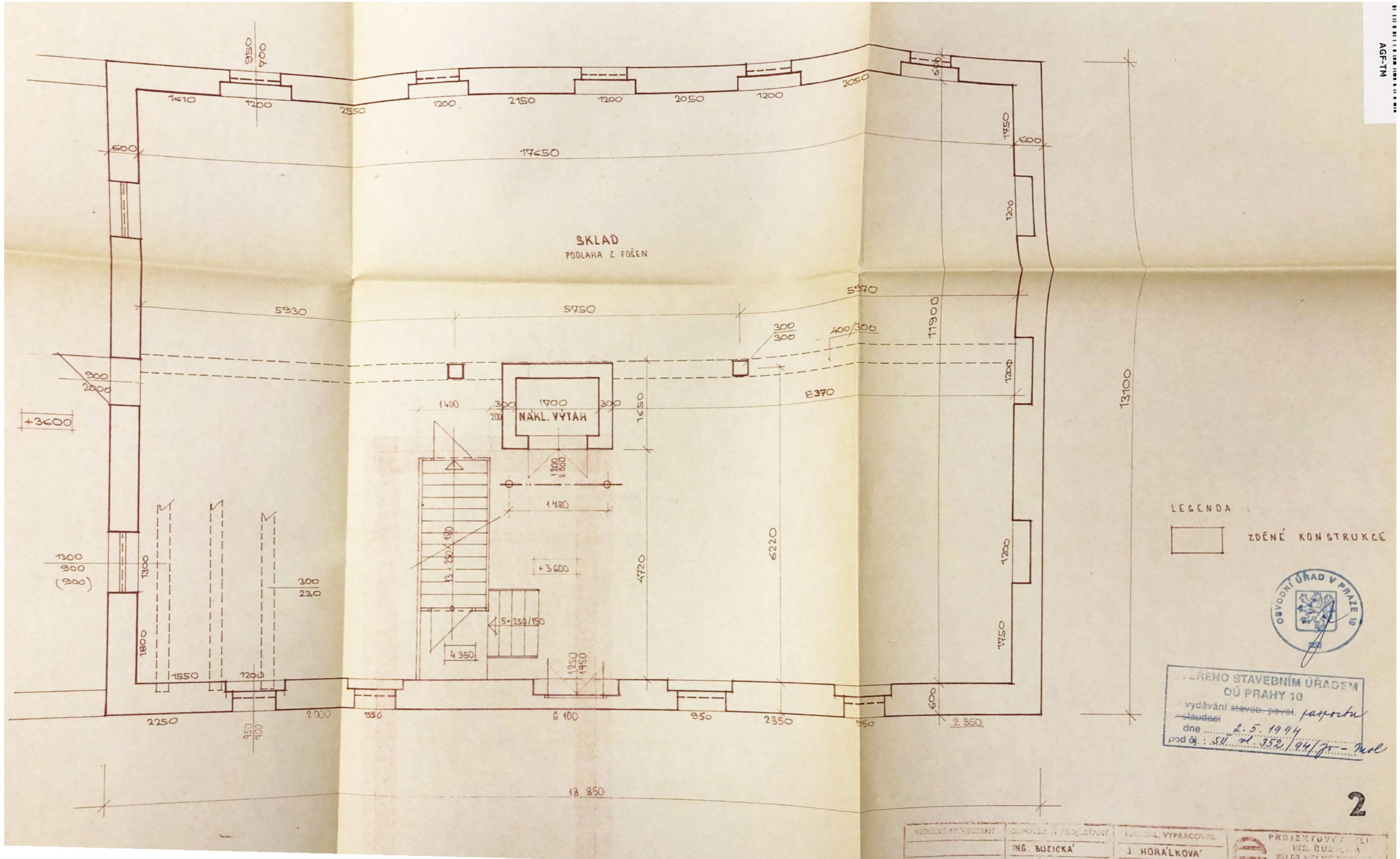
2

VEDOUcí PROJEKTANT	ODPOVĚDNÝ PROJEKTANT	NÁVRHL. VYPRACOVAL	PROJEKTOVÝ ATELIER
	ING. BUZICKA'	J. HORÁLKOVÁ	ING. BUZICKA'
		MNV	251 63 V. PRAHA 10 TEL: (02) 49 11 111
ST. STATEK HL. H. PRAHY, HOLEČKOVA 8, PRAHA 5 PRAHA 10, MALEŠICKÉ NÁMĚSTÍ 1 - OBJ. Č. 4			P. Ú. STAVBY
ZÁVOD 09 - MALEŠICE - STÁVAJÍCÍ STAV			ONVPRAMA V. PRAHA
OBJEKT Č. 4			48/93
PŘÍLOHA			TP
ŘEZ 1 - 1'			STAVEBNÍ
			IX. 93
			MEALTKO
			1:50
			5

G.21. SÝPKA - PŘÍZEMÍ

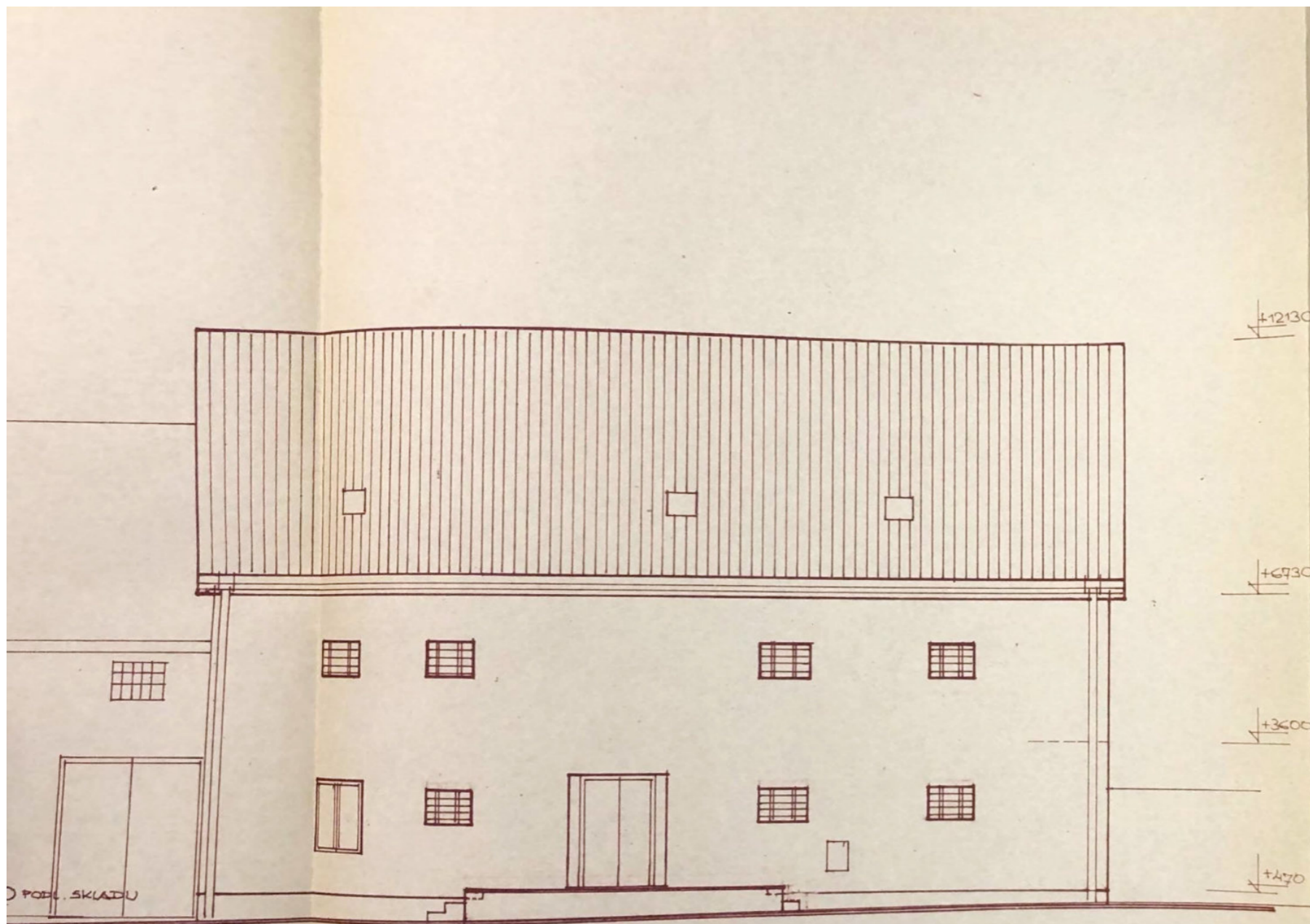

G.22. SÝPKA - PATRO

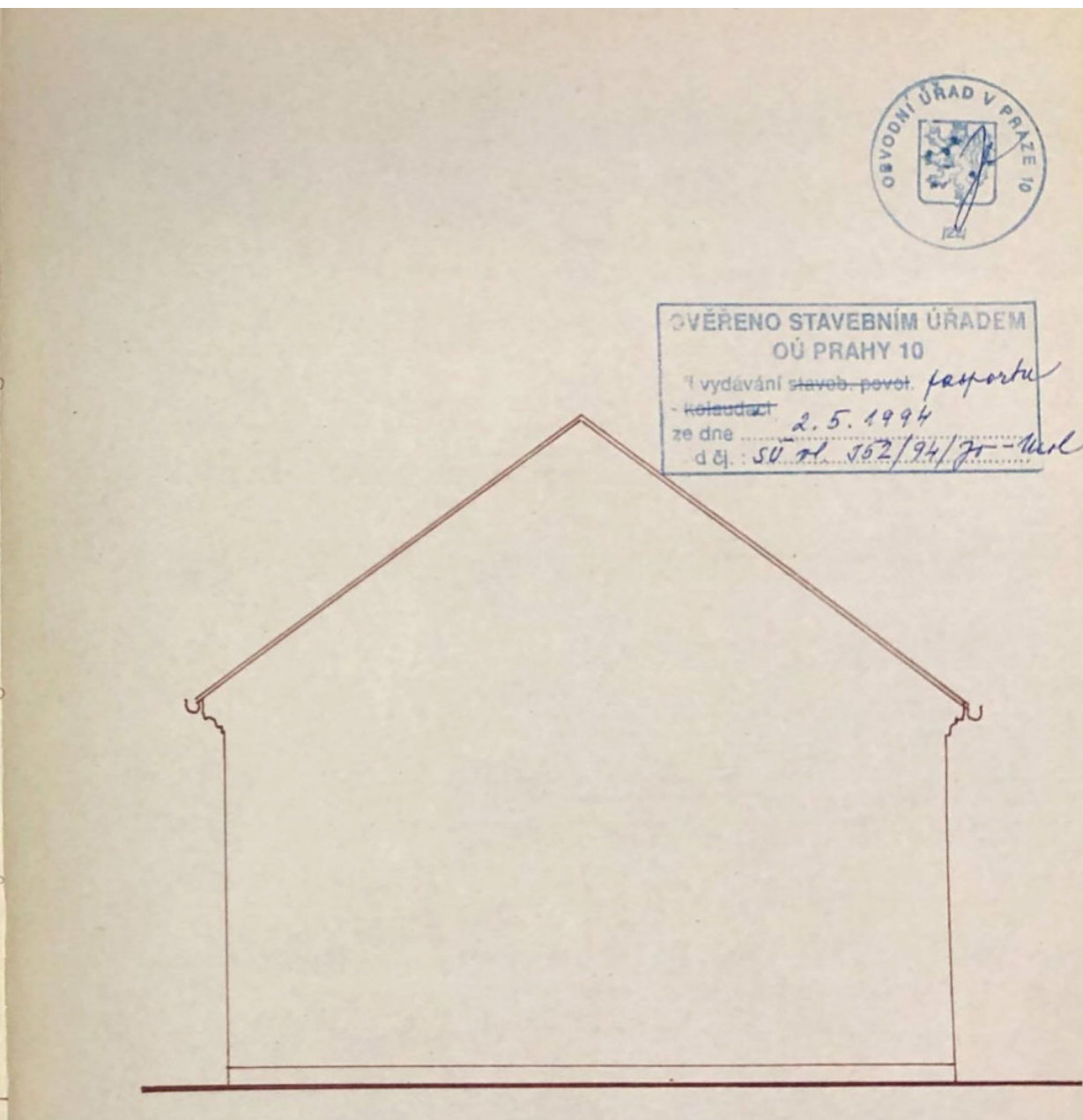

G.23. SÝPKA - PATRO

POHLED SZ (DYORNÍ)

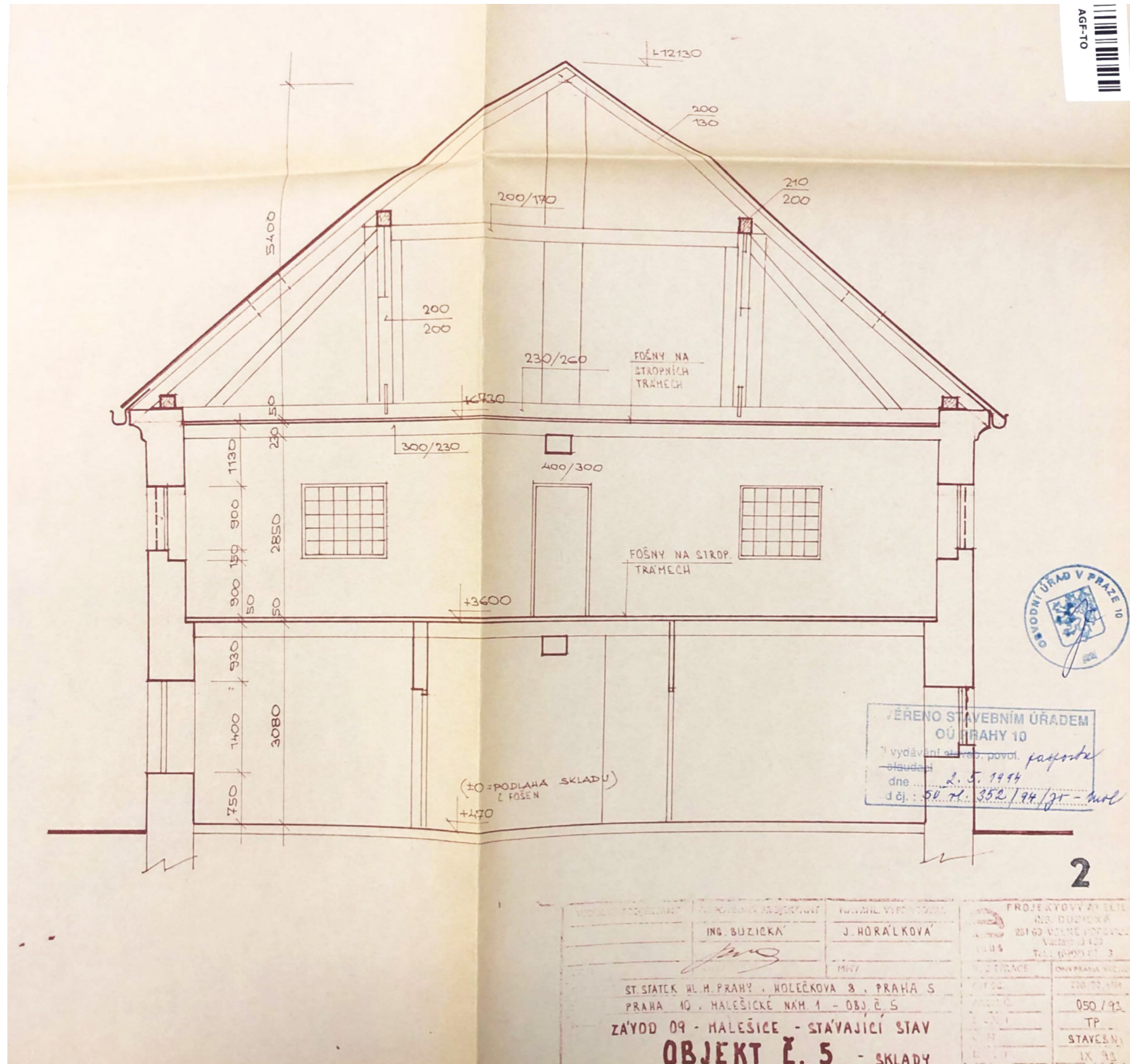

POHLED JZ

2

VEDOUcí PROJEKTANT	ODPOVĚDNÝ PROJEKTANT	NÁMĚL VYPRACOVAL	PROJEKTOVÝ ATELIER
	ING. BUZICKÁ	J. HORAĀKOVA	RO. BUZICKÁ
	<i>[Signature]</i>	MNV	25169 M. ŠTĚPĀNEK
			Všeobecná 107
			Tel: 670 7 1 1 7
			REGISTRACE
			050 / 93
			TP
			STĀEBNĀ
			IX. 93
			MĀTKO
			1:400
			7
PŘILOHA	POHLEDY		

G.24. SÝPKA - ŘEZ

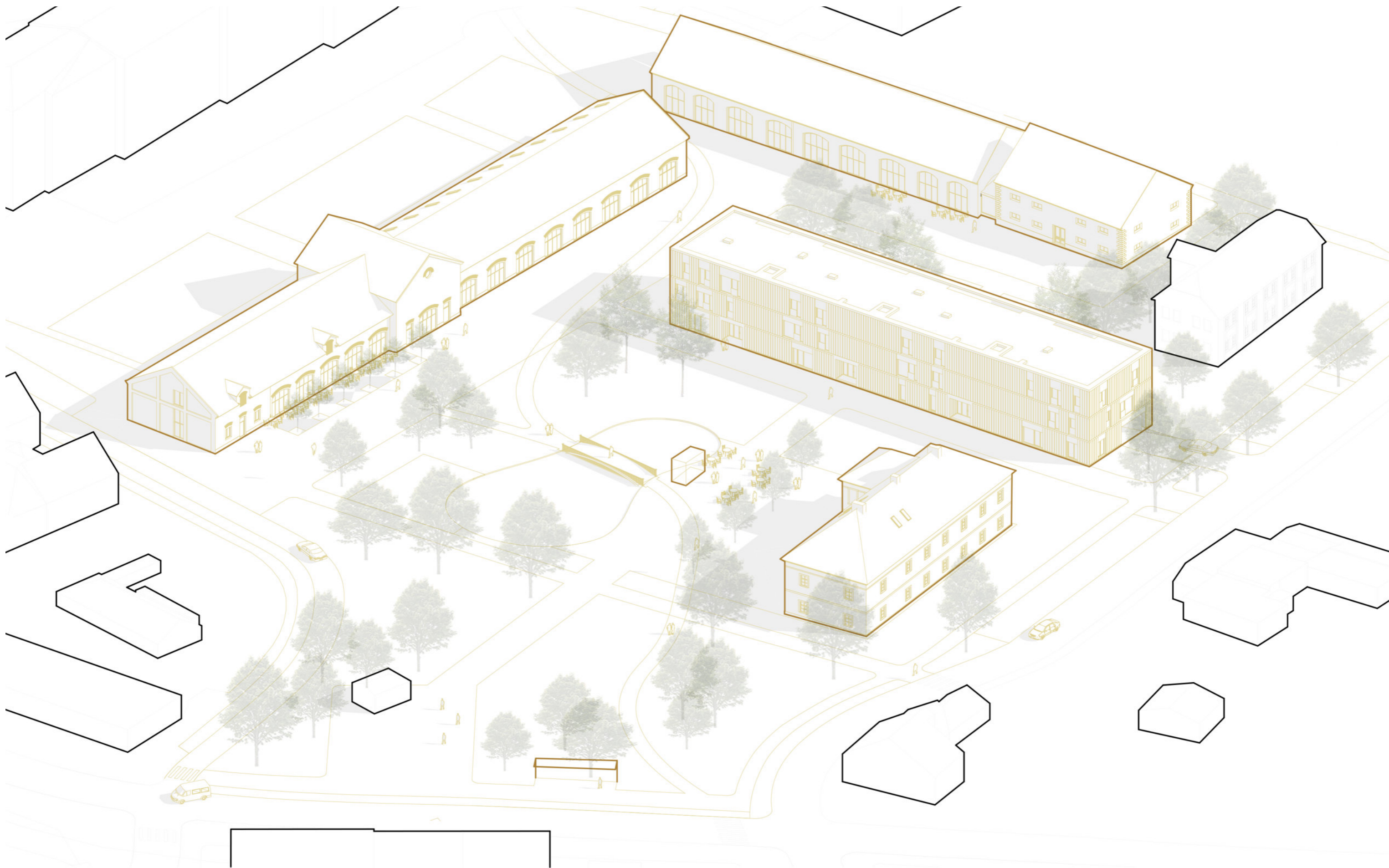
4. NÁVRHOVÁ ČÁST

A. URBANISMUS

AXONOMETRIE

POPIS NÁVRHU

Malebný zámek s přílehlým hospodářským dvorem rozkládající se v historickém jádru bývalé tvrze v dnešní městské části Malešic (Praha 10) představuje historickou stavbu z konce 17. století. Původně zahrnoval i zámecké zahrady s rybníkem a postupem času zde přibývala další hospodářská a provozní stavení, dotvářející obdélníkový tvar dvora. Avšak v průběhu 20. století prošel areál novodobou přestavbou, kdy zemědělské družstvo nechalo postavit nové stavby, nijak nesouvisející s historickou hodnotou místa. Tímto procesem postupně došlo ke ztrátě památkové hodnoty původního dvora jako periferního sídla. Cílem návrhu je navrátit areálu jeho historickou hodnotu, propojit ho s centrální návsí Malešic a přizpůsobit jej současným nárokům na využití, aby se mohl otevřít veřejnosti.

Pro obnovení historické hodnoty místa a lepší propojení s okolním prostorem jsou odstraněny nově vzniklé objekty skladů, garáží, dílen a rozvodny, které nerespektovaly původní koncept dvora a vytvářely bariéry vůči okolí. Dále je zbourána původní stavba šaten a kanceláří, jež oddělovala dvůr od současné návsi. Následkem těchto úprav došlo k provzdušnění areálu, který se tak mohl více otevřít veřejnosti a lépe komunikovat s okolím. Do historického dvora vstupuje novostavba bytového domu, který měřítkově zapadá do okolní zástavby, ale hmotově a materiálně se zcela odlišuje. Svým vizuálem tak zdůrazňuje kontrast mezi novým a starým.

Urbanistický návrh částečně vychází z historické mapy zámku z konce 18. století, kdy bylo jeho okolí geometricky rozděleno pomocí příčných a na ně kolmých podélných os, vytvářejících rastr ploch s různými funkcemi, jako jsou zámek, stodola, rybník, zahrada, pole atd.

Areál je pomocí os rozdělen na tři hlavní veřejné prostory. Primární veřejný prostor se nachází uprostřed areálu a je charakteristický rozlehlým rybníkem, plochou před zámečkem a posezením před restaurací. Toto místo je především určeno k setkávání lidí a tvoří samotné centrum celého areálu. Prostor je doplněn dětským hřištěm a pojízdnou kavárnou. Sekundární veřejný prostor se nachází v jihovýchodní části areálu. Jedná se o předprostor nízkopražského centra pro děti a mládež. Stejně jako v minulosti se zde rozprostírají záhony, které ovšem mají moderní podobu a slouží spíše na okrasu a pro volnočasové aktivity. Poslední veřejný prostor se nachází v severozápadní části areálu v místě současné návsi. Jedná se o park s naučnými cedulemi a kaplí svatého Václava. Tento prostor slouží spíše jako odpočinkové parkové místo.

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

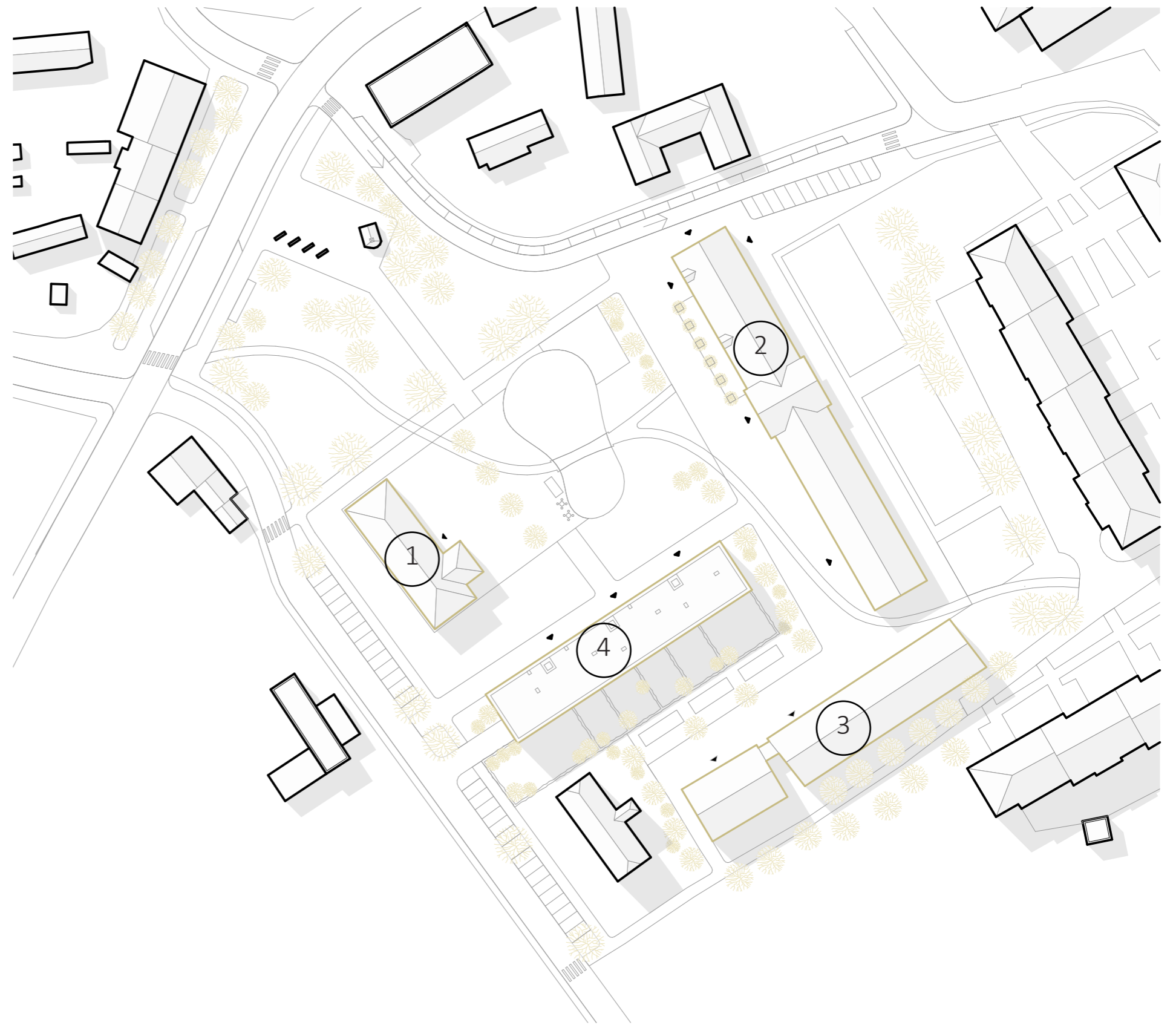

0 50 250 m

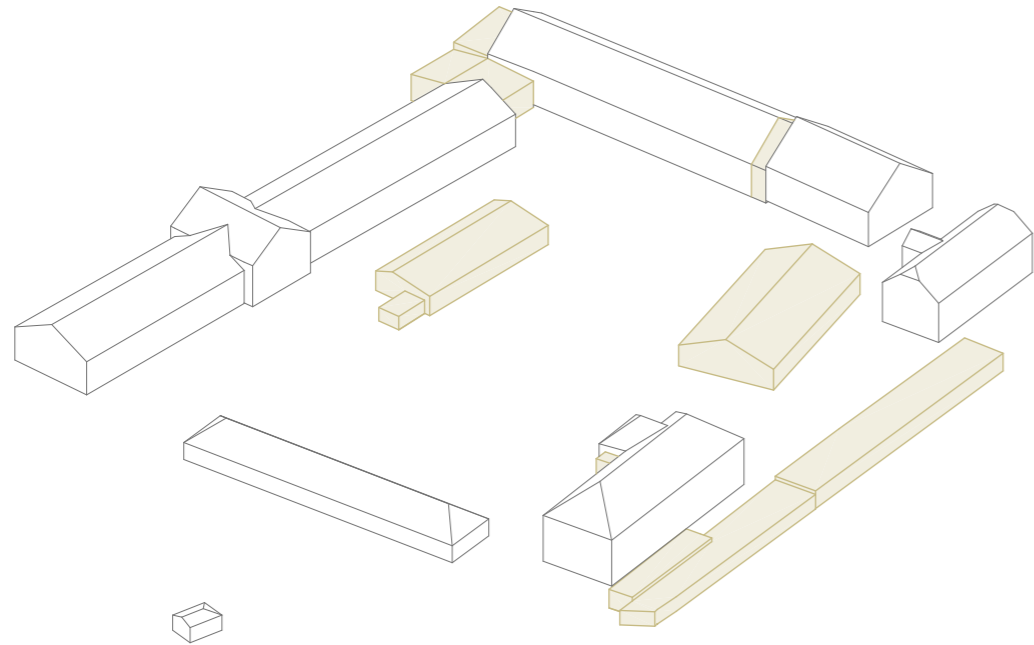
SITUACE

- ① NAUTIS (zámeček)
- ② KOMUNITNÍ CENTRUM (hospodářská budova)
- ③ NÍZKOPRAHOVÉ CENTRUM PRO DĚTI A MLADISTVÉ (stodola a sýpka)
- ④ BYTOVÝ DŮM

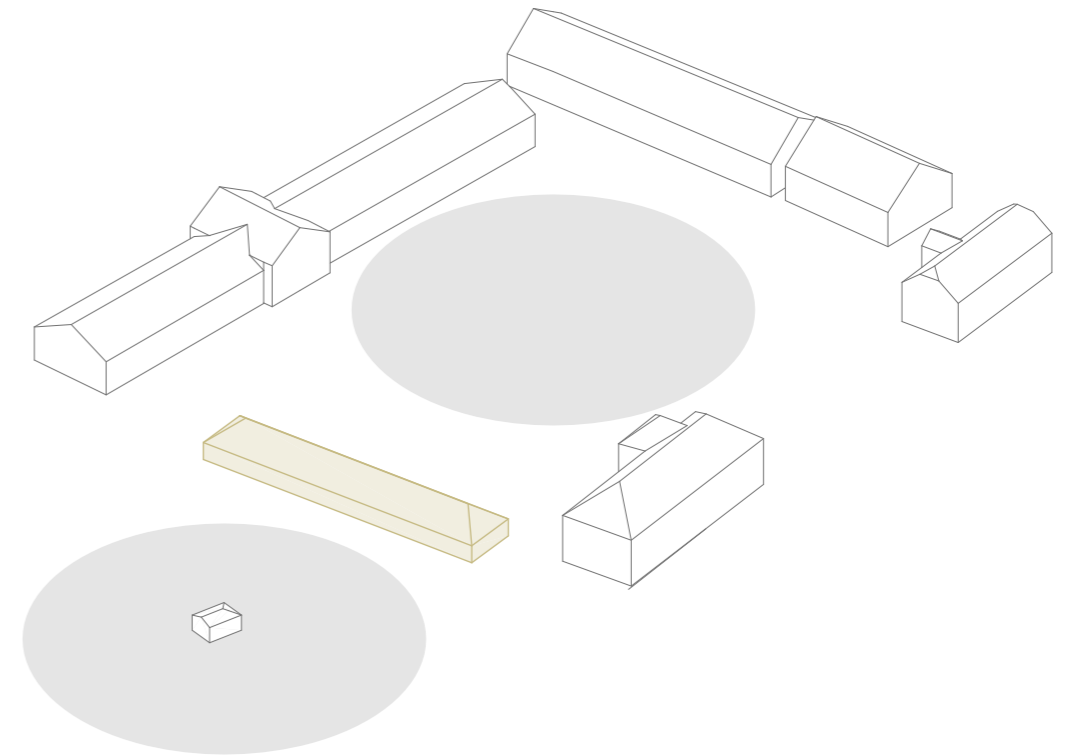

KONCEPT

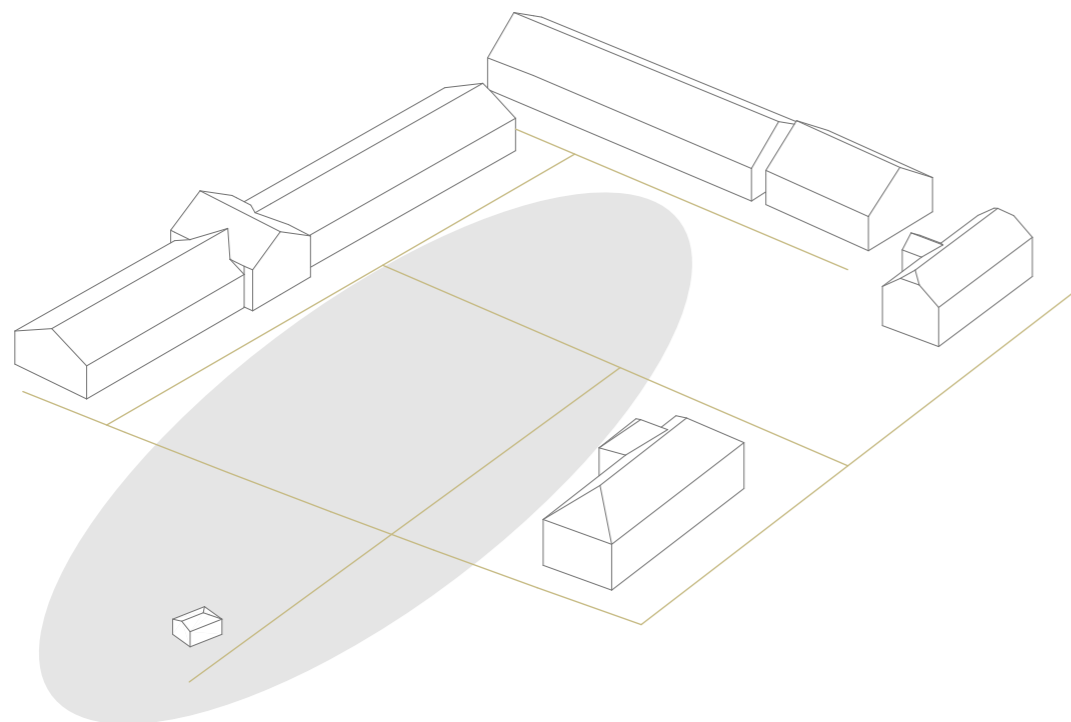
I. bourané objekty - návrat k původnímu uspořádání objektů

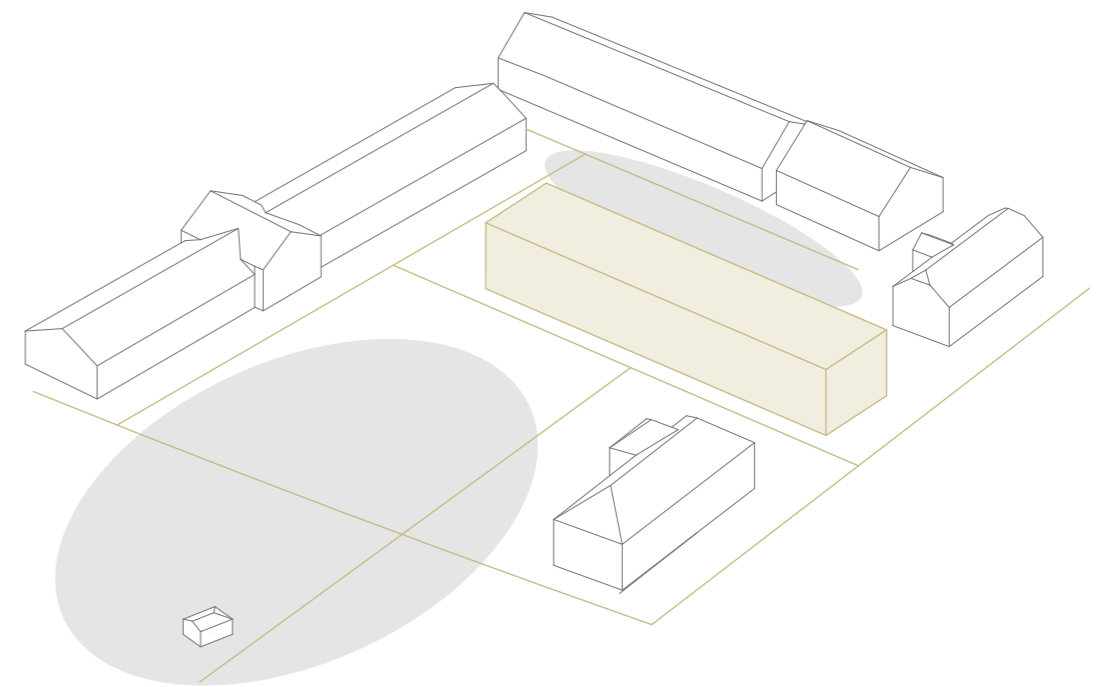
II. bourané objekty - propojení veřejných prostorů

III. historické osy

IV. nový objekt - definice prostřanství

PODÉLNÉ ŘEZY ÚZEMÍM

Řezopohled - NAUTIS (zámeček)

Řezopohled- KOMUNITNÍ CENTRUM (hospodářské stavení)

Řezopohled- NÍZKOPRAHOVÉ CENTRUM PRO DĚTI A MLADISTVÉ (stodola a sýpka)

Řezopohled - STARTOVACÍ BYDLENÍ

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

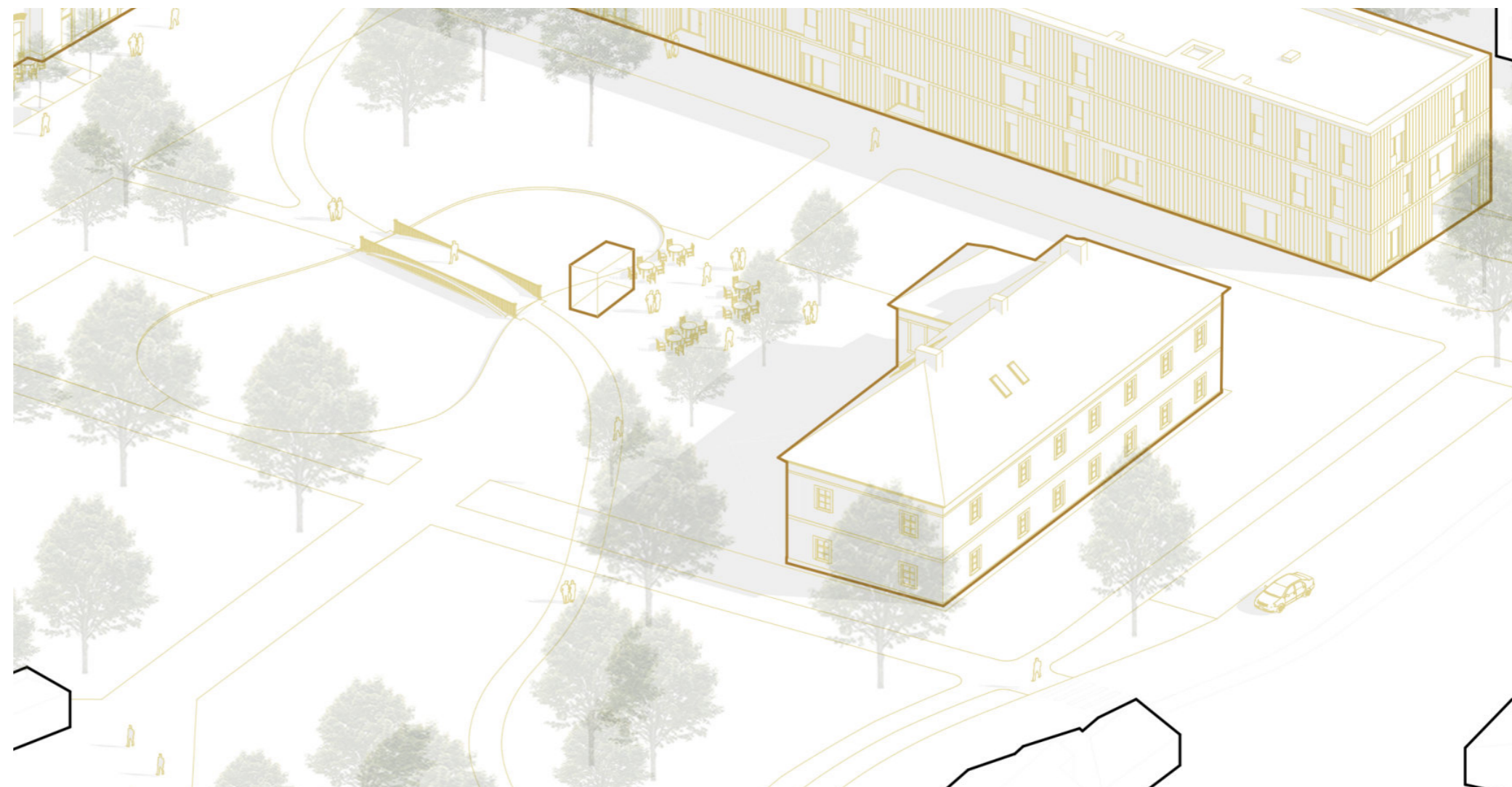
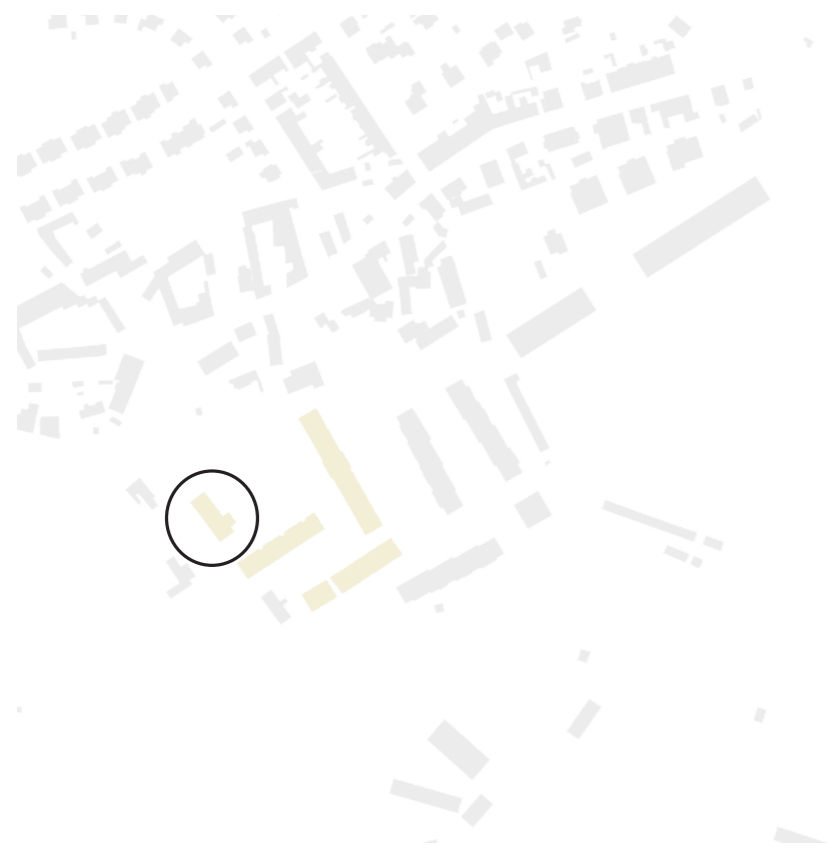

B. ZÁMEČEK - NAUTIS

POPIS NÁVRHU

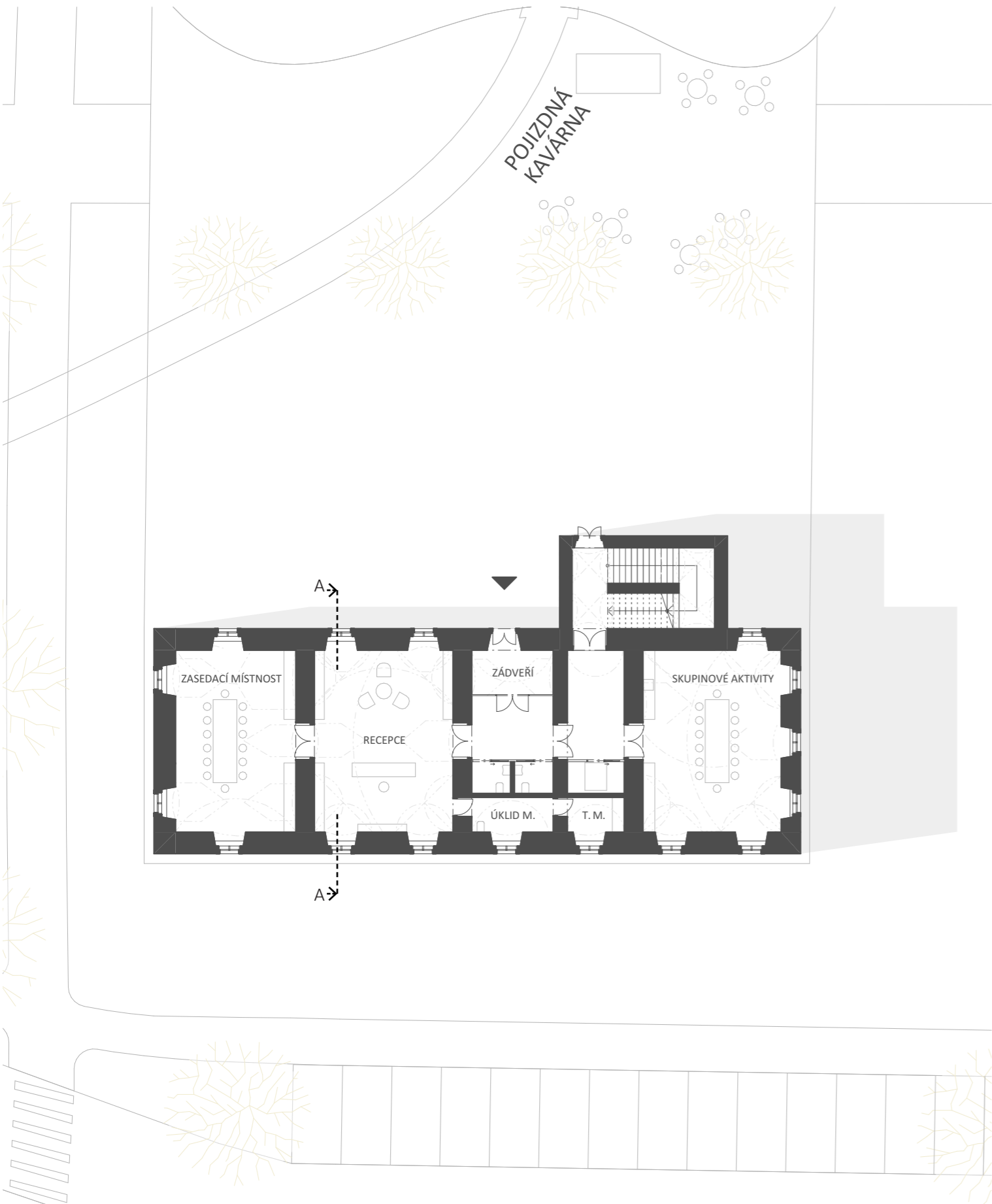
Objekt záměčku se nachází v severozápadní části areálu. Jedná se o barokní stavbu z konce 17. století, která je charakteristická svým klenebním systémem. I přes všechna znehodnocení je z objektu stále patrný barokní historický ráz. Abych tento ráz zachoval a podpořil více historickou podstatu domu, je do objektu zasaženo minimem nových konstrukcí, aby byly zachovány bohaté klenuté prostory. Vzhledem k významu budovy je zde umístěno terapeutické středisko neziskové organizace NAUTIS. Před zámečkem se rozkládá rozsáhlá dlážděná plocha, která dodává budově na významnosti.

Hlavní vstup je orientován z primárního veřejného prostranství v místě bývalé přístavby toalet. Na hlavní vstup navazuje recepce se zasedací místností, prostor pro skupinové terapie a hygienické zázemí. Ve druhém nadzemním podlaží se nachází společná kuchyně s loungeovým posezením, kanceláře, poradny a toalety. V podkroví se nachází zasedací místnost, kancelář a sklady. Vertikální komunikace zůstala zachována na svém původním místě, pouze je na ni navázán výtah. Původní vizuální stránka objektu ze 17. století zůstala zachována včetně zdobných šambrán okolo oken, barevnosti fasády a zdobných říms.

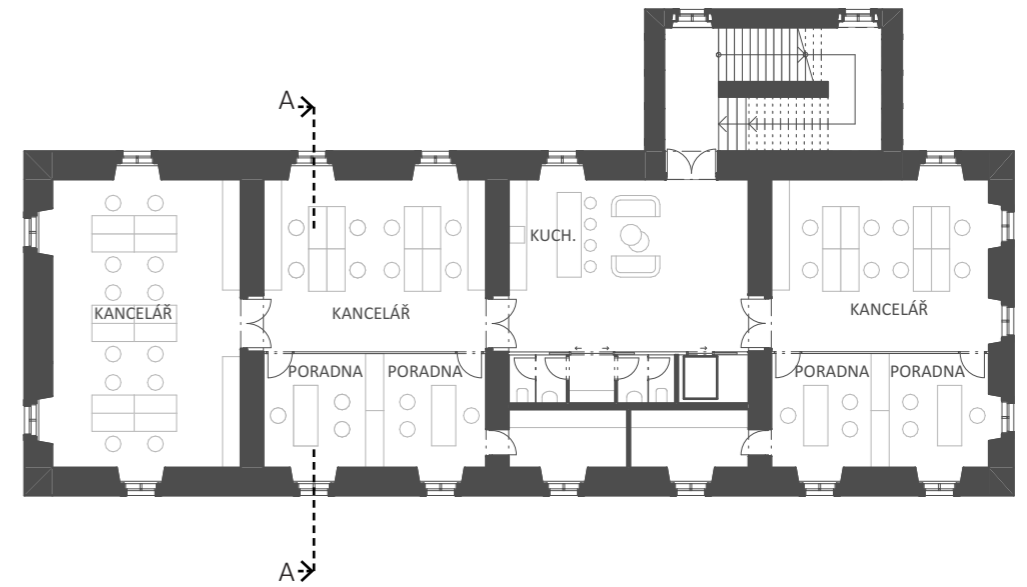

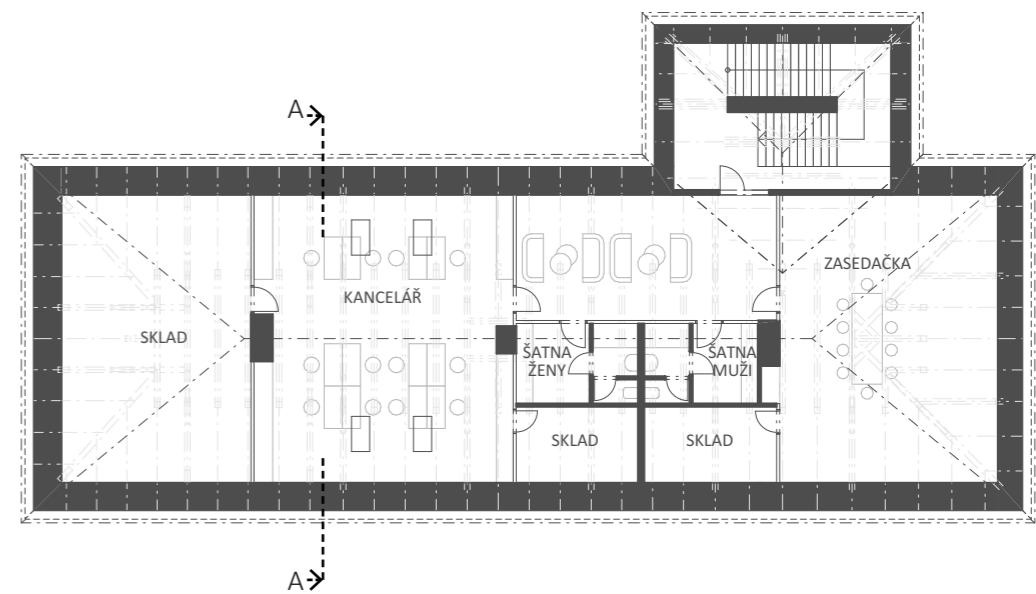
PŮDORYS 1.N.P.

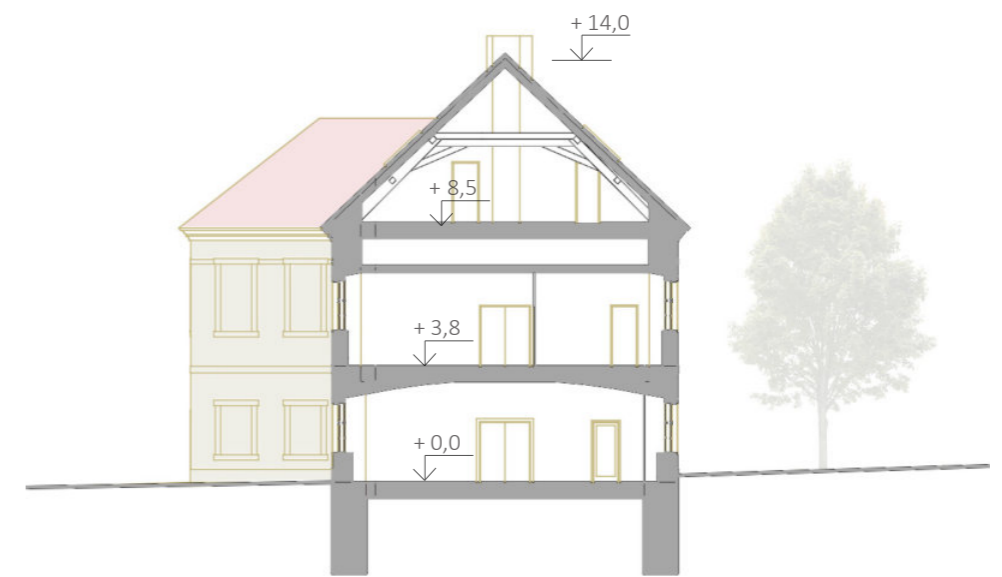
PŮDORYS 2.N.P.

PŮDORYS 3.N.P.

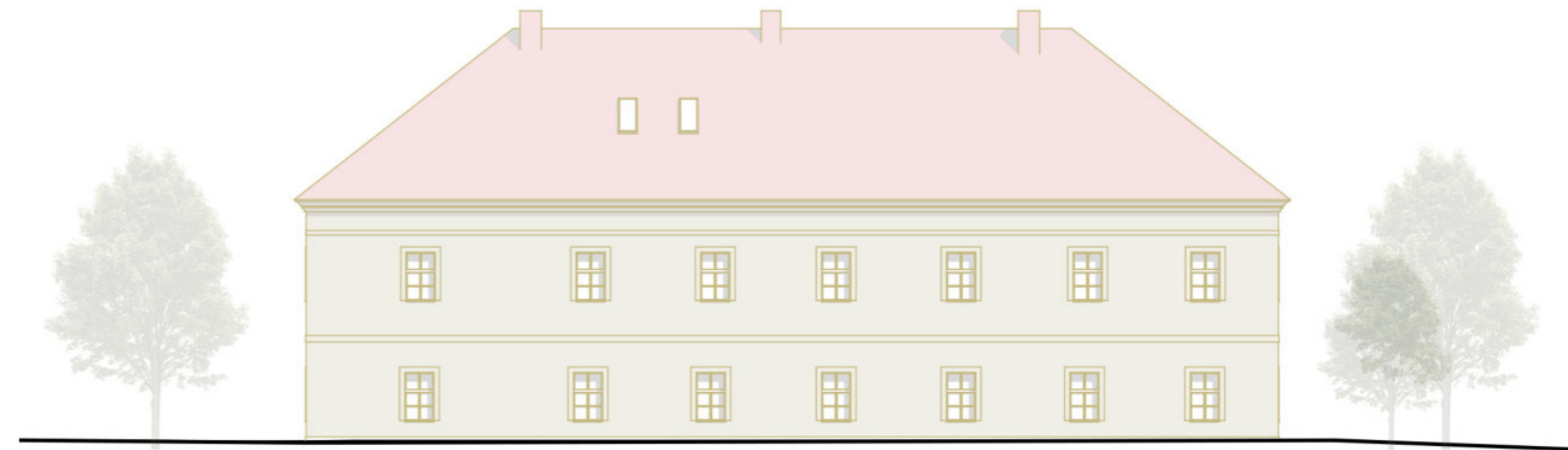
ŘEZ A-A

POHLED SEVERNÍ

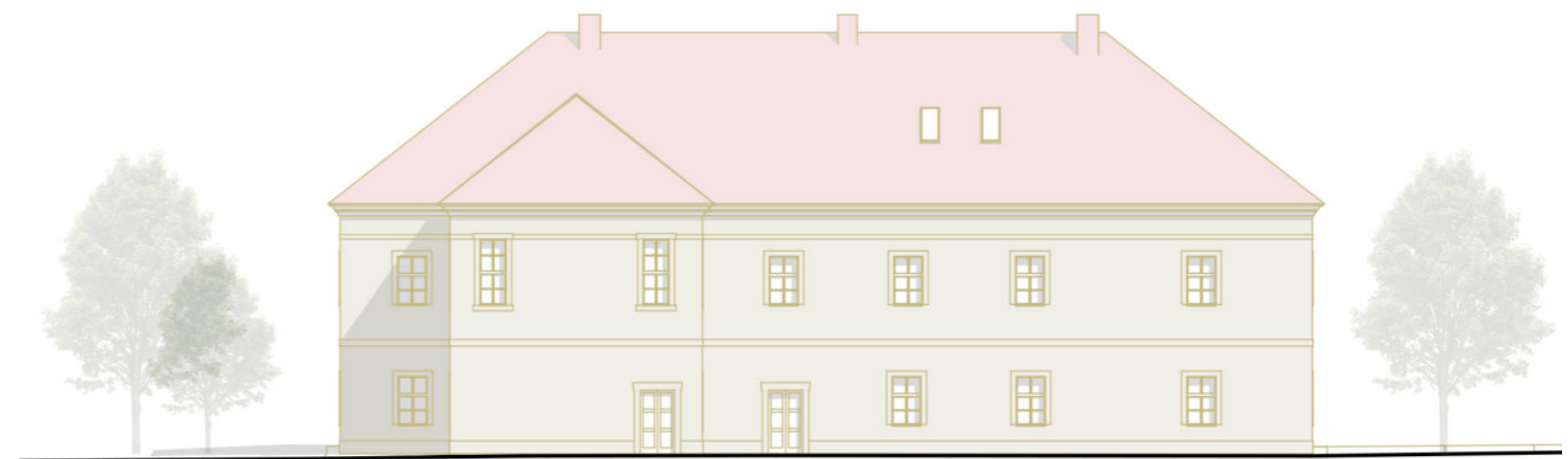
POHLED ZÁPADNÍ

POHLED JIŽNÍ

POHLED VÝCHODNÍ

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

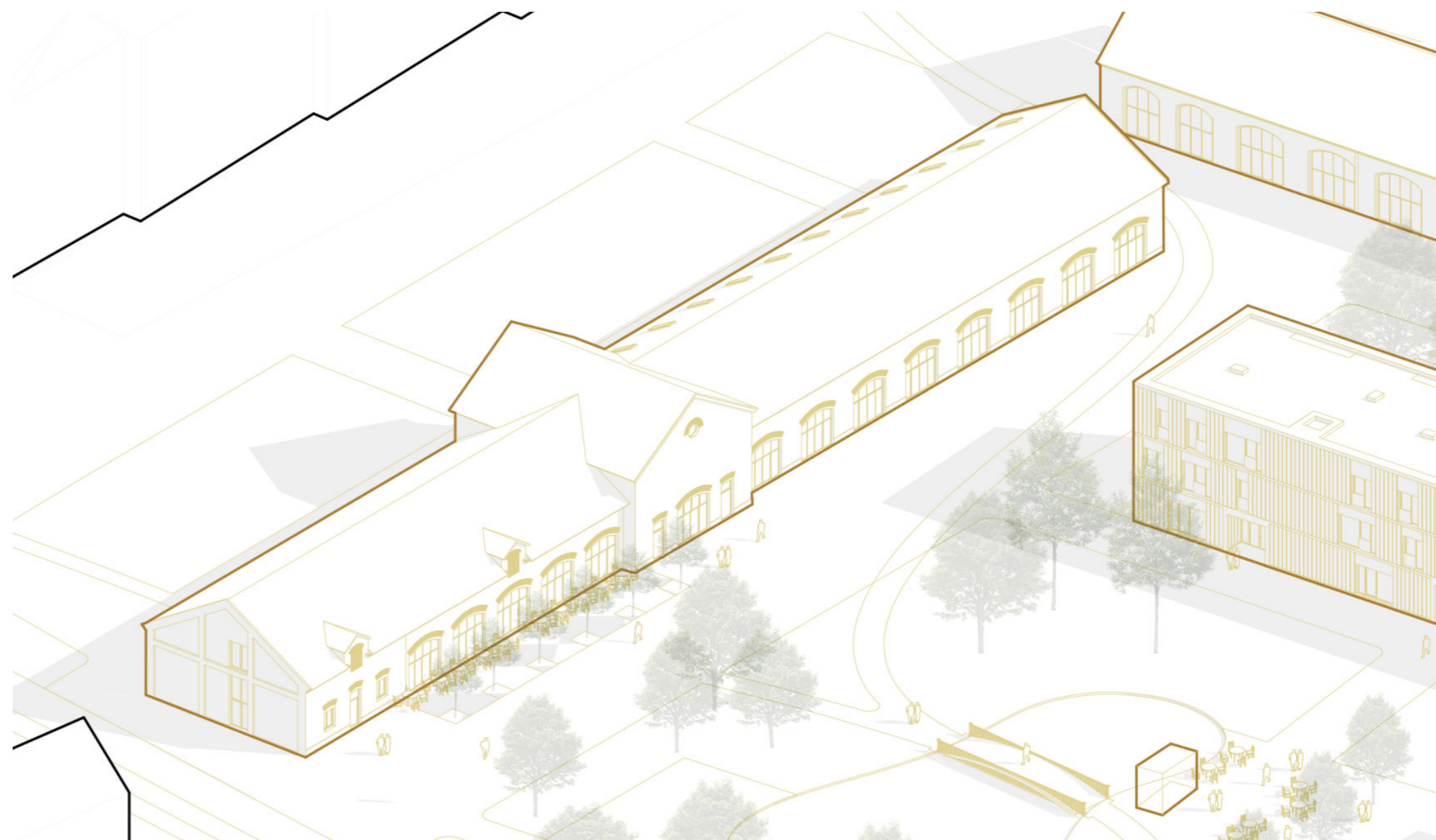
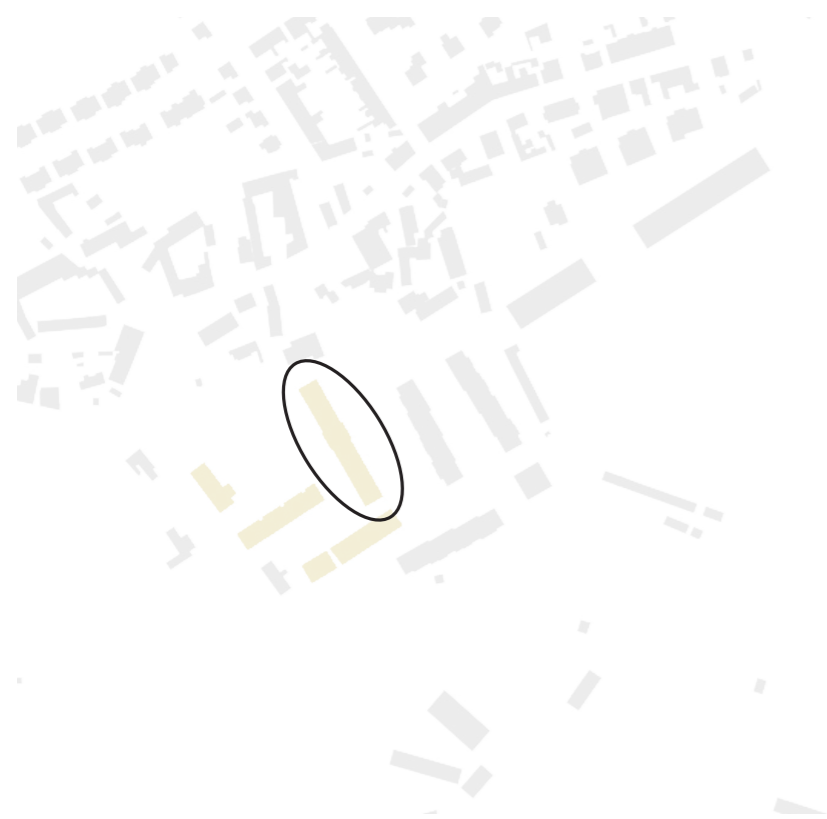
C. HOSPODÁŘSKÁ BUDOVA - KOMUNITNÍ CENTRUM

POPIS NÁVRHU

V severovýchodní části areálu se nachází historický objekt hospodářské usedlosti. V minulosti se v těchto prostorech zřejmě choval dobytek, skladovaly se suroviny a stroje. Objekt je charakteristický bohatými krovy a litinovými sloupy ve středu dispozice. V rámci zachování historické hodnoty objektu tyto aspekty zachovávám a pracuji s nimi. Hlavní vstup je orientován z primárního veřejného prostranství v prostředku objektu. Vstupní část je na fasádě zvýrazněna obrácenou orientací štítu, takže je vstup velice dobře čitelný. Vstupní prostor je převýšený a je zde umístěno infocentrum, hygienické zázemí a hlavní vertikální komunikace.

V severním křídle se nachází restaurace se salonkem a potřebným zázemím. Prostor restaurace designově pracuje s litinovými sloupy. Na vstupní část navazuje jižním křídlem knihovna. V druhém nadzemním podlaží je situován sál určený pro různé kulturní akce, přednášky a vystoupení,.. V jižním křídle se v návaznosti na komunikační prostor nachází seminární místnost s poradnami a kanceláří. V jižní části objektu je též umístěna chráněná dílna, která je propojena s podkrovní částí. Fasáda objektu dostala novou podobu pomocí zvětšení okenních otvorů, aby se do interiéru dostalo více denního světla. I přes zvětšení otvorů byl však zachován historický vizuál fasády, který byl založený na zdůrazněných klenutých překladech a zdobených nárožích.

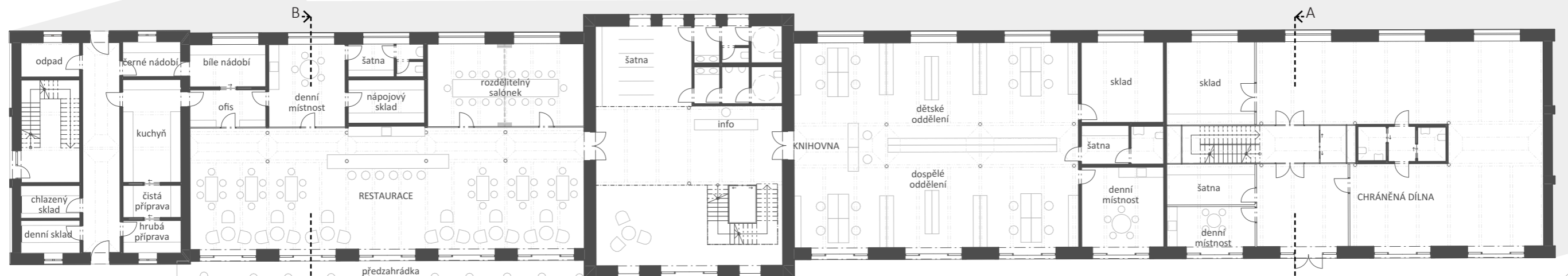

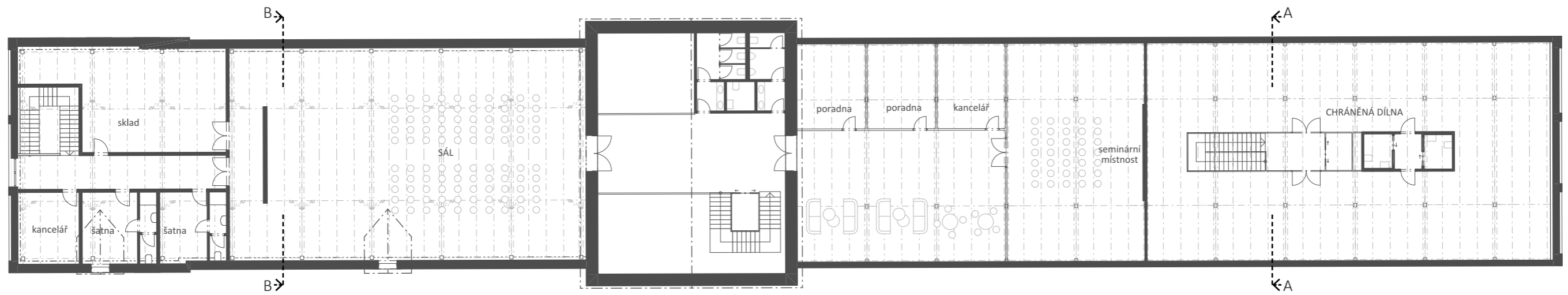
SPORTOVNÍ
HRŠTĚ

SPORTOVNÍ
HRŠTĚ

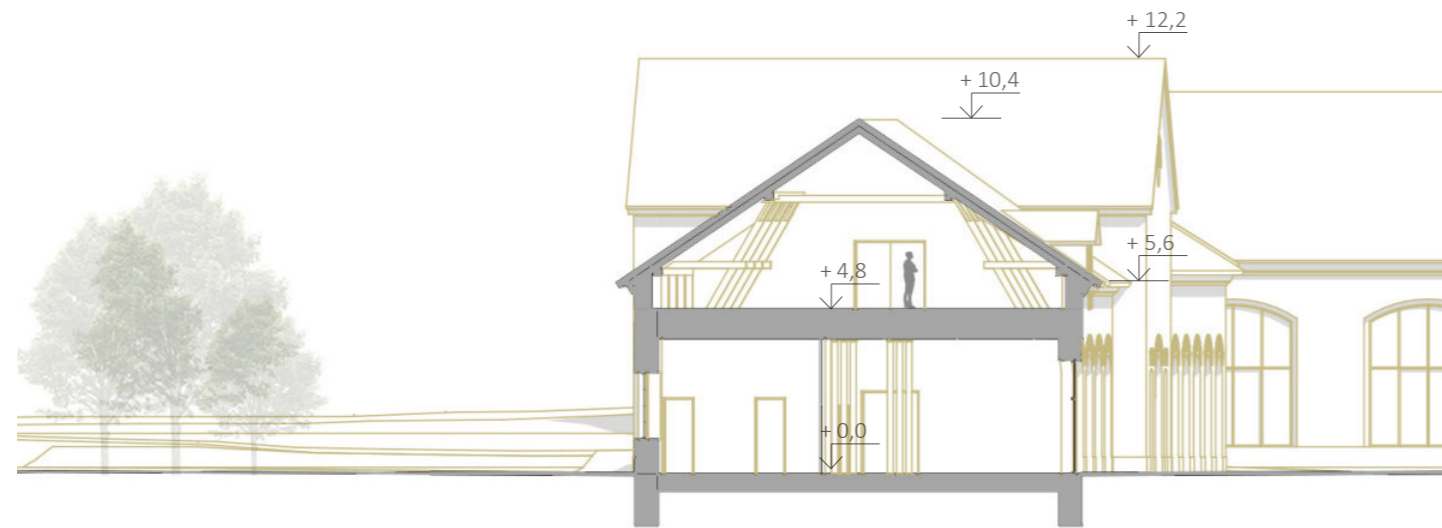
WORKOUT
HRŠTĚ

PŮDORYS 2.N.P.

ŘEZ A-A

ŘEZ B-B

POHLED ZÁPADNÍ

POHLED VÝCHODNÍ

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

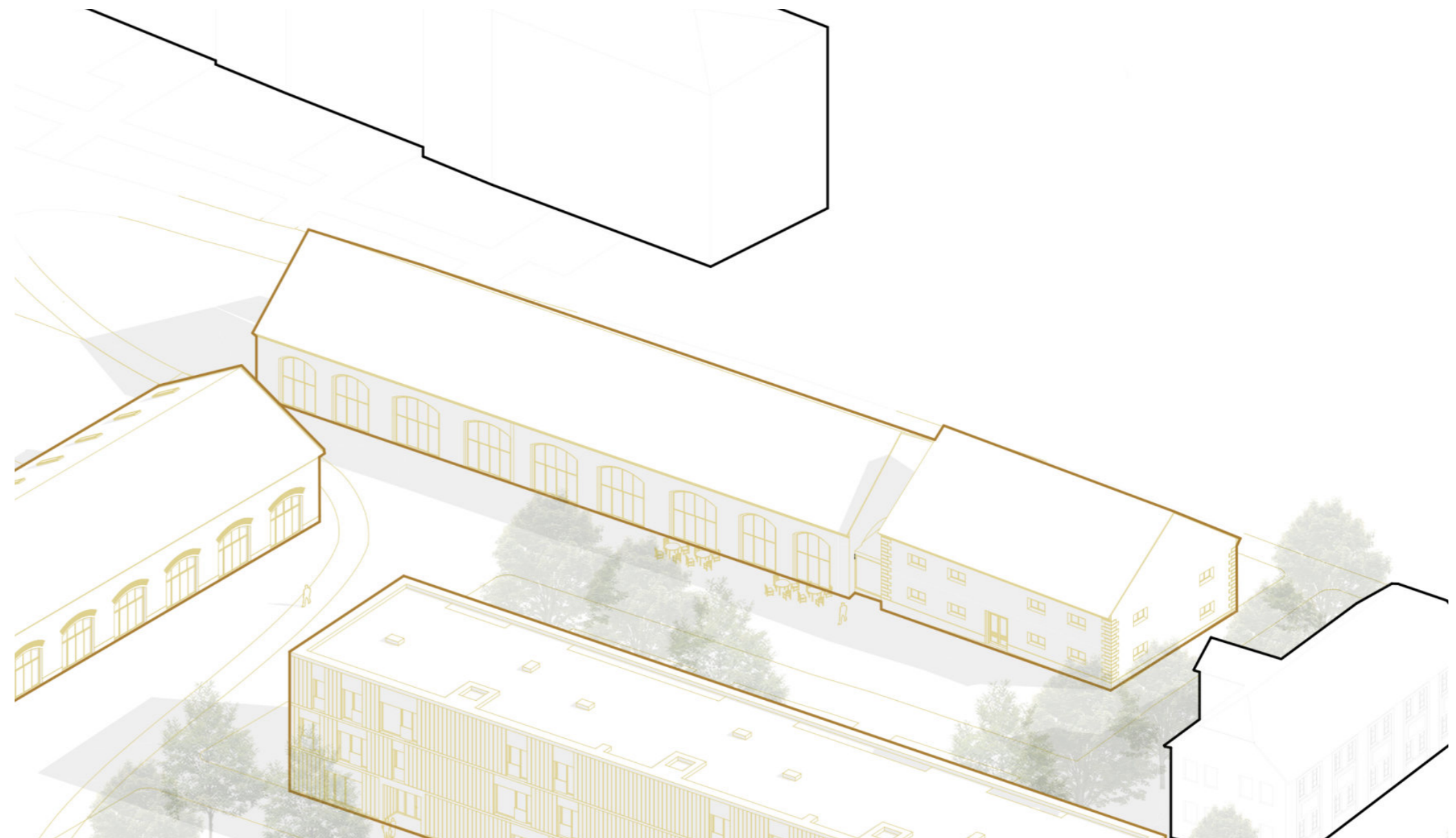
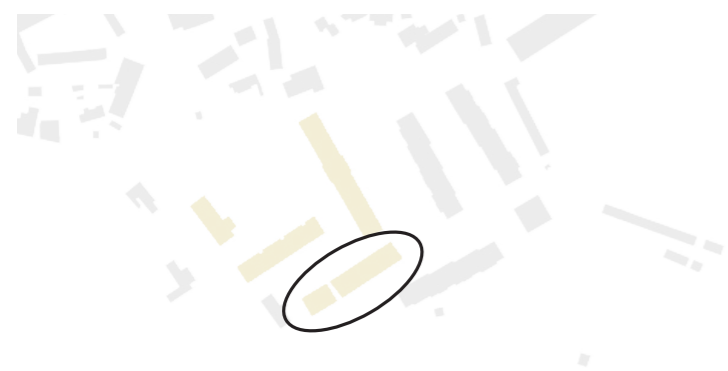

D. STODOLA A SÝPKA - NÍZKOPRAHOVÉ CENTRUM PRO
DĚTI A MLÁDEŽ

POPIS NÁVRHU

V jižní části areálu se nachází stodola, která v současnosti slouží ke skladování strojů a náhradních dílů. Vedle ní je situovaná dvoupatrová historická sýpka, která kdysi sloužila ke skladování obilí. Objekt je oddělen od primárního veřejného prostoru objektem bytového domu, a tím je vytvořeno druhé veřejné prostranství soukromějšího charakteru, které je však pod stálou sociální kontrolou. Vzhledem k poloze umísťuji do této budovy nízkoprahové centrum pro děti a mládež. Koncept tohoto veřejného prostoru je založen na historické skutečnosti pěstování zeleniny v těchto místech. Tato historie je zde otisknuta prostřednictvím vyvýšených záhonů, které slouží jak k volnočasovým aktivitám, tak i jako designové prvky veřejného prostoru (lavičky s přirozeným stíněním).

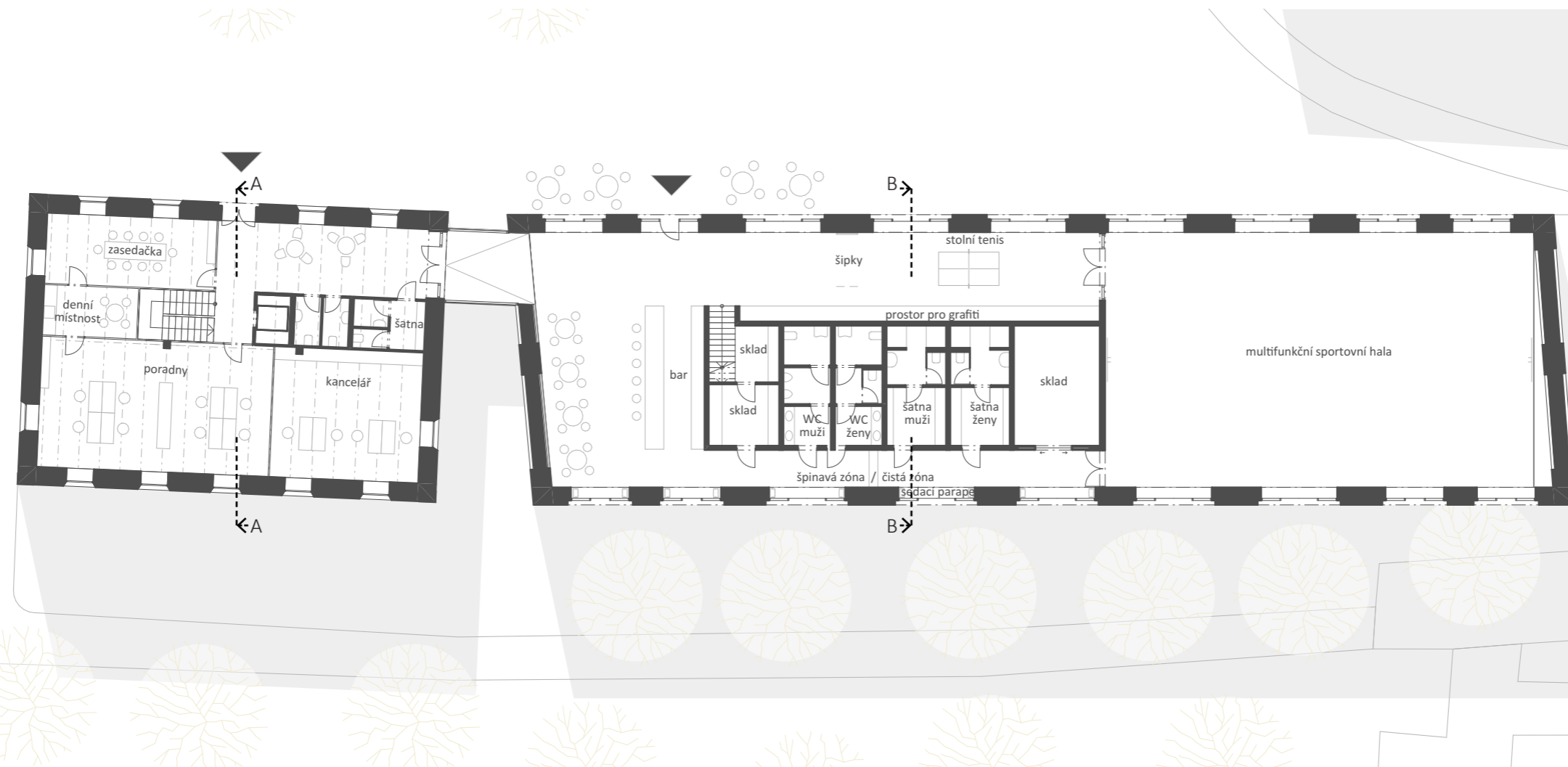
Objekt stodoly je charakteristický převýšeným otevřeným prostorem, který se snažím co nejméně narušit. Proto do objektu vstupuji pouze pomocí kvádrů s hygienickým a technickým zázemím. V okolí tohoto kvádrů se nachází nealkoholický bar a grafitová stěna s volnočasovými aktivitami (šipky, stolní tenis). Ve východní části objektu je umístěna lezecká stěna s boulderem a multifunkční sportovní hala. V prostoru nad kvádrem se nachází místo s gauči a se studovnou, stolním fotbálem a kulečnickem. Na nízkoprahové centrum dále navazuje exteriérová sportovní část, která je situována ve východní části areálu. V současnosti je zde umístěno hřiště. Já tento prostor navíc obohacuji o další hřiště a workoutové hřiště. Do dvoupatrového objektu sýpky, který je propojen se stodolou pomocí krčku, umísťuji poradny, zasedací místnost, kancelář, studovnu a ateliér. K vizuální stránce objektu je přístupováno stejně jako u objektu restaurace. Jsou prolomeny okenní otvory, dekorativní prvky fasády zůstávají zachovány. Na těchto objektech je patrná i hierarchie objektů – nejvíce je zdobena sýpka.

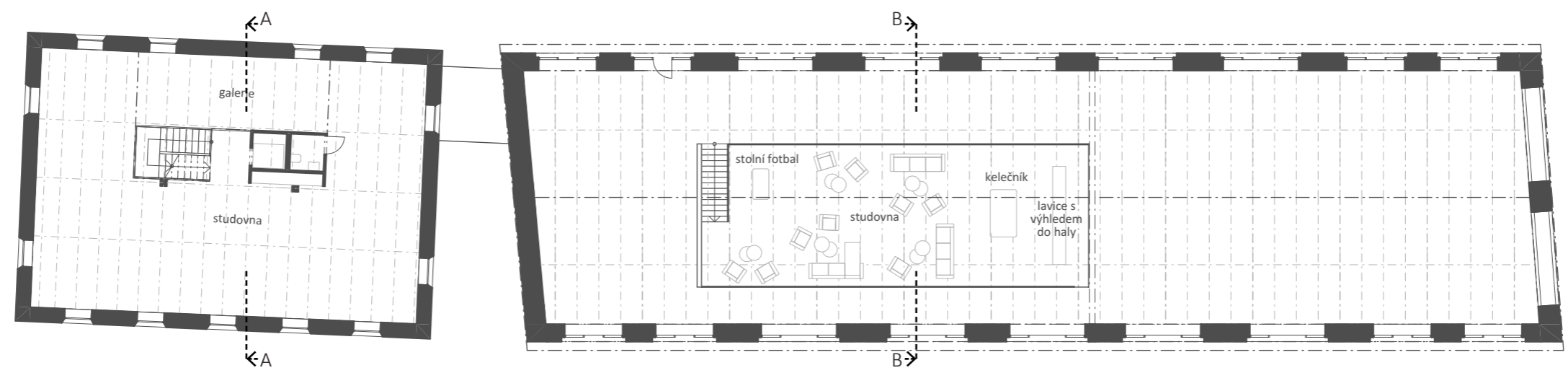

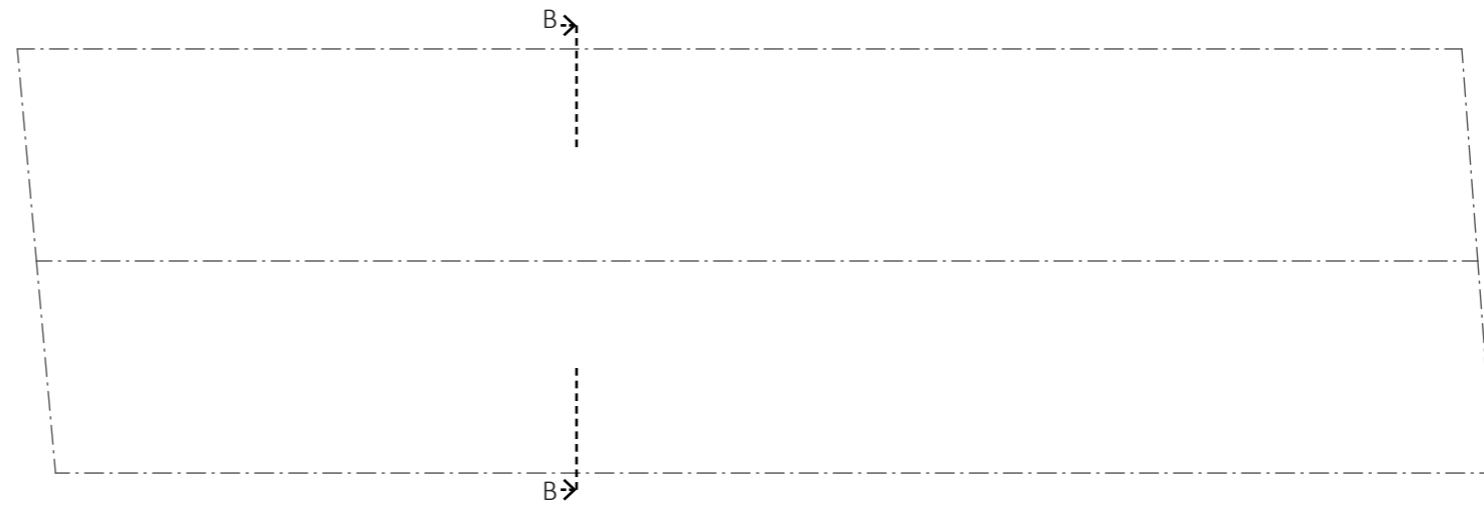
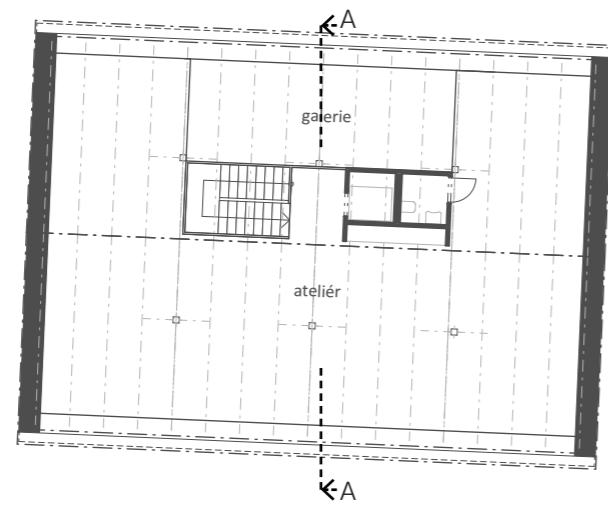

PŮDORYS 1.N.P.

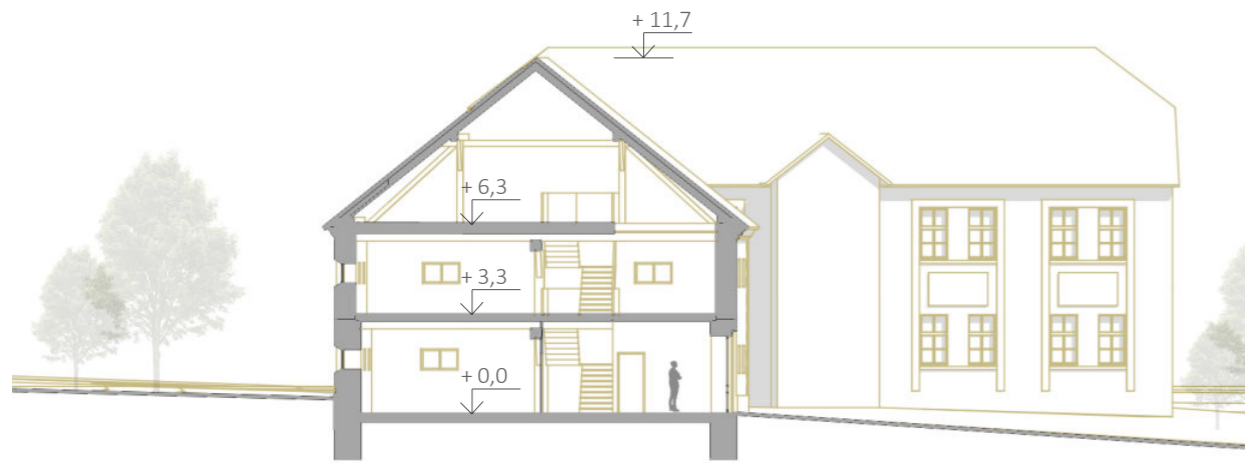

PŮDORYS 2.N.P.

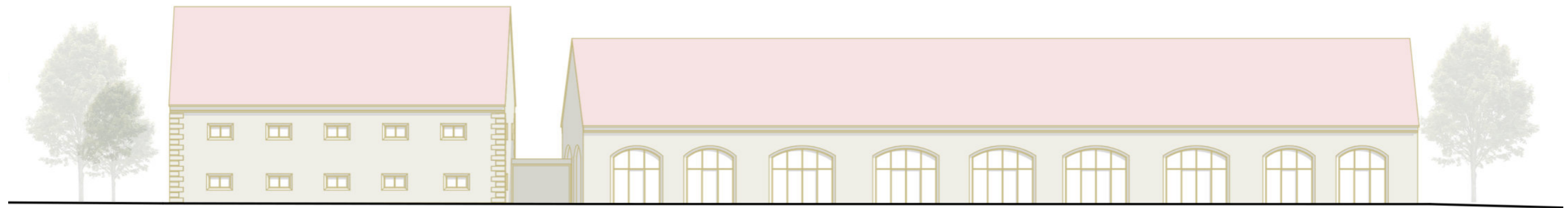
ŘEZ A-A

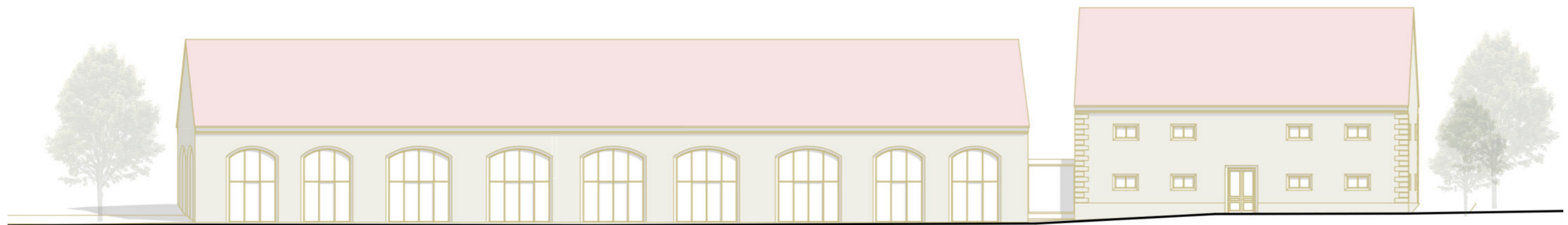
ŘEZ B-B

POHLED JIŽNÍ

POHLED SEVERNÍ

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

E. BYTOVÝ DŮM

POPIS NÁVRHU

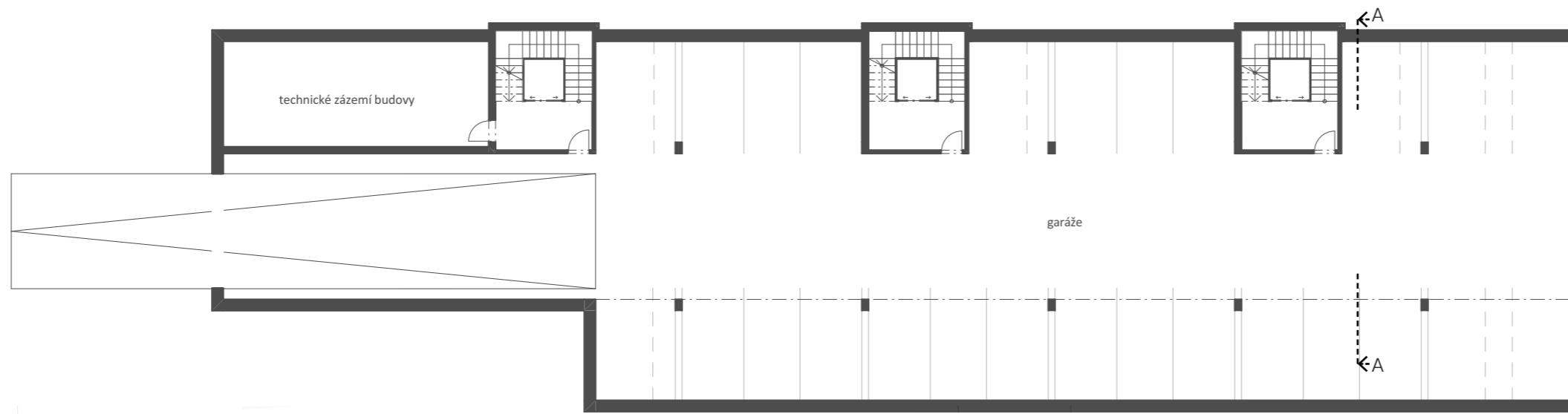
Vzhledem k velikosti areálu a celkovému charakteru okolní zástavby (historické domy, rodinné domy, panelová výstavba) vstupují do areálu novým objektem bytového domu. Svou polohou a měřítkem napomáhá lepšímu uchopení primárního veřejného prostoru a definuje lépe předprostor zámečku. Jedná se o třípodlažní objekt s vegetační plochou střechou a s podzemními garážemi. Z jihozápadní strany k němu přiléhají soukromé zahrádky.

V objektu se nachází tři schodišťová jádra s navazujícími vstupními prostory (kočárkárna, kolárna). Přízemí slouží jako komunitní prostory pro osoby s poruchami autistického spektra, které jsou vždy doplněny o vlastní hygienické zázemí a čajovou kuchyňku. Dále se v přízemí nachází multifunkční komunitní prostor s možným využitím pro NAUTIS a byty (1+kk, 2+kk, 3+kk) s přilehlými zahrádkami. Ve druhém a třetím nadzemním podlaží se jsou vybudovány startovací byty různých velikostí pro autistické rodiny či tělesně postižené. Dále se zde nachází cvičný a chráněný byt pro autisty. Byty v patře jsou obohaceny o lodžie. Zajímavým prvkem fasád jsou mobilní kopilotové stěny. Vzhledem k diagnóze autistického chování je pro tento druh lidí důležité soukromí a bezpečí. K tomu právě napomáhají stěny z průsvitných kopilotů, které umožňují zatažení. Další výhodou je provětrávaná fasáda, která napomáhá tepelné energetické stránce stavby a vizuálně vytváří kontrast od historické části areálu.

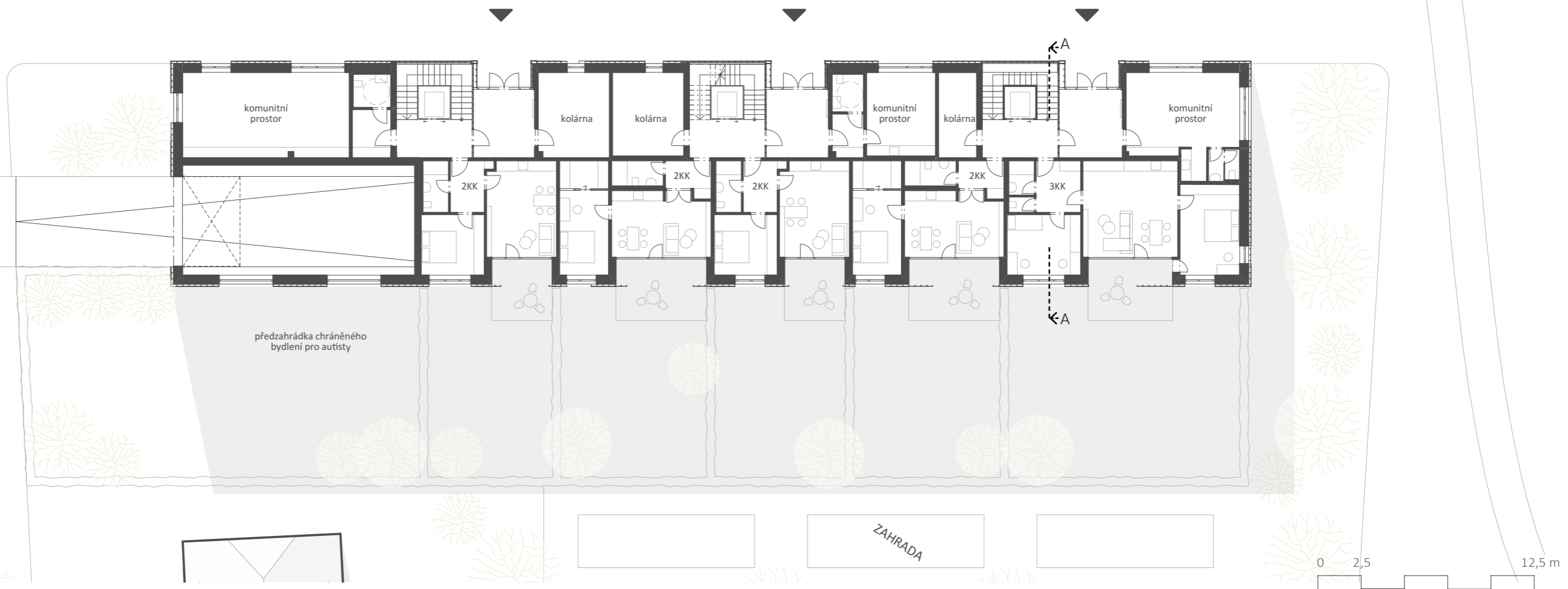

PŮDORYS 1.P.P.

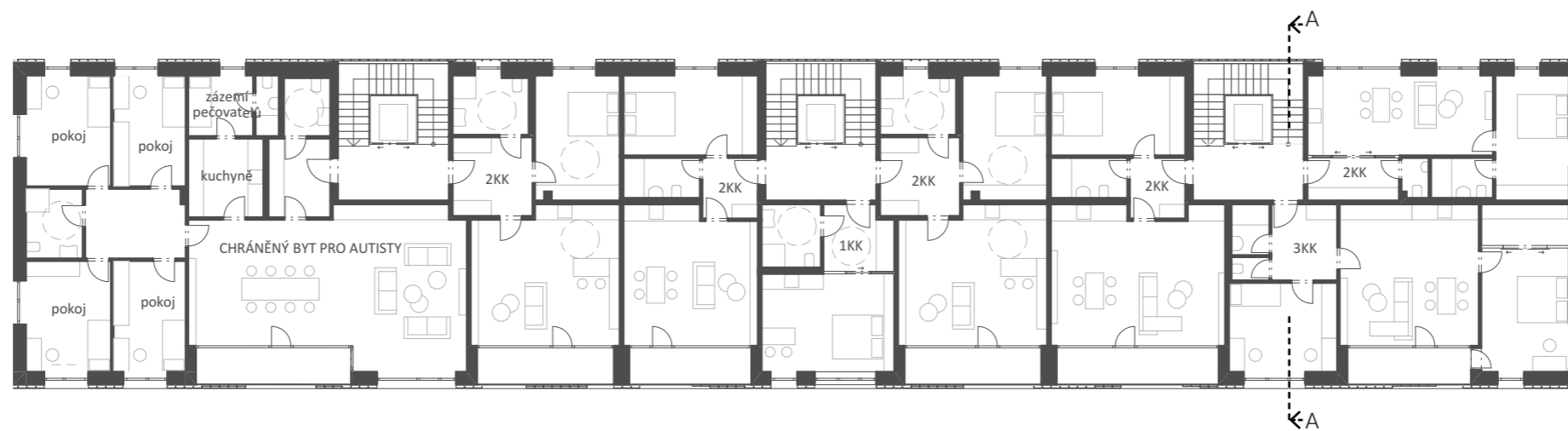
PŮDORYS 1.N.P.

PŮDORYS 2.N.P.

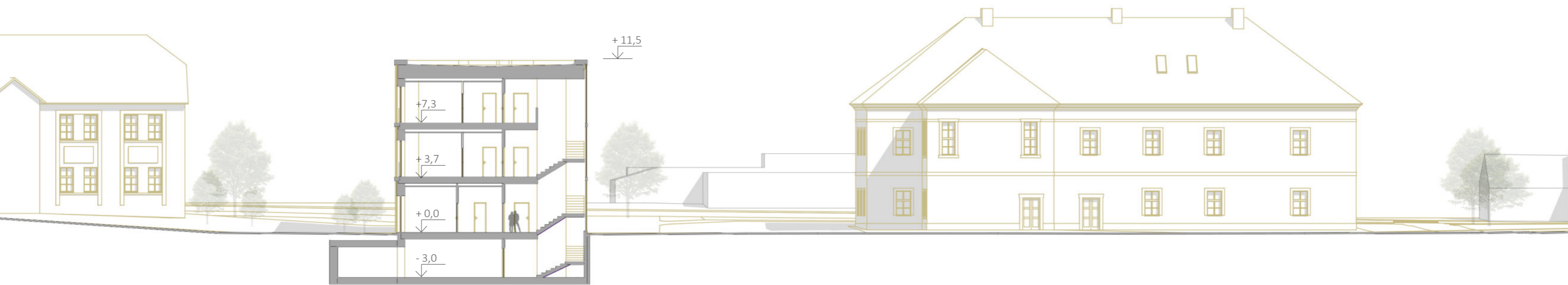

PŮDORYS 3.N.P.

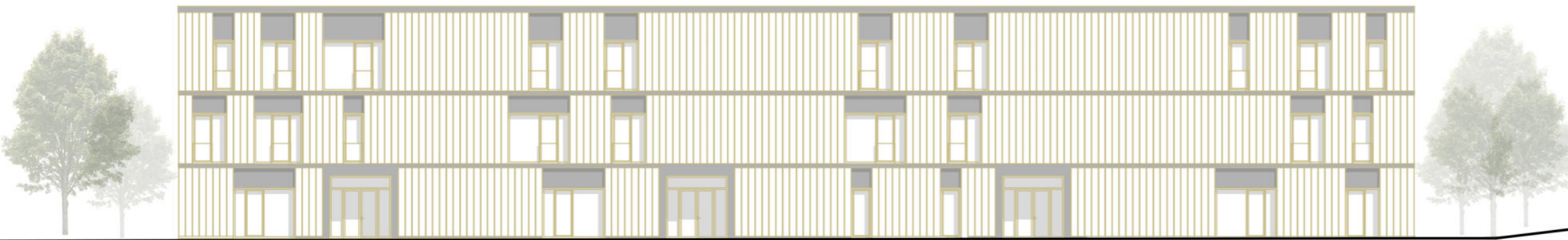

ŘEZ A-A

POHLED SEVERNÍ

POHLED ZÁPADNÍ

POHLED JIŽNÍ

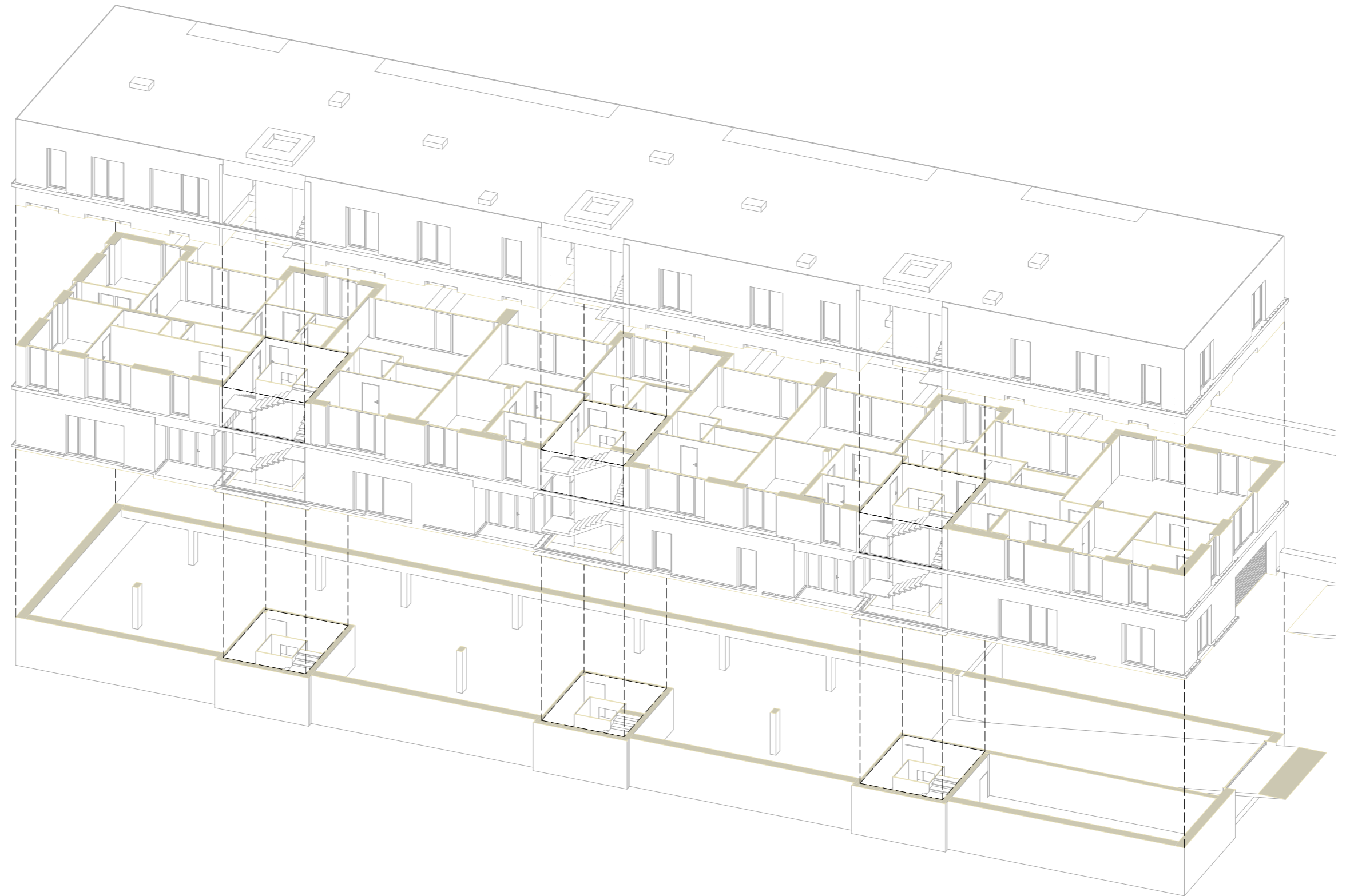

POHLED VÝCHODNÍ

KONSTRUKČNÍ SCHÉMA

Konstrukci objektu tvoří kombinovaný obousměrný nosný systém. V suterénu se objevuje skeletový systém s nosnými schodišťovými jádry. V nadzemních podlažích je pak kombinace nosných stěn a sloupů. Materiálem těchto konstrukcí je železobeton.

ARCHITEKTONICKÝ DETAIL

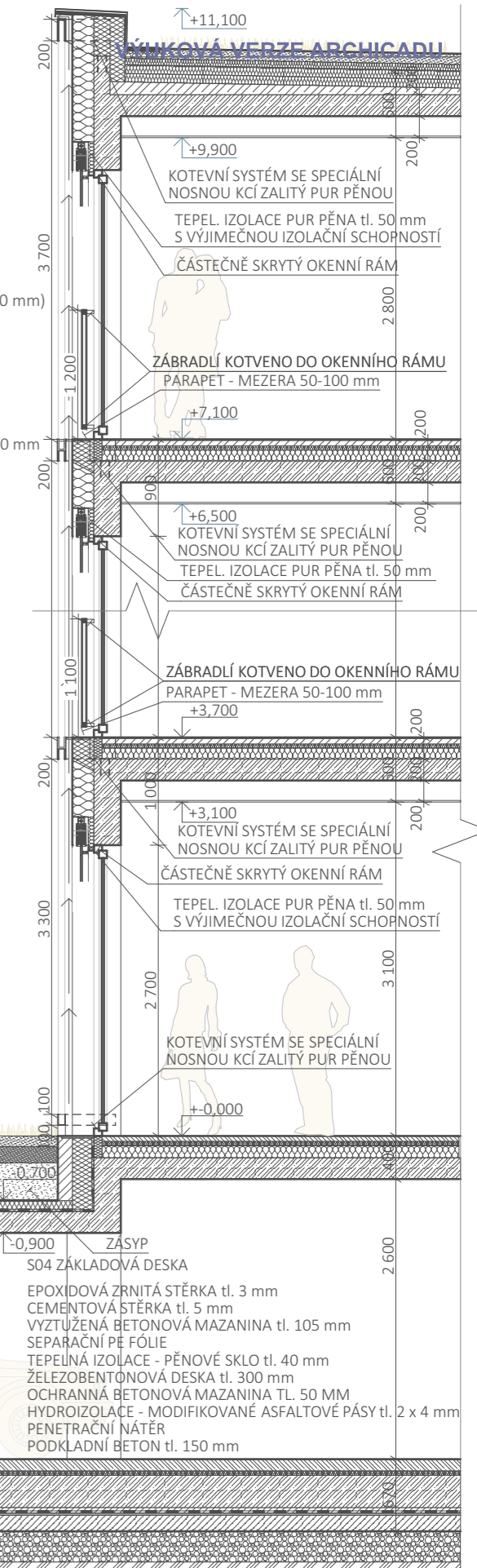
- S01 VEGETAČNÍ STŘECHA**
 SUBSTRÁT PRO SUCHOZEMSKÉ ROSTLINY tl. 100 mm
 NETKANÁ TEXTILIE tl. 3 mm
 NOPOVÁ FÓLIE tl. 20 mm
 NETKANÁ TEXTILIE tl. 3 mm
 PVC FÓLIE
 NETKANÁ TEXTILIE tl. 3 mm
 PĚNOVÝ POLYSTYREN tl. 60 mm
 POLYURETANOVÉ LEPIDLO
 EPS tl. 80 mm
 POLYURETANOVÉ LEPIDLO
 MODIFIKOVANÝ ASFALTOVÝ PÁS tl. 4 mm
 ASFALTOVÝ NÁTĚR
 SPÁDOVÁ VRSTVA - BETONOVÁ MAZANINA tl. 175 mm (min. 50 mm)
 ŽB NOSNÁ STROPNÍ DESKA tl. 200 mm
 SYSTÉMOVÁ OMÍTKA tl. 10 mm

- S02 OBVODOVÁ STĚNA**
 PŘEDSAZENÁ FASÁDA - TVAROVKY COPILIT tl. 60 mm
 VĚTRANÁ MEZERA tl. 65 mm
 DIFÚZNÍ FÓLIE
 OPLECHOVÁNÍ
 TEPEL. IZOLACE - MINERÁLNÍ VATA tl. 200 mm
 ŽLB NOSNÁ STĚNA tl. 250 mm

- TRÁVNÍK
 SUBSTRÁT tl. 100 mm
 RECYKLÁT Z BOURANÉHO ZDIVA PŘI REKONSTRUKCI tl. 200 mm
 ZEMINA NASYPANÁ

- S03 STĚNA V SUTERÉNU**
 zhutnělý zásep
 ochranná geotextilie
 hydroizolace - modifikované asfaltové pásy
 XPS tl. 100 mm
 penetrační nátěr
 železobetonová stěna tl. 250 mm
 VPC omítka tl. 15 mm

- ZÁSYP - NEZÁMRZNÁ HLOUBKA
 GEOTEXTILIE tl. 3 mm

5. ZÁVĚR

Diplomová práce se zaměřila na revitalizaci zámečku s hospodářským dvorem. Návrh nezahrnoval pouze obnovu samotného areálu, ale také jeho propojení s nedostatečně využívaným prostorem návsi a začlenění do okolní veřejné oblasti. Projekt transformuje původně uzavřený areál, poznamenaný svým historickým kontextem, na veřejně přístupné místo, kde se do zemědělských historických budov integruje občanská vybavenost. Jedním z hlavních výzev bylo nalézt správnou rovnováhu mezi zachováním charakteru starého a zároveň přidáním nových prvků. Celkový výstup hodnotím jako kladný. Domnívám se, že se podařilo úspěšně propojit náves s centrem zámeckého areálu, a to s ohledem na citlivý přístup k projektu.

6. DOKLADOVÁ ČÁST

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Jan Tomáš AR 2020/2021, ZS NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: REVITALIZACE MALEŠICKÉHO ZÁMEČKU S HOSPODÁŘSKÝM DVOREM (ČJ) REVITALIZATION OF MALEŠICE CASTLE WITH THE FARM YARD (AJ) JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA	
Vedoucí práce: Oponent práce:	Prof. Ing. arch. Irena Šestáková 15118 Ústav nauky o budovách Ing. arch. Šárka Voříšková
Klíčová slova (česká):	Revitalizace, komunitní centrum, autismus, nízkoprahové centrum
Anotace (česká):	<p>Diplomová práce se zaměřuje na revitalizaci Malešického zámku a jeho hospodářského dvora, které v současné době trpí zanedbaním. Cílem práce je obnovit původní kouzlo tohoto historického komplexu, navrátit mu jeho historickou hodnotu a zpřístupnit ho veřejnosti. Hlavním úkolem není pouze obnova samotného zámku, ale také propojení s nedostatečně využívaným prostorem návsi a jeho integrace do okolní veřejné oblasti.</p> <p>Práce představuje koncept kulturně-sociálního centra, které využívá barokního zámku pro umístění terapeutického střediska neziskové organizace NAUTIS. Součástí návrhu je rovněž umístění komunitního centra s knihovnou, restaurací, studovnou a nízkoprahovým centrem pro děti a mládež do okolních hospodářských stavení. Kromě toho projekt zahrnuje novostavbu bytového domu, který se zaměřuje především na podporu startovacího bydlení a speciálních bytů pro osoby s pohybovým postižením. Dále obsahuje cvičný byt pro mladé osoby s autismem a zařízení pro chráněné bydlení.</p>
Anotace (anglická):	<p>The diploma thesis focuses on the revitalization of the Malešické castle and its farmyard, which are currently suffering from neglect. The aim of the work is to restore the original charm of this historical complex, restore it to its historical value and make it available to the public. The main task is not only the restoration of the castle itself, but also the connection with the underutilized area of the village and its integration into the surrounding public area. The work presents the concept of a cultural-social center that uses a baroque castle to house the therapeutic center of the non-profit organization NAUTIS. The proposal also includes the location of a community center with a library, restaurant, study room and a low-threshold center for children and youth in the surrounding farm buildings. In addition, the project includes the new construction of an apartment building, which focuses primarily on supporting starter housing and special apartments for people with mobility impairments. It also contains a training apartment for young people with autism and facilities for sheltered housing.</p>

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 10.1.2024

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: **Bc. Jan Tomáš**

datum narození: 14. 12. 1997

akademický rok / semestr: 2023-24 / zimní

obor: Architektura a urbanismus

ústav: 15118 - Ústav nauky o budovách

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Irena Šestáková

téma diplomové práce:

Revitalizace malešického zámku s hospodářským dvorem

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Barokní zámek s hospodářským dvorem byl postaven na místě bývalé středověké tvrze. Zámek i dvůr byl v minulosti znehodnocen novodobými přestavbami pro potřeby zemědělského družstva. V současné době je částečně využíván areál ve velmi špatném stavu.

Cílem revitalizace je vytvořit kulturně – komunitní centrum, které poskytne podporu, nabídne bezpečný a přátelský prostor a oživí místo ve prospěch obce a místních obyvatel.

Rámcový stavební program diplomant případně doplní o další vybrané funkce.

2/ rámcový stavební program

Komunitní centrum, kavárna, galerie

vstupní prostor s recepcí a infocentrem

- zázemí recepce

kavárna s dětským koutkem

- zázemí kavárny - přípravná, sklad (nápoje, obaly, odpad)
- šatna zaměstnanců kavárny
- hygienické zázemí

víceúčelový sál (divadlo, koncerty, filmy, semináře, workshopy, výstavy)

- technické zázemí sálu (ozvučení, promítání)
- šatna pro účinkující
- sklad (nábytku, rekvizit)
- hygienické zázemí

komunitní prostory

- 2 poradny
- seminární místnost
- 2 kanceláře
- čajová kuchyňka
- hygienické zázemí
- sklad

možnost venkovního/sezónního posezení

Nízkoprahové centrum pro děti a mládež

kontaktní část

- pobytová místnost s nealkoholickým barem
- prostory pro jednotlivé aktivity (vzdělávání, půjčování a četba knih, PC s internetem, psaní domácích úkolů, společenské hry, sportovní aktivity, kulturní aktivity atd.)
- hygienické zázemí
- sklady

sociální poradenství

- 3 poradny - sociální služby, situační intervence, pedagogické, psychologické poradenství

personální část

- denní místnost + čajová kuchyňka (kartotéky, kontakty)
- pracovna
- šatna + hygienické zázemí

technické zázemí a sklady

Cvičný byt pro mladé osoby s autismem

Podpora osamostatňování mladých lidí s autismem.

- společná místnost (hlavní obytný prostor) s jídelním koutem pro 6 osob
- 2 pokoje oddělitelné od společné místnosti např. mobilní/posuvnou příčkou
- samostatný pokoj s vyššími nároky na odhlučnění
- samostatná uzavíratelná kuchyň umožňující současnou práci až 4 osob
- bezbariérová koupelna s toaletou a sprchou
- samostatná bezbariérová toaleta
- technická místnost + úklidová komora s pračkou a sušičkou

Chráněné bydlení osoby s autismem

Chráněné bydlení bude pro 4 dospělé, nebo dospívající osoby se 3 – 4 asistenty přes den a 1 – 2 asistenty přes noc. Jednoduché a dobře čitelné prostorové uspořádání z hlediska snadné orientace a bezpečného užívání.

- společná místnost (hlavní obytný prostor) s jídelním koutem pro 6 osob
- samostatná uzavíratelná kuchyň
- 4 samostatné pokoje
- bezbariérová koupelna s toaletou a sprchou
- samostatná toaleta
- technická místnost s úklidovou komorou, pračkou a sušičkou
- zázemí pro personál s vlastním WC, sprchou a úložnými prostory bude součástí bytu, ale bude provozně oddělené

Bydlení pro osoby s pohybovým postižením

5 bezbariérových bytových jednotek uzpůsobených pro bydlení osob s pohybovým postižením.

- 2 byty 2 + kk
- 3 byty 1 + kk

Terapeutické středisko neziskové organizace NAUTIS

přímá péče

- 15 konzultačních místností
- zasedací místnost pro 15 osob
- samostatná místnost pro skupinové aktivity + čajová kuchyňka
- bezbariérové hygienické zázemí

nepřímá péče – zázemí osobní asistence

- 2 kanceláře celkem pro 10 zaměstnanců
- konzultační místnost
- zasedací místnost
- šatny a hygienické zázemí

technické zázemí a sklady

Startovací byty

Malometrážní byty pro mladé zahajující samostatný život.

Parkování

- 4 místa pro vlastní vozidla centra
- ostatní parkování dle kapacity bydlení a veřejně přístupných aktivit

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

1. TEXTOVÁ ČÁST

- viz specifikace PORTFOLIA/KNIHY diplomního projektu (ke stažení na webu FA)

2. SITUACE

- širší vztahy 1:5000

- situace 1:500 nebo 1:1000

3. PŮDORYSY, ŘEZY, POHLEDY, ŘEZOPOHLEDY 1:200

(případně jiné vhodné měřítko dle formátu výkresu)

- architektonické studie vlastního objektů

- půdorys přízemí bude řešen včetně parteru

4. DVĚ PROSTOROVÁ ZOBRAZENÍ

- perspektiva, axonometrie

5. KONSTRUKČNÍ SCHEMA STAVBY A VYBRANÉ ARCHITEKTONICKO-KONSTRUKČNÍ DETAILS /budou upřesněny v průběhu práce/

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

1. MODEL

1:1000 nebo 1:500

Datum a podpis studenta

21.9.2023

Datum a podpis vedoucího DP

21.9.2023

Datum a podpis děkana FA ČVUT

13 -11- 2023

I. Slaváček

registrováno studijním oddělením dne

21.9.23